

ХАНС ХЕНРИК ЛЬОЙКЕ МИСИЯ ДО ШАМАИМ

Превод от датски: Росица Цветанова, 2011

chitanka.info

*В бъднините
пророкувам
как земята, сън заспала
(гроб дълбок, присъда цяла)
се въздига по следата
на смирения създател;
и пустинята как дива
на градина става жива.*

Уилям
Блейк (1757–
1827)

I

— Загубени сме!

Адриан Клайн тръгва да залита към бараките като в наркотичен унес. Притиска уши с ръце, макар звуците да са спрели. Умът му не го побира — някой да нарани Ана. По пътя го посреща Рубен, чул шепота му. Аха да каже нещо, ала Адриан го изпреварва.

— Не искам да знам — умолява той и започва да плямпа: — Мъничка Ана, мъничка Ана...

Не спира преди Рубен да му зашлеви шамар. Повежда Адриан със себе си с някакъв странен хумор.

— Стига за днес. Часът е 14:32, нали си спомняш. Нека се постоплим преди да стане време за ядене.

Адриан се опира на Рубен, продължават покрай Пети блок. В края на уличката, където от охладителните водни тръби се надига рехавя пара, те се присъединяват към други. Сега, застанали неподвижно, студът напират. Замръзват, дори не се опитват да контролират треперещите си тела. Адриан усеща как нещо пада на ръката му и успява да види топящата се снежинка.

— Вали сняг — отбелязва той и се вглежда в небето, сиво и размито. — Не се е случвало от години.

Стелят се още снежинки. С постоянно затварящи се очи той се опитва да се съсредоточи върху малките чудеса; падат навсякъде, големи и бавни, от нищото, приспиват го. През цялото време се унася и се събужда внезапно, когато коленете му поддават. Всеки път снегът става по-гъст.

Някакво същество се е свило до ръба на помпената станция, където е най-топло, а лъчението — най-силно. Седи си там още откак Адриан го подмина половин час по-рано. Само с един поглед показва безпокойството си на Рубен.

— Така или иначе е напразно — прошепва той. — Косов цяла седмица е бил в карболовата група и е много болен. Абсорбция на цезий. Ще изкара нощта, ала няма да го бъде.

Хората оставиха сенките си, когато изчезнаха. Сега те се блъскат за храната, която раздават. Наоколо им се носи воня на урина и диария. Адриан чака в опашката от сенки и случайно зърва Хектор, пазача. Като последно унижение от господарите ръцете и слабините му все още са омазани с кръвта. Адриан се извъръща, но гледката се е впила в очите му.

Един по един получават паници и се скриват в тъмната стая, служеща за трапезария и спалня. Някога бараката е била столова и баня за строителните работници, излели основите на електроцентралата. Временните съоръжения отдавна са занемарени. Стъклата на прозорците са заменени с гипсови плоскости, изтръгнати от тавана, а в ъглите са се насъбрали пращинки изолация. Дори времето не е пожалено. 14:32. Силните магнитни полета са намагнитизирали частите на часовника толкова силно, че са спрели да работят.

В полумрака лъжиците се движат систематично между паниците и главите, твърде големи върху кльощавите тела. Въпреки металическия вкус не оставят нищо. Гласът на Адриан, толкова слаб, че прилича на издишване, пита:

— Някой да си спомня?

При този звук от тенекиените паници се надигат лица. Очите им са хлътнали дълбоко в кухините, след като са се оттеглили от света. Там няма да намерят утеха. Погледът на Адриан избягва очите и попада върху нерендосана, варосана дъска, където и остава, докато Рубен не го дръпва.

Дълго след яденето седят зъзнещи на стълбите пред бараката.

— Тя извади късмет — смънква Рубен. — Хектор сто на сто е приключил с нея преди... Станало е бързо, за разлика от нас, другите.

— От устата ти звучи като милостиво дело.

Внезапни сълзи оставят следи по мръсното лице на Адриан и замръзват по железобетона на стъпалата.

— Какво ще направиш? Ще го пребиеш ли? Знаеш какво е наказанието за неподчинение.

— А аз как да се измъкна с това?

Хектор и останалите надзиратели са се укрепили далеч в Пети блок, откъдето управляват дистанционно валдотата^[1], силни и неуязвими като булдозери. Единствените, които влизат при Хектор, са онези, с които е избрал да се позабавлява.

— Ииска ми се... само... ми се иска... Извинявай.

— Няма нищо. Кажй го!

— Семейството й да научи.

Рубен извърща поглед към снега, който се носи из уличката.

— Адриан, това предполага нещо — чудо — ще постъпиш най-разумно, ако не размишляваш.

Дните чезнат без времето да минава. С изглед към червените аварийни светлини на централата Адриан сортира метални отпадъци в откритото пространство между рампите за товарене и камарите скрап. Значи е жив. Снегът рисува в нищото и скърца под ботушите. Парчетата метал пищят, когато ги мята в автомобила. Електроцентралата бръмчи монотонно. Забранено е да се говори.

Един ден светът спира. Снежинките прекъсват движението си посред въздуха, а пръстите замръзват върху металните части. Адриан вече го няма. Намира се на никакво място, от което наблюдава света през тяло, принадлежащо на Адриан Клайн, ала с яснота и подробности, които той никога не е познавал. Вижда колите за мед и алуминий като огромни сгради и не може да угади целта им. Вижда ръцете на Адриан Клайн като планински вериги от прорезни рани и черни корички кожа. Тези ръце трябва да намерят определени части и да ги напаснат. Това е целта на живота му, но той не разбира какво не е наред. Вдига една част, допира я до друга, пуска ги, опитва с нови. Един ден, когато отново обръща внимание на ръцете си, от връхчетата на пръстите към останалата част от тялото му се разпространява топлина. Усеща как по лицето му избива пот, челюсти на насекомо улавят думи, изоставени в света, чува Адриан Клайн да възкликва:

— Ееелектроцентра, няма болка.

Повече не може да избягва монитора с лицето на Хектор върху предната стена на валдото. Хектор, който зяпаше Ана, Хектор, който я сграбчи и я повлече през коридора към съблекалнята на пазачите. Така тя си набавяше таблетки йод. Винаги така си набавяха таблетки йод. Този път Хектор бе започнал със счупването на лакътя й.

Адриан стоеше парализиран от увереност. Чу как дрехите на Ана бяха разкъсани, а после няколко тежки, ритмични удара и изхрущявания. Изведнъж прозря, че някои от звуците бяха нейният глас и това го ужаси до степен, каквато не бе смятал за възможна. Притисна ръце към ушите си, чак изпращяха, но твърде късно. Немислимото вече бе проникнало.

Сега Ана я няма и таблетките са недостъпни. Ала Адриан разбира, че Ана не е там, за да го задържа. Това го връща обратно към света. Макар мизерията да присъства по цял ден, нощите са най-ужасни. Когато се сгушат по рафтовете, има време да усещаш студа в червата и време за размисъл. Само че мислите на Адриан са достигнали края на задънена улица.

— Рубен, налага ли се да се сбогувам?

Мракът е твърде гъст, за да види каквото и да било, затова не е сигурен дали Рубен го е чул. Вслушва се интензивно в тъмата и долавя само дишане, ала изведнъж прозвучава познатата дрезгавост на Рубен.

— Как ще постъпиш?

— През оградите. Ще избягам в гората.

— И край с теб. Програмата за квалифицирана сигурност ще пробие при охранителите, а биотите на Дорниер си бяха сигурни от самото начало.

Адриан обаче е взел решение. Ще излезе през вратата и никога повече няма да се върне, каквото и да означава това.

— Само да те видят и край — заключава Рубен. — Тези изчадия бягат със 140 км/ч. Емисията ще те накара да изгубиш съзнание на разстояние от 25 метра и ще те убие в рамките на десет. На практика нямаш шанс.

Аргументите му не плашат Адриан, но се измъчва, защото не може да оправдае решението си пред по-възрастния приятел, наранява го човъркането на Рубен по темата. Разпален от гняв, той прошепва в мрака:

— По-добре да загина опитвайки, отколкото да излинея от лъчева болест или... Хектор да ме убие.

— Глупава идея. Ако искаш смъртта ти да има смисъл, трябва да натрупаш опит, на който да се опират другите. Никой обаче не се е измъкнал. Повечето биват хванати от биота още преди оградата или на

следващата сутрин висят на бодливата тел, все още потрепващи от токовите удари.

— Ти да нямаш по-добро предложение? — присмива се Адриан без да успее да затвори устата на Рубен.

— Нищо не можем да предприемем срещу мобилните части. Биоинтелектът им ги прави по-умни и по-независими от кучета-пазачи. Косов обаче смяташе, че можем да саботираме комуникацията им и да пробием надзора, като обърнем мачтата на Пети блок. Там трябва със стълба води от залата с турбини до покрива.

— Самоубийство е да навлезеш в блока, пък и задачата изисква инструменти, с каквито не разполагаме. Може би взривни вещества.

— Значи трябва да си ги набавим.

Адриан вече е осъзнал колко безсмислен е този разговор. Ала продължавайки, Рубен най-сетне се предава.

— Прости ми. Ако разполагах с отговор за молитвите ти, сега нямаше да сме тук. — Надига се с усилие и прави знак на Адриан да го последва. — Налага се да оставиш ботушите си — прошепва му. — Гвоздеите се виждат на радара.

Отнесли са пейката с Ети до прозореца, където светлината от уличните лампи се процежда през тясна пролука. Адриан сяда в единия край и изхлузва ботушите си, докато Рубен отваря закопчалката Велкро на гащеризона на Ети.

— Мъртва е... — казва Рубен и започва да къса дрехите ѝ на парчета. — Не почина от зараза, а от пневмония. Брезентът не е радиоактивен.

Навиват ръкавите на гащеризона около глезените на Адриан и ги завързват с ленти. Рубен работи щателно без да продума. С оформянето на превръзката се разкрива тънка и избеляла рокля, покриваща тялото на Ети. Както и при всички останали, по нея има множество отоци по краката и бедрата, липсва мускулатурата около опашната кост. Адриан разглежда чудноватите петна, където парчета кожа са последвали тъканта и това не убягва на Рубен.

— Учил си медицина — констатира той. — Защо?

— Защо съм станал лекар?

Налага му се да се замисли. Започнал е да забравя всичко и е мъчително да си припомня живота. Накрая все пак намира думи.

Разказва, а Рубен продължава работата си, като от време на време кима, за да го подкани да каже повече.

— Майка ми беше хипохондричка. Особено за другите. Спомням си вечерите в кухнята, когато ме караше да гълтам огромни лъжици сироп за кашлица, макар да не кашлях. Разпитваше ме за главоболие и колики. Попипваше тялото ми, мереше температурата ми, оглеждаше ми очите. Дълги години пиех всичките лекарства, които ми даваше. Хапчета в най-различни форми и цветове, като малки бонбони. Когато пораснах и станах скептичен, започнах да ги събирам в кутийки. Случваше се да ги извадя и разглеждам. Обръщах ги на светлината едно по едно и не разбирах как лапването на нещо толкова нищожно можеше да излекува грижата ѝ. Един ден изпразних кутийките в градинския басейн. Хапчетата се разтвориха на мъгляви ивици и изчезнаха, а аз се почувствах виновен, защото не бях ѝ помогнал. Та така... Рубен. Не смея да се доверя на никого. Цялото ми семейство бе интернирано. Къде да отида?

Приключил с омотаването на ръцете му, Рубен е започнал с главата. Задушливата воня на тъканта удря Адриан в носа.

— Загубени сме, нали помниш.

Едната гипсова плоскост се отмества от рамката на прозореца и поглеждат в нощта, където снегът се сипе силно и гъсто. Чуват се моторите на самотен биот, обикалящ върху пилоните си — отдалечава се от бараката. Адриан е убеден, че в дизайна и програмата нарочно е вградено нещо кошмарно. Единствените слепи точки за биотите са под тях. Камери и други детектори са разпределени по полусфера от непрогледно стъкло и им осигуряват изглед във всички посоки. Движенията им са по-непредсказуеми от тези на паяк, с четири крака, способни да се въртят на 180 градуса, поради което внезапно тръгват настрани без да извързват тяло.

— Ще ме забравиш ли?

Въпросът изненадва Адриан.

— Ще те запомня като най-хубавото нещо — отронва устата му.

— И какво е най-хубавото? Каж ми, за да го скрия в някоя малка кутийка като лекарство за тежък миг.

— Видях как се отнасяше с жена си. Ти си добър човек, Рубен. Това не е ли най-голямото възможно постижение? — Адриан веднага съжالياва. Не се е съобразил. За Рубен семейството е болезнен спомен. — Най-доброто за човека? Да се издокара в хубав костюм. Да се отпрати в късното лято на празненство у приятел по случай падането на листата. — Да, вярно е.

— А ти, Рубен. Имаш ли нещо за мен?

Рубен го поглежда за секунда с поглед, който Адриан не разпознава.

— Хубаво е да остарееш... Почувствах... облекчение. Намаляващо безпокойство. Започнах да разбирам неща, които преди не забелязвах. Хубаво е да признаеш кой си.

Най-вътрешната ограда е само два метра и не е проблем, ала последната е критична. Жужи електрически и сини искри прехвърчат между жиците в мрака. Адриан хваща оградата и усеща гъдел в пръстите си. Превръзките изолират достатъчно. Затова пък правят закрепването почти невъзможно. Когато с голямо усилие достига върха и се кани да преметне крак над спиралите бодлива тел, не преценява добре ситуацията и гащеризонът му се закача. С усилие се освобождава и се спуска от правилната страна.

Плоската земя на Северен Шлезвиг се простира около лагера. Всичко е покрито с белота, а гората е невидима през снега. За първи път вижда лагера отвън и осветените табели над портала, които никога не е чел, но разбира твърде добре. Не си дава време за отдих, а тръгва да се отдалечава от оградата, прескача канавката и остава на открито. Там решава в коя посока да поеме и тръгва през заснежените полета. Краката му треперят и не усеща пръстите си. Не е в състояние да тича, но все пак продължава. Бяга чак докато чува биота, насочил се към него.

Още първият заряд го поваля. Почти в безсъзнание, той не вижда масивната машина, издигнала се върху му. Не я вижда, обкръжена от малки парни изригвания, нито как сегменти от плоското ѝ, цилиндрично тяло непрекъснато се наместват и изстрелват невидими енергийни заряди. Объркана от снеговалежа, тя опитва да изтрие снежинките, които се трупат по полусферата с детектори. Адриан

обаче чува краката, риешци сняг на каскади, и трясъците от сблъсъците на пилоните със замръзналата земя. Машината ту се килва на една страна, ту на друга, докато Адриан се чуди защо не го довършва, защо няма край.

Засилващ се вятър вие в нощта. Друго не се чува. Адриан се надига от прясната, която почти го е погребала. Нищо не се вижда в снежния мрак. Скован и с безчувствени крайници, той се изправя на крака и закуцуква по последната отсечка до гората.

* * *

— Скоро ще съмне. Можеш да наблюдаваш изгрева след двацет и шест минути.

Берингер се събуди внезапно, когато Вайнбергер го заговори. Беше сам в кабината на модула за приземяване, осветена единствено от разноцветните инструменти. На съседната седалка седеше празен скафандър, достоен за император, направен от коприна, злато и платина. Гласът се провеждаше без шум и все пак звучеше странно изопачен. Берингер не беше сигурен дали това се дължеше на релето, или пък думите се предаваха от гласов генератор — Хендрикс можеше да измисли какво ли не, само за да спести малко енергия или време за предаване.

— Какво е положението с пясъчната буря?

Отговорът на Вайнбергер прозвуча със закъснението, което бе необходимо на сигнала, за да отиде и да се върне от Фобос.

— В момента скоростта на вятъра е около 240 км/ч. Върлува с все сила в региона на Титоний-Лакус, но намалява над Ортигия.

С отпаднали рамене и врат, без да се чувства отпочинал след интензивната работа през последната седмица, Берингер хвърли поглед на часовника и установи, че беше спал само три часа.

— Събуди ме — какво става?

— Хендрикс предлага промяна в плана на мисията.

— Защо не? Тук горе само си пилеем времето — измърмори Берингер и се опита да се намести по-удобно.

— Ако те свалим на Ортигия, можем да започнем процедурата по приземяването незабавно — започна Хендрикс, но Вайнбергер веднага го прекъсна:

— Геодезията Ортигия е третична цел. Това променя йерархията на целите.

Хендрикс отговори без следа от раздразнение:

— При настоящите условия Ортигия и междинната станция са единствените съоръжения, които сме успели да идентифицираме със сигурност. Поне засега в никакъв случай не можем да достигнем други заради бурята. Берингер обаче може да измине четирите хиляди и петстотин мили от Ортигия до Маринерис и да бъде там, когато бурята утихне. Без да губим време или да поемаме рискове имаме възможност да нагледаме геодезията Ортигия.

Нито Берингер, нито Вайнбергер можеха да възразят. Официално командваше Вайнбергер и можеше да налага волята си, но предвид обстоятелствата, бе безсмислено да се поддържа илюзията за властта. Единственото, което трябваше да направи, бе да поучава.

Докато се съвещаваха, Берингер включи картината. Нямаше образ на Хендрикс — той бе абстракция, затворена в тайните проходи на кораба-майка Демииург, и предпочиташе да се изявява с единственото останало му: гласа. Образът на по-възрастния, изтощен Вайнбергер, оставен сам на пустата междинна станция, не разкриваше безпокойството му. Седнал там, кръстосал хилавите си космати ръце, със замислен поглед зад стъклата на очилата, той осъзна, че Берингер го наблюдаваше. Най-сетне свали дебелиите си очила с палци и показалци около всяка дръжка и ги положи внимателно в скута си. Започна да масажира носа си и каза отчаяно:

— Струва си да се вземе предвид. Но, по дяволите — предпочитам да видя *признаци на живот* преди да се стигне дотук.

Берингер долови нотка на униение, когато забеляза как Вайнбергер се забави на думата „признаци на живот“. През последния месец потното и небръснато лице на астронавта бе мъчение, но въпреки раздразнението и разликата в годините им, той чувстваше, че бяха на едно и също ниво. Сега беше сигурен, че щеше да остане сам без Вайнбергер. Що се отнасяше до Хендрикс, той никога не бе успял да го приеме като равнопоставен член на екипажа, макар със сигурност точно неговите качества на експерт да бяха помогнали на

експедицията да преодолее многобройните трудности. Не че не му пукаше за Хендрикс — напротив, по свой начин го харесваше много и с него бе работил по-добре, отколкото с другите. Винаги можеше да се разчита на него. Хендрикс никога не беше манипулативен, какъвто бе Щчербински, нито престорен като Вайнбергер. Той приличаше на стар битник, с годините помъдрял, станал толерантен. Вечно готов да черпи от непонятни ресурси — и нямаше съмнение, че тази загриженост се основаваше на излишък, не на порив да угажда. Дори странностите му изглежда просто подсилваха впечатлението за един последователен характер. Хендрикс не бе равнопоставен, понеже се издигаше над посредствеността на останалите.

Често, когато Берингер не можеше да заспи, Хендрикс бе на разположение за дълбокомислен разговор. Веднъж Берингер го попита дали се случваше да мисли без конкретно да му е заповядано и Хендрикс потвърди, че мислеше през цялото време и дори минаваше през подобни на депресия състояния — навярно резултат от смесения му произход. Опита се да опише своя лична грижа, ала Берингер се принуди да се предаде и да спре да го слуша по средата на реториката. Когато Вайнбергер си отидеше, Берингер щеше да остане изцяло зависим от Хендрикс, но по-задълбочена връзка бе невъзможна. Не се бе замислял за това преди да се случи нещастиято с Вайнбергер.

Всичко преди инцидента му се виждаше далечно и нереално. Множеството надежди и догадки, изглеждали толкова правилни преди съвсем кратко време, се бяха провалили. Нищо не премина по план. На практика Берингер трябваше да пребивава на станция Фобос, а не просто да замести Вайнбергер. В скафандъра на мястото до него липсваше един астронавт.

Сега, чакащ в кабината, той бе загубил вярата си в експедицията, но правото да съжالياва се бе изчерпало в мига, когато напуснаха Земята. През трите месеца, необходими за преминаването на празното пространство между две незначителни пращинки в безкрайността, той имаше чувството, че космическият кораб не помръдваше от мястото си. След мощното изстрелване около Луната и обратно покрай Земята, планетата-дом се сви до сапфир и се изгуби сред гъмжилото от звезди. Самата звездна светлина представляваше корави камъни без онзи блясък, познат от дъното на атмосферата. Изведнъж Берингер успя да види звездите такива, каквито бяха: огромни огнища на ковачници,

разпределени из празното пространство. Никакво бръмчене на двигател или някаква видима промяна в небето не разкриваше какво разстояние бяха покрили. Единствената цел бе смяната на часа и избледняващият пожар на слънчевия диск. Космосът задаваше свой собствен ритъм: непоносимо чакане, редуващо се с интензивна активност.

И така, изведнъж замениха сапфира с рубин. От Млечния път се подаде кълбо, въоръжено до кръв. Само за няколко часа небето се изпълни с блясъка му. Равнини тлееха в бледорозово и цинобър, планински вериги с цветове на вътрешни органи. Само ледниковите шапки и малките луни, обикалящи по траекториите си, лъщяха в отражение на слънчевата светлина.

По време на заминаването кабините за престой бяха запратени в края на трикилометрови карбонови кабели, за да поддържат известна центробежна сила. Сега ги притеглиха в кила. Гигантското вдлъбнато огледало от облепен с алуминий титан, по-тънък и от варак, необходим за създаването на няколкото хиляди градусова пара за ускорението на кораба, сега се използваше за да го спре в най-горния въздушен слой на Марс.

Деймос беше просто гърбава базалтова скала, а Фобос, към който бяха поели, не бе много по-голям. Паркиран в ретроградната траектория на Фобос — на някакви си шест хиляди километра от повърхността на Марс и по-малко от диаметъра на планетата — ротацията на Демиург постепенно се синхронизира. После щяха да нагласят вдлъбнатото огледало. Щяха да снабдяват Демиург и станцията на Фобос с енергия с помощта на малка турбина, затова трябваше да се завъртат веднъж на седем часа и трийсет и девет минути, за да сочи винаги към Слънцето.

Докато това траеше, а Фобос се показва от сенчестата страна, Берингер затърси телеметрични сигнали. Много добре знаеше, че Хендрикс бе обявил ефира за мъртъв, но все пак провери логичните вълни. Ефирът ту шумеше като въздуха над море, ту думкаше като кожата на барабан, ала откъм станцията не идваше никакъв сигнал. Накрая се отказа. През останалата част от бавната процедура по акостирането към кулата на северния полюс той изучаваше прастарото

лице на Фобос: силно набръчкано и набраздено от охлаждането, когато се е образувал преди милиарди години. По чертите му се бяха наслоили прашните и метеорни бури на времето. Дори станцията изглеждаше вкаменена, по-безжизнена и от руини на скалист остров, и нямаше знаци да е посещавана през последните шейсет години. Това никак не го изненадваше и все пак до известна степен го разочароваше.

След едно доста изнервящо скачване се оказа необходимо да пререже външната врата на шлюза. Работата му отне няколко часа и изтощи Берингер до такава степен, че не се чувстваше готов, когато дойде време да проникнат по-навътре в примитивната конструкция. Затова пък Вайнбергер гореше от нетърпение да се измъкне от притискащите стени на Демиург, ала и вътрешният вход бе блокиран. Опитаха се да надзърнат през шпионката, но нещо пречеше. Берингер се опасяваше, че щеше да се наложи да продължи с рязането, ала приложи сила и портата изведнъж се отмести настрана, последвана от облак ледени отломки.

Вакуумът господстваше в тесните кабинички. Това не се дължеше само на течове. Въздухът бе замръзнал и украсяваше стените и инструментите с титанични ледени цветя. В отсъствието на гравитация тънките като паяжина иглички бяха образували безумни формации. Течен азот, кондензирал до ясни перли, блещукаше навсякъде във филигран от водороден окис, прокара мостове между инвентара.

Астронавти в скафандри висяха около конзолите или лежаха по койките и пода, замръзнали свити на кълба като зародиши в смъртта си. Ореоли и аргонни кристали, блеснали от тюркоазената светлина на халогенните лампи обгръщаха телата като богове, уловени в арктически параклис. Единият скафандър изглеждаше удобно седнал на контролно табло с лакти на ръба му, подпрял брадичка с ръце.

Загледаше ли се човек, лактите не докосваха повърхността. Невъзможно бе да различиш чертите на лица зад заскрежените визьори, ала астронавтите навярно бяха мумифицирани. Климатичните и топлинни инсталации бяха работили дълго, след като изригванията бяха стерилизирали станцията, но в крайна сметка енергията бе

свършила. Горивните елементи на реакторите бяха замрели, а течният метал на охладителните системи бе непоправимо втвърден в тръбите.

Берингер забеляза пистолет между реещите се лакти. Дали някой не бе направил опит за самоубийство? Дали не бе възникнала схватка? С ръкавицата си изчетка замръзналия въздух от конзолата, кристалите експлодираха в пространството и на масата се разкри цветно списание, навярно последният екземпляр на Плейбой. На земята щеше да струва цяло състояние, ала половин столетие съхнене и замразяване бе изсмукало всякаква еластичност от хартиените фибри и страниците се разпадаха в дъжд от снежинки, крехки като свитъците от Мъртво море. По причини, неясни и на самия Берингер, той прибра пистолета в страничен джоб за инструменти преди Вайнбергер да го е видял.

— Внимавай да не пробиеш екипа си — предупреди Вайнбергер.
— При тази температура ледът е поздрав и от хирургическа стомана.

Докато Берингер заменяше стотици уплътнения и кутии за инструменти, и се опитваше да се справи с тюрлюгювеч от повърхностни решения, Вайнбергер затърси съобщения, оставени от обречените на смърт астронавти. Със засилващо се чувство на безсилие, задето не откриваше нищо, той подхвана удължен доклад за характеристиките на късноиндустриалния период отпреди Слънцето да се разболее. Беше ужасен от излишната сложност и липсата на методика, забелязващи се на това място, и изрази съмнение доколко станцията щеше да издържи да бъде поставена под налягане. Берингер се съсредоточи върху предстоящата работа и отбеляза, че той би махнал мъртвите тела от пътя преди да се разтопят. Работата обаче беше терапия. В действителност се чувстваше надвит от безсилието; не разполагаше с никакви спасителни хипотези и нямаше какво да направи за Вайнбергер. Дори последния му дом не можеше да направи по-удобен.

По-късно, след като успяха да уплътнят част от погребаното оборудване и поправиха снабдяването с електричество, те за първи път увиснаха в античната космическа станция без херметически затворени скафандри. Вайнбергер стисна каската си в ръка, докато Берингер безгрижно пукаше трепкащи водни капки, понесли се из синкавата мъгла в стаята.

— Няма причина да бъдем нервни — обясни Берингер. — Тествана е за налягане от пет бара.

— Но тук не мирише на хубаво.

Вайнбергер отвори един шкаф. От жежък запален кабел се надигаше синьо-черен дим.

— Страхувам се, че електронният регистър е заминал — каза той и изтръгна разтопени платки от слотовете им.

— Това не означава нищо — коментира Хендрикс. — Резервната кутия навярно е наред. Освен това не сме тук, за да разучим какво се е объркало. Тук сме, за да узнаем какво се е случило впоследствие.

Само че нищо не се е случило, каза си Берингер. Загинали са, а на нас ни остава единствено да предприемем дълго и безпочвено пътешествие.

— Една малка корекцияка.

Берингер се съвзе от полудрямката и насочи вниманието си към инструментите. Забеляза, че корабът бе на път да излезе от орбита. Височината падаше драстично и докато гледаше, скоростомерът надмина 30 000 км/ч.

— Да? — отвърна.

— Теренът на Ортигия не съвпада с картите ни. Изглежда се е образувало море от дюни. Опасявам се, че са доста стръмни.

— Какво означава това?

— То прави района неподходящ за превозни средства тип амфибия. С оглед на посоката на вятъра решихме да те приземим малко по на запад от геодезията.

Вниманието на Берингер отново бе привлечено от инструментите. Под топографска маска по монитора бавно запълзяха равнини от месинг и обгорено месо.

— Само че има още нещо, което трябва да обсъдим.

— Слушам — отвърна Берингер.

Говорителят бе започнал да стърже с усилващата се йонизация.

— Вайнбергер, Шчербински и ти — всички сте се записали доброволно. Няма нужда да ви се напомня колко хора са работили за реализацията на експедицията или какви лишения са изстрадали заради крехката надежда.

— Не. Какво искаш да кажеш?

Леко разсеян, той забеляза поясите прах да блестят в неопределими цветове: сиво, виолетово или кафяво.

— Парадоксално е, че аз, който така и не съм бил питан дали искам да участвам, трябва да ти напомням за задължението ни към всички тези хора. Независимо от изхода на експедицията, без значение дали Марс ще се окаже безжизнен и изоставен, важно е да се уверят. Разбираш ли сега за какво говоря?

— Не.

— В такъв случай се налага да ти задам един въпрос. Защо скри пистолета от Вайнбергер?

Въпросът удари Берингер с неочаквана сила. Бе пропуснал да забележи, че Хендрик винаги подхващаше лични теми без причина.

— Не съм сигурен. Може би съм се страхувал да не отнеме живота си.

— Вайнбергер ще загине при всички обстоятелства и имаме морфин за болките.

Понеже Берингер не реагира, Хендрик приключи разговора при мощно щракане и пращане.

— Смятам, че трябва да си помислиш и да намериш по-добър отговор.

Берингер мислеше. *Пустиня, пустиня навсякъде.* Далеч в региона Ортигия замиращата буря влачеше ръждивата си гирлянда над дюните. Жежката червена пустош се надигаше гръмко към модула за приземяване.

[1] Валдо — машина за работа с тежки или опасни за човека материали. Използва се например в атомната промишленост и е назована на името на апаратите от разказа „Валдо“ (1942) на Робърт А. Хайнлайн. — Б.пр. ↑

II

Короните на дърветата се огъват в снежната буря. Адриан нито е очаквал да стигне толкова далеч, нито е мислил какво ще става тепърва. Иска му се да продължи по горската пътека, ала е твърде измръзнал и изтощен, за да върви напред. Може би час, максимум два. Не може и да се покаже с тези дрехи, без обувки. Обувките са най-големият проблем.

При шосето към Швезинг снегът е намалял, но има повече скреж и навявания от полетата. Когато достига града, болката в пръстите на ръцете и краката му е спряла, замаян е от ледения вятър, но му е ясно, че преднината трябва да се използва. Още на сутринта, когато открият бягството, ще претърсят околните градчета. Дотогава трябва да е решил проблема с обувките и да го няма.

Уличните лампи се полюшват на вятъра, но съвсем малко прозорци светят по това време на денонощието. Грeят като примамливи камини, ала Адриан се придържа към мрака. От сенките се оглежда по тротоарите, където колите стоят покрити със снежни юргани. Твърде е рисковано да открадне някоя, затова се изтегля в уличките и проходите в търсене на някоя барака, в която да се промъкне, с надеждата да намери някакво работно облекло и може би някой стар велосипед, който няма да липсва на никого — на колело се стига далеч.

Вратата на една задна постройка е отворена и на прага има пряспа. С усилие избутва вратата зад гърба си и се олюлява в мрака вътре. Помещението е продълговато, с нисък таван като вагон. На едната стена има полици от пода до тавана и пера, множество пера и прах. Дори в паяжините висят пера. До отсрещната стена са накамарени кашони и ръждясали клетки, окачени са избледнели плакати с декоративни рибки и екзотични птици. Трябва да е било зоомагазин. В дъното някаква врата води до малко задно помещение. Тук има мивка, полица, писалище, кресло, архив и още една врата, която навярно отвежда към задното стълбище. Малък стоманен шкаф

със стъклени врати зее отворен. Полиците са осеяни с яйчени черупки. На едната — малки люспици на сини точки, жълтеникави на друга. Изоставен инкубатор. Времето е минало през магазина и от тази мисъл му се доспива.

Крановете на умивалника не работят, но той намира пластмасова кофа и източва вода от радиатора. Струята е ръждива, но Адриан пие на големи глътки без да обръща внимание на вкуса. Поизмива се и се наслаждава на топлината на хладката вода без да се страхува от облъчване. Докато по-късно търси обувки и дрехи, той си нарежда определения от атомната промишленост, за да държи умората настрана и да опази ума си бистър:

— Количеството йонизирано лъчение, чийто биологичен ефект е равен на произведения от рентгена.

Претърсването го снабдява само с палто на петна, окачено на пирон зад вратата, но поне е подслон. По-добър подслон от бараката. Насъбира вехто чердже от пода, огъва се в него и се намества на изхабения фотьойл. Толкова е мек. Само да постопли пръстите си и ще тръгва. Ще намери онези обувки. Може би има изнесени да съхнат на задните стъпала? Никога не се оставяй удобството да те подмами. Само половин час почивка.

Както си седи на фотьойла, той се сеца за Ана и внезапно се разплаква. Опитва се да мисли за нещо друго, нещо приятно. Саксиите пред кухнята, пълни с теменужки. Топлата сладникава супа. Рубен. *Рубен ли е това в мрака?*

Адриан се сепва. От отворената врата струи светлина. Няколко часа са отлетели. Все пак се е унесъл и е проспал цялата нощ.

Объркан, той излиза несигурно в магазина, където студената зимна светлина го заслепява. Минава миг преди да забележи лицето в напуканото стъкло на входната врата. Кожата на гушата прилича на кожа на сварена кокошка. Тя просто се вира в него, дълго, накрая се обажда:

— Не можем да търпим тези неприятности. Сърцето ми не издържа.

Възрастна жена.

— Обещавам занапред да бъда тих — прошепва Адриан с надеждата тя да изчезне.

Дамата се обръща и си тръгва с възмутено изражение, ала след малко той отново я чува.

— Долу в магазина има някой, изпраща ми студ.

— Ама пак ли, госпожо Тийлке? Нали казвам, че няма никого. Качвайте се у дома преди да настинете.

— Ама той праща лъчи студ през телевизора, из стаята.

— Ами спрете телевизора и усилете печката, побъркана жено.

Гласовете от улицата бавно се приближават, но Адриан не може да излезе от магазина. Трябва да чака настъпването на нощта, когато улиците са пусти. Увит в черджето, той се промъква наоколо в търсене на скривалище. Там, под най-долния рафт. Внимателно избутва няколко кашона към рафта, шмугва се отдолу зад тях и придърпва черджето отгоре си. Засега става, ала дойдат ли да тършуват, всичко е свършено.

Легнал така, той чува как гражданите завземат магазина. Два чифта обувки го подминават и влизат в задното помещение.

— Седеше тук, на фотьойла, преди малко.

— Да, госпожо Тийлке, твърде възможно е, но тук няма никого.

Обаче госпожа Тийлке настоява за инспекция и непознатият се вижда принуден да действа. Претърсват задното стълбище и прохода зад къщата, бързо се връщат.

— Сигурно е бил просто скитник. Пфу, как мирише. Хайде да излизаме.

Изпод полицата Адриан забелязва госпожа Тийлке отразена в стъклата на предните прозорци. Все още наблюдава двора от кухнята си. Изведнъж осъзнава, че тя може да го спаси. Просто ще използва шперц. И той се оглежда за нещо годно. В клетките има колкото искаш дебела тел. Изтръгва няколко парчета. Открехва предната врата и отново се намества под полицата, откъдето може да наблюдава през пролуката. С малко късмет госпожа Тийлке ще излезе да свърши нещо през деня.

Чака часове наред върху студения под. Хората се скриват навън и навътре през входовете на къщата отпред и отзад. Един тупа ботуши на стъпалото. Млада двойка се целува за сбогом на входа, докато децата от къщата мятат снежни топки по стъклата, замерят се. Някакъв мъж слиза, за да им се скара. Води и куче, което лае бясно към магазина, ала той е твърде зает с децата и не заподозрява нищо. Постепенно Адриан разпознава обитателите по прозорците, узнава кои са жилищата им, но не е сигурен дали живеят сами и се чувства твърде слаб, за да се занимава с хората. Чак далеч с напредването на деня, в ранния мрак, госпожа Тийлке излиза на двора и изчезва през вратата. Адриан изчаква няколко минути, окопитва се, измъква се през задното помещение, слиза по стълбите. Миризмата на прах и отпадъци го кара да огладнява.

Отнема му време да отключи. Едва успява да човърка с телта с измръзналите си пръсти. Опитва в продължение на минути, вади телта и я огъва по други начини, докато ключалката най-сетне изщраква. Но когато стиска бравата, вратата не се отваря. Може би от вътрешната страна има допълнителна ключалка, но няма как да опита с предната врата. Пробва отново, натиска. Вратата е здрава, ала се открехва лекичко и на стълбището се разнася ухание на зеле и печено. Вътре има райбер. Притискайки силно вратата, той успява да подпъхне телта в процепа и най-сетне го маха.

Тъмни, масивни дървени мебели върху прастари килими. Тапети на тесни ивици, избледнели в зелено и жълто. Рококо часовник в стъклена витрина започва да бие. Времето тече.

Бърза инспекция на шкафове и чекмеджета показва, че живее сама. Предпазливо, за да не оставя следи, Адриан повдига камарите дрехи с надеждата да открие нещо, изостанало от починал съпруг. Няма нищо, освен дрънкулки и женски дрехи. *По дяволите. Не мога да се мотая наоколо като дърта вещица*, мисли си, но изведнъж съзира ръката си, осеяна с гнойни драскотини, оклющавяла от недохранване като на възрастна жена. Няма време, ала нещо му просветва. Заражда се идея.

Хваща се трескаво да избира дрехи. Веднага намира чифт вълнени чорапогачи, които му стават и скриват раните и космите по краката му. Само че всичко, намерено след това, е или твърде тясно на гърдите, или твърде широко на ханша. Накрая се озовава в блуза с

доста къси ръкави и тесни рамене и пола, увиснала около тялото му, та се налага да я крепи с безопасна игла. Изглежда ужасно, затова покрива несъответствието с широко, черно палто. Дрехите са приемливи, ала краката му са твърде едри за обувките на госпожа Тийлке. Поради липсата на по-добри, той все пак пъха един чифт в джобовете на палтото.

В банята намира пудра и руж, но нищо за бръснене. Дори ножче. Безрезултатно остава и систематичното претърсване на кухненските шкафове. Яката и шалът могат да скрият долната част на лицето, а кожена шапка, хубаво нахлупена над ушите, би могла да покрие прическата.

Най-сетне се връща при примамливите ухания на храна в кухнята. Хладилникът обаче е разочарование. Празен е, като изключим буркан маринувана херинга и половин пакет масло. Килерът освен консерва зелен боб крие и цял комплект ракиени шишенца, кутии шоколади с плънка, стари блатове за торта и пакети захар, засъхнала на корави буци. Натъпква боба и няколко шоколада в джобовете си задига карта с пари от солницата — може би ще стигнат за билет за влака.

Адриан се бори със себе си, за да не се нахвърли върху половин хляб, оставен в отворената кутия. В крайна сметка се предава на изкушението, намира нож и тъкмо е отрязал дебела филия, поставяйки остатъка на мястото му, когато на входната врата се чува връзка ключове. Измъква се на задното стълбище и придърпва вратата. По средата на пътя си чува някой да тича нагоре по стъпалата. Заради обувките и консервите с боб Адриан не може да натъпче хляба и ножа в джобовете си и тръгва нагоре възможно най-тихо. Стига последното стъпало, а другият спира точно на долния етаж.

— Ехо — прозвучава женски глас. — Има ли някой?

Адриан се притиска до стената и притаява дъх.

Ръката му се вкопчва в ножа, чак потреперва. Жената прави няколко крачки нагоре.

— Хм — казва си.

Накрая се обръща и слиза. Адриан продължава да се притиска към стената, докато не чува как някаква врата се отключва и затръшва. После сядва на стълбите и оставя ножа. Цялото му тяло се тресе и е принуден да изчака да се поуспокои преди да се промъкне в магазина.

Пак този проблем с краката. Как ли не се мъчи да нахлузи дамските обувки. Когато най-сетне успява, чорапогащникът е окървавен. Опрял се на фотьойла, той пристъпва по пода, но бързо сяда. Ще боли, ала няма друг изход. Трябва да се махне от града преди госпожа Тийлке да съобщи за взлома. Но вече е късно, стъмнило се е. Може засега да не разбере за кражбата. Може пък да не приемат известието на сериозно, да не го свържат с бягството му. Няма как да разчита на това. Трябва да очаква госпожа Тийлке да вдигне тревога и полицията да хукне по петите му. Налага се да излезе от града. Сега.

Децата са подновили боя със снежни топки пред магазина. Адриан не им обръща внимание, но докато пресича двора, една топка закача шапката му. Той я игнорира и бърза да излезе през порталната врата, надолу през мръсен тесен проход и зад един ъгъл. Страхува се от хората и дълго обикаля из задните улички. Обувките му пречат и куца покрай зидовете, крачка по крачка. На всяка стъпка сякаш тъпо острие пронизва плътта му, но продължава неотлъчно, докато най-сетне се натъква на жп-прелез. В края на линията се издига гарата, сиво-кафява и покрита със сажди. Строена в очакване на времена, отдавна отминали, тя е твърде голяма за малкото градче.

Адриан следва пътя покрай релсите, събира кураж и се качва по стълбите към калния салон за заминаващи. Разучава разписанията, докато чака автоматът за билети да се освободи. Единственият, когото може да потърси, е бащата на Ана в Рендсбург, но и тъкмо там ще го търсят. Решава да поеме към Кил, откъдето потеглят кораби за чужбина, само че влакът тръгва чак в 1:30. Останали са му малко пари и си взема чаша какао. Над автомата виси екран със снимки на издирвани. Постоянно се сменят, но не се разпознава.

В 1:18 в гарата влиза група войници. Двама застават на главния вход. Водени от офицер в дълго палто, останалите започват да проверяват документите на пътниците. Адриан се измъква на перона. Влак за затворници трополи по най-отдалечения коловоз. Звънът на колелата по релсите се примесва с ропота откъм товарните вагони. Адриан се прикрива в мрака зад един стълб, докато влакът премине, после пристъпва предпазливо по релсата, за да намери отвор под перона. Само че няма къде да се скрие. Никакъв начин да се измъкне.

Когато се качва от релсата, срещу него идва мъж, хваща го под мишниците и му помага да се изправи.

— Ама какво правите навън на релсите?

Адриан хвърля бегъл поглед на лицето. То се изумява, после разбира и сменя изражението си, след което мъжът го пуска и забързва по пътя си. Секунди по-късно го вижда с офицера с палтото в осветения салон за заминаващи. Мъжът сочи към перона. Поглеждат натам и го забелязват. Той извърща лице и закуцуква към стълбището към виадукта. Там пази войник. Адриан вади ножа, ала не стига далеч, чува хрущене на бързи ботуши в снега. Не смее да погледне назад, лута се, докато не свалят шапката му. Хващат го. Съзнанието му е празно. Не може да мисли нито за миналото, нито за това, което ще последва.

В задния край на горския автобус се пали цигара. После офицерът намира още една. Пали и нея.

— Бъди спокоен — казва той и му подава цигарата. — Сега вече си мъртъв.

Адриан кимва и взема цигарата, макар да не пуши. Офицерът забелязва изцапания с кръв чорапогащник, навежда се и му помага да сваля обувките.

— Благодаря — прошепва Адриан.

В малкото оставащи му минути той се вира в пейзажа, където новият сняг се стеле тежък и плътен. Всичко се ниже бързо в мрака. Автобусът обаче не обръща при централата. Продължава по шосето. Минава половин час. Цял. Разделят си пакет бисквити и термос с горещ чай, а с течение на нощта Адриан заспива. Офицерът го покрива с палтото си и отива напред при редниците.

Адриан се събужда, някой му нарежда да слезе от автобуса. Спрели са в пуста гориста местност до линейка. Решава, че се е случило нещастие, ала за негова изненада войниците го молят да легне в линейката, след което бързат да потеглят. И хората от линейката нямат време. Четвърт час лежи завързан за носилката, а линейката фучи в зората, надула сирени.

Пътешествието приключва в малка болница. Из въздуха се носят ситни снежинки. Трябва да са близо до крайбрежието, но Адриан усеща едва доловим полъх на солена въздух, зърва тухлена постройка преди да вкарат носилката вътре и да се спуснат с асансьор в мазето.

Тикат го през коридори, чиито бели плочки отразяват луминесцентните лампи. Разходката свършва през отворените врати на операционна зала, където ги чака асистент в готовност и веднага забива игла в ръката му. Тъмна кръв шурва в чаша, а той слуша дрънченето на инструментите. Половин литър. Продължава да тече. Един литър. Жената издърпва иглата. После отпускат коланите и го вдигат на операционната маса. Нови спринцовки в ръката му.

— Кръвните и тъканни проби са положителни.

— Първо да извадим щитовидната жлеза?

— Да.

— А очите?

— С тях ще почакаме. Няма ли кой да спре това пищение?

* * *

Червеникавозлатиста мъгла се стелеше из въздуха като последен аплодисмент на приземяването. Слънцето беше ниско, ясно очертано и крещящо оранжево през праха. Беше обед, вече полумрак. Дори на екватора не ставаше по-светло от облачен ден на Земята.

След три месеца в космоса Берингер очакваше да почувства по-силно облекчение, щом изпълзя от тясната кабина и най-сетне стъпи на твърда земя. Излезе сред пустош — картина, отговаряща твърде добре на депресиращата атмосфера на борда на Демиург. На пръв поглед не виждаше нищо, освен равен терен, осеян с каменни блокове с различни размери. Само на изток пустинята се различаваше като неопределена, керемиденочервена линия, ала дори близостта на хоризонта не го изненада. Берингер изпитваше разочарование и се чувстваше като пленник на скованата броня на скафандъра. Обгърна тялото си с ръце като реакция на студената съдба извън него:

— Берингер — прозвуча изненадващо и ясно откъм шлема. — Всичко наред ли е?

В опит да не предава разочарованието си, той отвърна:

— Времето е окей. Не вали.

Трябваше да поработи още няколко часа преди да може да се наспи. Закрета сънливо наоколо и инспектира машината. Един от трите крака на бронетранспортъра бе улучил плоската страна на голям

камък и стоеше малко накриво, ала Берингер прецени, че едва ли щеше да е проблем.

— Всичко е наред тук долу. Хайде да размърдаме Литъл Уинг.

Огромната подутина в центъра на машината бавно се повдигна и разкри товара: продълговата, млечнобяла цистерна. Чифт твърде хилави на вид кранове се приплъзнаха в спокойно темпо и обърнаха машината в хоризонтална позиция, докато увисна на два метра от повърхността. Върху цистерната се наместиха четири оси и всяка освободи по една капсула, която разгъна тежък чувал. Докато Берингер гледаше, чувалите бяха напомпани до кръгли като топки колела. После крановете отпуснаха хватката си и машината падна на земята. Около колелата затанцуваха каскади медночервен прах, който се завихри под корема на превозното средство, когато се удари в пясъка.

Навярно рискуваше тази машина, не по-голяма от ремарке на камион, да се окаже домът му през следващите двайсет месеца. От една страна изпитваше облекчение, задето все пак не бе за по-дълго време. Лошата хигиена на борда на Демиург му беше втръснала до болка. Сега можеше да си позволи да се мие по няколко пъти в седмицата.

Предницата представляваше прозрачна сфера, малко по-широка от останалата част. До въздушния шлюз в задния край на машината редица стъпала извеждаха на покрива, където имаше прибрани кутии с инструменти и рупорни антени. Посред покрива стърчеше продълговата полусфера с множество сензори, обърнати напред или назад. Под кабината бяха поставени редица шкафове. Берингер отвори един, извади кутия болтове и гаечен ключ и се провря през шлюза. Тъй като превозното средство бе херметизирано, не му се наложи да чака и продължи право в една голяма кабина. Две койки бяха опрени на всяка от огънатите ѝ стени. Не можеха да се спуснат, понеже посред кабината имаше цилиндър, овален по дължина на превозното средство. Стърчеше от пода, минаваше през тавана и образуваше част от купола.

Берингер пхна гаечния ключ в ниша под тавана и започна да върти, при което цилиндърът бавно се надигна през покрива. После пхна диск в овалната дупка, оставена от цилиндъра на пода, извади болтовете и завинти цилиндъра за гредите на тавана. След това се качи на покрива и закрепил фланец около цилиндъра, вече превърнал се в кула над машината. Добави тръби и тества налягането, и докато

Берингер закрепваше кабели от купола към краищата на превозното средство, Вайнбергер отново се обади.

— Внимавай да не скъсаш някой болт.

— Знам си работата, по дяволите — процеди Берингер през зъби.
— Мамка му. Трябваше да сме двама тук.

Когато приключи на покрива и се върна в кабината, завинти кръглата подложка за уплътнение на пода. След това извади чифт здрави маркучи и комплект цветни кабели от една кутия под тавана и ги монтира на кулата. Най-сетне спусна койките и седна за миг, за да разгледа наоколо. Стилните елипсовидни прозорци, разположени по дължина на машината, разкриваха широка гледка от всички помещения, но за удобствата не можеше да се каже кой знае какво.

— Край — изсъска Берингер. — Хендрикс може да поеме. Ще сложа кабината под налягане и ще легна да се наспя в кокпита.

Литъл Уинг разполагаше с пет помещения. Влизаше се през въздушния шлюз до тоалетната кабинка. И двете гледаха към комбинирана всекидневна и спалня. След това няколко стъпала отвеждаха към малката кухня зад сферата на пилотската кабина. Тъкмо там, на шофьорската седалка, се намести той. Повдигна капаче на страничната облегалка, натисна няколко бутона и легна да си почине, докато деутерийно-ториевият двигател се събуждаше за живот. Машината се отдалечи на километър от бронетранспортъора и пак спря. Берингер чу шума от изпомпването на въздух през тръбите на балонената кула, докато една лампичка на монитора не светна от червено в зелено и Литъл Уинг се издигна в небето.

Огромният балон с делтовидни крила лъщеше като злато на последните слънчеви лъчи и обливаше кабината в светлина. Облекчен и същевременно съсипан от умора, Берингер свали бронята, шлема и ръкавиците, ала не бе в състояние да спи сега, когато отново имаше време за размисъл. Всичко се бе провалило на тази експедиция. Лошите поличби бяха започнали още преди излитането, но не им обърнаха внимание — дори на нарастващата невроза покрай саботъора-камикадзе, който продължаваше да отлага деянието си. Хендрикс имаше подозрение, но всъщност Вайнбергер беше този, който го разкри. Кой сигнали го предупреждаваха? Какви сигнали бе способен да разчете, за разлика от другите?

В далечината остатъците от прашната буря се скриха зад каменните блокове и вятърът неусетно го понесе към непознатата пустиня, докато розовеещата сянка на небето се разнасяше около кокпита и той най-сетне заспа.

Берингер седеше с бинокъл и чаша кафе в скута. Гледаше ту към драпериите на пясъчната повърхност навън, ту към увеличения им образ на монитора. Около северния полюс настъпленията и оттеглянето на глетчерите бяха създали пояси от чудновати пейзажи. Срещаше се ошлайфана от леда основна скала с лабиринти от моренни натрупвания и клетки, образувани при топенето. Части от мантията лежаха оголени на вятъра — огромни равнини като море от съсирена кръв. Ала като компромис от множество фактори — най-вече политически — международната геодезия бе разположена точно под полярния регион, в Ортигия, най-невзрачния пейзаж на Марс като цяло. Нещо обаче се бе случило след построяването. Нещо беше променило местността.

— Трябва помощ, за да преместиш толкова много пясък, макар теглото тук да е по-малко — съобщи Берингер, докато сканираше хоризонта. — Явно слънчевата катастрофа е променила тукашния климат.

Бурята бе отминала, но далеч не беше лесно да открие геодезията.

— Снимките оттук са изумителни — обади се Вайнбергер. — Как е гледката там долу?

— Никога не съм виждал подобно нещо. Дюните са екстремно стръмни, навярно от ниската гравитация. Колко са високи? Триста-четиристотин метра?

— 650. Авионикс сочи, че си над целта. Вече трябваше да си видял станцията.

В сенките на пясъчните планини изведнъж съзря редица стълбове, щръкнали в безумни ъгли. Жиците им бяха накъсани и висяха лениво.

— Тук е — потвърди Берингер. — Но не виждам проклетия купол.

Астронавтът обърна рязко Литъл Уинг и той се наклони над пилоните.

— Не се спускай преди да установиш визуален контакт. Тракторът може да има проблеми в пясъка, пък и така или иначе ще е напразно, ако съоръжението е погребано.

Предупреждението дойде от Вайнбергер. Хендрикс се бе смълчал, макар да имаше директна връзка с превозното средство и трябва да бе регистрирал извънредното обръщане. Веднага след това балонът изпусна горещ хелий и се спусна, а колелата на трактора докоснаха бронзовите гърбове на дюните.

— Чуваш ли, Берингер?

Берингер бе предприемал и по-трудни маневри през дългите месеци на тренировки — да, симулирани, но не забелязваше разлики в движенията на превозното средство и на симулатора. Смяташе, че Вайнбергер бе прекалено предпазлив, но може би напрежението не му позволяваше да млъкне.

— Няма проблем. Просто се доближавам.

Сега геодезията се простираше точно пред Литъл Уинг. Пясъкът беше навят и се подаваше само върхът на купола. Приличаше на огромна бяла черупка, на яйце, заровено от чудовищно земноводно. Берингер натисна поредица от командни бутони, която щеше да накара машината да се приземи. Раменете на инструменталните кранове се прибраха мигновено по местата си, перката се сгъна под машината и се подадоха колелата. Падайки почти свободно, Литъл Уинг докосна склона на една дюна и колелата се затъркаляха. Берингер усети мощно разтърсване на седалката, докато балонът не падна върху подобния на прах пясък и спря машината.

От учебните експедиции в планините Берингер знаеше, че рехавата атмосфера му пречеше да преценява разстоянията правилно, затова остави Хендрикс да доближи Литъл Уинг до геодезията, докато той се приготви да слезе от машината. На излизане през шлюза прозвуча ново предупреждение от Демиург.

— Сега внимавай, Берингер. Нали не искаме да те погребем някое пясъчно свличане.

— Да, да, спокойно — присмя се той, скочи и потъна до глезените във финия пясък.

Веднага се зае да търси начин за влизане в геодезията и да разучава какви инструменти трябваше да използва.

Оказа се излишно. Един пилон се бе огънал, разкъсвайки покритието, та пясъчните маси бяха нахлули вътре и образуваха конусовидна купчина от вътрешната страна. Берингер приклепна и надзърна в отвора. В купола почти не проникваше светлина. Не различаваше нищо, освен дървесни корони с все още зелени листа, ала изсъхнали и напудрени с бледочервен прах. Мисията вече нямаше дипломатически характер. Още откак проникнаха в междинната станция, той имаше усещането, че участва в археологическа експедиция като Хауърд Картър в Долината на царете. Картър обаче не споделяше страха на астронавтите: че планетата е гола, а експедицията — безсмислена.

— Хендрикс, няма нужда да сгъваш балона — няма да останем толкова дълго!

Берингер влачеше след себе си кабел от шпила на Литъл Уинг. Запали лампичката на шлема си и се плъзна по пясъчния конус в мрака на геодезията. Приземи се в храст, чиито листа окапаха до едно, и продължи навътре в мъртвата гора, чиито стволоче можеше да повали само с докосване. След малко се натъкна на пътека. Вляво пътят водеше към черна дупка, някога представлявала езеро. На ръба ѝ висеше спаднала гумена лодка. Зад отсрещния бряг геодезията бе поддала на тежестта на пясъка и се бе срутила. Другият път водеше към периферията на съоръжението, където трябваше да се намира главната сграда. Тръгна по тази пътека.

Постройката отговаряше на информацията му, но беше тихо като в гроб. Пред потрошените ѝ стъклени врати се въргалаше пожарогасител, парчетата бяха нацапани с кафяви петна, навярно кръв. Берингер последва петната навътре в сградата и откри огнище, пълно с овъглени наденички за хотдог. В първата зала се виждаха останките от нещо подобно на разсадници в процес на изграждане, ала постепенно бе окупирана от формации пирит, проправили си път от пустошта. Докато Берингер записваше всичко на видео, му хрумна, че оцелелите се бяха отдали на рафиниран, високотехнологичен канибализъм. Мисълта му изглежда се потвърди, когато отвори вратата на лабораторния фризер. Там откри частично разфасован труп без глава, а част от гърба бе изрязана. Малкото дни през годината, когато

температурата едва се надигаше над точката на замръзване, се бяха оказали достатъчни, за да разложат тъканта и трупът бе почти затворен в саркофаг от пирит. Предварително се отказа от надеждата да намери информация за мъртвеца. Всички записи се правеха електронно, ала компютрите бяха нацепени и огънати като стар хляб. В кабинетите, където очакваше известен упадък, цареше най-ужасяващ безпорядък. Целият инвентар бе разбит, чекмеджетата — изпразнени по подовете, виждаха се и невероятно количество бутилки от алкохол. Същата картина откри и в малките бунгала, приютявали частните помещения на колонистите. Вратите не бяха заключени, някои дори зееха открити. Диваните и етажерките бяха прекатурени, навсякъде бяха нахвърляни дрехи и кухненски сервиси, ястията си стояха както бяха поднесени — само че преобразувани в буци прах — сякаш жителите се бяха признали за победени, изменяйки на животоподдръжката си. Берингер обиколи всички помещения и отделения, но не откри и следа от самите жители. Посети и гаража, който би представлявал естествено убежище, когато кислородът свършеше, но всички повърхностни превозни средства и скафандри бяха празни, същото се отнасяше и за шлюзовите помещения. Едва по-късно, докато обикаляше наоколо и снимаше напосоки, той се натъкна на обработен блок реголит в центъра на купола. Гладката му предна страна бе украсена със списък от имена и текст. Берингер не умееше да чете иврит, ала по-късно Вайнбергер успя да скалъпи някакъв превод, без обаче да са способни да разтълкуват закодираното послание.

*Огънят примами с плам героичен
чедата Давидови в свят непривичен.
Молец към фитила, себе си предай,
знамение случи се, иде веч край.
Загадка в синагогата небето раздра
крие се още в звездния рояк.*

Нямаше за какво да се хване. Освен нишките пирит нищо живо не се бе движило на Ортигия през последните шейсет години и все още не беше сигурно доколко можеха да ги окачествят като живот или представляваха просто струпвания на молекули с необикновени

свойства. Берингер и нехаеше. И Хендрикс не беше жив. Ала можеше ли това създание да му бъде приятел?

Излезе унило на повърхността и се качи на борда на Литъл Уинг. Само след няколко минути се понесе на юг, високо над морето от дюни.

— Никакъв резултат, с изключение на това, че отделни конструкции трябва да са възникнали след слънчевия катаклизъм. Изпращам ви снимките, за да видите.

След предаването Берингер се зачуди дали да не закуси, но не почувства апетит и излезе навън, за да се поспретне. Когато се върна, го очакваше съобщение.

— Тук Хендрикс. Относно безобразното ти маневриране — замисли ли се над това, което ти казах преди приземяването?

III

— Господин Клайн е особен случай — продължава главният лекар, жена на около петдесет години, сякаш Адриан не присъства. — Малкото други, успели да се измъкнат, без изключение са били в позиция, предполагаща опита. Не ги коря, че са мислели за себе си за сметка на другите, но истината е, че са били привилегирани затворници — доносници, дезертъори, подмазвачи.

В столовата са останали само трима. Главният лекар, Розмари Клинец, подпряла ръце на перваза. Главен специализант Кристиан Глюк и Адриан Клайн пият кафе от автомата, седнали на сивкава маса. Гласовете са приглушени, макар никой да не може да чуе разговора.

— Свръзката ни в лагера ни алармира веднага щом научил за бягството. Невероятен късмет.

— Познавам ли го? — прошепва Адриан. — Кой е той?

— Не ти трябва да знаеш — отвръща Клинец. — В този момент те интересува... един друг пациент, чиято самоличност можеш да приемеш. С това се занимаваме тук, освен с липосукции на любовниците на генералите.

Клинец кимва към входа на болницата, обграден от въоръжена охрана, после се обръща и поглежда Адриан.

— Ако си готов да приемеш самоличността на пациента, ще се опитаме да те изведем от страната. Или пък искаш да се справиш сам?

Адриан задава ответен въпрос:

— Няма ли да науча нещо за него?

— Млад невролог, тъкмо започнал практиката си в болница в Нюрнберг. Цялото семейство е загинало в... катастрофата.

— Не знам дали е редно. Аз не бях стигнал и средата на следването си, когато ме отведоха.

— Да, но ще те изпишем чак след два-три месеца и можем да извлечем познанията му и да ги получиш. Няма да имаш проблеми.

— Мнемоспецифичен глоуб? Значи пациентът не е мъртъв, засега.

— Тежко пострадал е и може да умре всеки момент. Затова се нуждаем от отговор. Сега.

Месец след бягството процедурите още не са приключили. Нанороботите в кръвоносните съдове на Адриан все още продължават работата по отстраняването на облъчена тъкан и изменят чертите му с всеки изминал ден. Лежи по гръб на легло в странно, непрактично подредено отделение. Тясно и високо, само с един прозорец в единия край и врата в срещуположния. Между тези крайни полюси, освен леглото, има: четири картини с маслени бои в тежки, резбовани рамки, тройна етажерка с медицински наръчници, полирано с масло бюро, тежък фотьойл, няколко стари стоящи лампи с колосални, опушени платнени полилеи и нощно шкафче, върху което се виждат чаша вода и празна чиния с кръстосани в нея прибори. Всички мебели са разположени до стените. И все пак коства доста усилия да се провреш от вратата до прозореца.

Адриан още се вира в празната чиния, като в транс. Главен лекар Клинец седи на ръба на стола и наблюдава пациента си на слабата светлина, пропускаема от тежките завеси. Устата ѝ ту се мръщи, ту се отпуска, сякаш не може да оформи думите, а ръцете ѝ човъркат покривката на нощното шкафче с избродиран цветен мотив с пеперуди, кръжащи около венчелистчетата.

— Винаги са го казвали — обажда се най-сетне. — Никога повече не бива да се случва... И все пак се случва.

Клинец прибира ръцете си и се обляга назад.

— Знаеше ли, че отначало не са признавали теорията на относителността?

— И как са смятали да завладеят космоса?

— Селективна амнезия, може да се каже. Айнщайн е бил ариец и атеист. Израел, приказна страна. Историята се пренаписва и малко по малко се вменява нова представа за света.

Адриан ококорва очи, но Клинец не е довършила.

— Не можеш да бъдеш забравен, защото никога не си съществувал. След няколко седмици в Пети блок тялото и душата ти са съсипани. Умиращ и биваш изяден от съкилийниците си. След няколко дни изчезва и лагерът. Остава само една бетонна повърхност, чиито

скривалища са твърде радиоактивни, за да смее някой да разкопава. И зад това стоим ние, лекарското съсловие.

Адриан преглъща няколко пъти и извъръща глава. Изпитва странно усещане в устата си при мисълта за супата — единственият хранителен източник в лагера, освен случайни дребни вредители.

— Невъзможно е! — изсъсква към стената, агресивно, но слабо.

— Не се изненадвай. Всяка доктрина си има своя версия. Християнството е направило нещо подобно, повече или по-малко съзнателно, и евреите щяха да го сторят, ако са имали шанса.

За миг Клинц утихва, но в крайна сметка стига до същественото.

— Освен това си обявен за мъртъв. Вече не те издирват, а скоро ще открият и трупа ти. В деня, когато си тръгнеш оттук, вече няма да съществуващ, а ние никога няма да сме чували за теб. Запомни го.

Рубен вече е вменил на Адриан това прозрение. Ако мъртвите искат да ги оставят на мира, не бива да се месят с живите.

Клинц става, взема чинията, но оставя чашата и се измъква. На вратата се обръща и довършва с последен коментар:

— Ще се погрижим да не се случи. Част от теб ще продължи да живее в далечното бъдеще. Сега обаче трябва да мислиш единствено за оздравяването си и да забравиш за Адриан Клайн.

— Лъжеш — подсмърча Адриан, след като вратата се затваря. — Аз не бях евреин.

Адриан е взел на заем моряшка фланела и чифт ботуши, и седи сам под стръмната скала с ръце под бедрата. Започнал е да си спомня, чувства мириса между камъните и гледа на нещата с нови очи. Водорасли и изсъхнали морски звезди, танкер на път за далечни страни. После поема обратно по браздата на отлива и нагоре по стръмните стъпала на скалата, където го посреща Кристиан Глюк. Тръгват заедно покрай скалата, всеки вгълбен в собствените си мисли. Обрулените от вятъра дървета са напъпили, ала роси и дните не са по-светли от летни нощи.

— Тук тичахме със самия Якоб Флайшман... Хемороиди.

— Какво?

— Хемороиди. Беше приет с хемороиди.

Адриан се опитва да си представи как ли е изглеждал Флайшман без раста, но внезапно вербализира една от безбройните си мисловни поредици, дебнещи по време на разговора. Сетил се е за пациента, който бе жив допреди няколко дни — чиито документи още тогава бяха в джоба на якето му и чиято идентичност най-накрая прие, щом синтезаторът на ДНК го дари с очите му. Сини. Оцелял от саботажа на берлинската мрежа за влакове, придвижващи се по вакуумни тръби. Семейството му и повечето пътници загинали. На Адриан ще бъде напомняно за този човек през остатъка от живота му всеки път, когато срещне погледа му в огледалото; внезапно притискане в гърлото, юмрук върху сърцето. Сълзи в чужди очи. *Какво са направили с трупа?*

Дълбоко под тях Атлантическият океан се разбива в скалите и придърпва пияната след себе си със съскане. По време на отдавнашна въздушна битка един бомбардировач бил улучен и се ударил в скалата. Опашката му пори вълните, а между скалите са останали откъснати двигатели подобно на заседнали на брега акули. Водите на времето разяждат потомството си, хилядолетните си царства.

— Виждал съм хора да умират, вцепенени с надеждата за капчица отпадъчна топлина. Аз самият бях окован в това състояние. Как е било възможно?

— Винаги ще има хора, които измъчват и убиват. Не че са принудени или следват някаква доктрина. Не и по организационни причини, а просто защото им е позволено. Ето защо не бива да питаш „Как е възможен този ужасяващ ред?“ Трябва да привикнеш, че за човека всичко е възможно. Психиката няма граници.

През остатъка от предиобедта Адриан остава в стаята си, вгълбен в мисли. В съзнанието му изникват непривични картини. Кратки, трепкави поредици. Възрастна дама, сбръчкана, с доста косми около устата. Отвращението от този пациент и по-късната тератология. Разходки с лодка по Тибър. Жена, която го обсебва, като шарада. Аферата е разкрита и компрометирана по-важна връзка. *Не трябваше ли да сподели веднага?* Изкачва главните стъпала към сградата на лекарския съюз. Тъкмо там среща случайно един Конрад Бирхов. Познават се. Откъде? Клуба по гребане. Тайна среща с огромен мъжага — Адриан не може да проумее за какво става дума. Трябва да се сети да попита Клинец.

По-късно я среща на излизане от кабинета ѝ. Косата ѝ е навита на кок. Трябва да е дълга. *Как не го е забелязал преди?*

— Сега не мога да говоря. Изникна нещо неочаквано.

— Аз само...

— Знам, твърде рано е, но заминаваш за Нюрнберг днес... Накарай Кристиан да ти намери някакви дрехи и куфар.

От гарата Адриан поема в кола под наем през град, триумфиращ над миналото. Раните от войната са излекувани, цели квартали са заменени с хотели и екстравагантната архитектура на банкови офиси. Страничните улички са строги, правоъгълни колонади от апартаменти на водещи бизнесмени и чиновници. Главните булеварди са обградени от титанични орли. Крилете им се протягат към облаците, а между върховете висят резервоари за горящо масло. Струят от центъра, чиито конзоли се извиват в дъга към монументалната самоувереност на двореца Германия и го притискат към небето. Огън и знамена трепкат над скеле, където строителни работници ремонтират разрушеното от граната. Енергичната геометрия очарова Адриан, ала сякаш не успява да проникне в града.

Колкото е грандиозен центърът, толкова унили са жилищните квартали. Тесни улички с идентични, осеметажни блокове, разположени на зигзаг към реката. Това допада на Адриан. Може да изчезва в пресечки с тъмни дни и светли ноци. Тук се спи, докато уличните лампи светнат и заразпръскват бледия си блясък. Във входовете се спотайват окаяни сенки. Образ с развалени и гноящи очи се лута покрай блока — дори не е имал пари за електроимплантанти. Тъкмо тук се спестява за индустриалния банкет. И вулгарните релефи на нановандалите личат навсякъде — по покривите, в стените и по тротоарите. Табели и брави пускат пъпки и се гърчат. Дори бордюрният камък е фриз, където работи се борят за място. Стълбището е не по-малко мрачно със стени, сякаш покрити със сгурия, и газово сини парапети. Графити си проправят път през входната врата. Един ден всичко ще отиде по дяволите — все някое момче ще програмира продукт, който ще превърне всички ни в двойници на Кубилай Хан.

В пощенската кутия има три писма: напомняне за членски внос за клуб по гребане, писмо от приятеля Конрад Бирхов и покана за вернисаж с произведения на Де Сериа. Няма подател, значи трябва да е от посредника на Ханя Вайнбергер.

Апартаментът на Адриан е тристаен с килер на първия етаж. Стените на гостната са пастелно жълти, рамките на прозорците и ламперията — карамелени. Дори кухнята е в досадно синьо, но на Адриан му действа успокояващо. Има спалня за децата и още една — за родителите. Килерът се използва за кабинет и съдържа широко писалище с дълбоки чекмеджета. Върху подложката за писане има сребърно ножче за писма, а всички повърхности са покрити с фин слой прах. Над масата висят редица снимки на семейството. Възрастни хора, навярно родителите, а може би баби и дядовци. Той самият с жена и двама сина. Единият още е бебе в кръщелна дрешка. Всички са мъртви.

Накрая сядва в нисък фотьойл в ъгъла на етажерка и се протяга към подвързаните в кожа книги. Знае наизуст медицинските компендиуми, но изведнъж открива особеното произведение на Джек Фишман „Седмината от Шпандау“ до изследване на параноя от ревност — писмата на Карина Боргцинер от затвора в Копенхаген. Следват романи от непознати му писатели: „Идващата раса“ и „Занони“ на Булвер-Литон и няколко на Артър Махен. Натъква се на едно изречение в книга за неогерманската архитектура:

„Човекът не е част от един град преди да сподели идеята зад зидовете.“

Отново се вглежда в портретите на семейството и новото си аз. Колекцията от книги може да му даде достъп до мисловния свят на тези хора. Прекарва остатъка от вечерта в четене и накрая задремва на фотьойла.

* * *

Когато Берингер се събуди, не можеше да си спомни съня и му отне известно време да разбере къде се намираше. Когато му просветна, че беше там, на Марс, и му предстоеше близо двегодишно пътуване, се обърна на койката и опита отново да заспи. Светлината

обаче му пречеше и той се протегна, за да нагласи филтъра на прозореца. Беглият поглед към околностите го извади от леглото на мига. Притесни се защо ли Литъл Уинг вървеше косо надолу, но изведнъж осъзна, че не бе разбрал перспективата.

Отзад местността съвсем се бе наклонила над хоризонта. Напред стени от вкаменени вълни се издигаха отвесно, покривайки една трета от хоризонта, макар все още да бяха на сто километра от него. Почти невъзможно му бе да приеме факта, че се носеше над склоновете на щитовиден вулкан. Тези вулкани бяха доста по-стари от земните. В отсъствието на континентален дрейф те не са били помествани от източниците си и спирали изригванията, останали си там и расли през еоните. Никс Олимпика бе над три пъти по-висок от която и да било земна планина, а кратерът спокойно би побрал милионен град.

Половин час по-късно отново седеше в кокпита с чашата си кафе, проверяваше инструментите и си говореше с Хендрикс. Един FLIR^[1] бе спрял и Берингер се опитваше да установи проблема. Не че беше катастрофа — просто допълнителен апарат, донесен в случай на нужда. Когато Хендрикс съобщи, че бяха готови с анализа на снимките, Берингер отбеляза, че устройството беше дефектно и нямаше намерение да губи повече време с него.

— Програмите не намериха нищо особено — прозвуча от говорителя, — но Вайнбергер посочи една особеност.

— Да...?

— На паметната плоча има 69 имена — всичките жители на геодезията. Но ако те до един са там, трябва някой от друга геодезия да ги е погребал. Това показва, че някои са се справили с кризата. Едва ли си сам на Марс.

— Ами трупът във фризера?

— Нямаме обяснение, но с него и осемте мъртви тук горе ни остава да намерим сведения за 142 души.

Времето, през което Фобос се издигаше над хоризонта, беше преминало и Демиург прекъсна връзката с Литъл Уинг. Предстояха повече от единайсет часа до следващия контакт и за пръв път от доста време насам Берингер нямаше за какво да се захване. Качи крака на контролното табло, огледа се надолу през дъното на кокпита и се опита да си представи как ли бе изглеждало това преди, когато вулканите са били млади, а планетата — плодородна. Макар повечето следи да бяха

заличени от метеори, потоци лава и ерозията на вятъра, той почти виждаше дъжда да се лее и мощни реки да си проправят път през планинските вериги. По-късно глетчери, покрити с лава, се бяха намъдрили тук, образувайки морените.

Превозното средство напредваше бавно с максимална скорост от 350 км/ч, но Марс беше малко кълбо. С течение на деня Литъл Уинг подмина и северната страна на Павонис Патера. На два часа летене на юг се намираше международната екосфера в Тарзис, а малко по на юг — Нокус Лабиринтис — регион с ерозирали скални процеци, разклонения на обширната екваториална долина, простираща се по една трета от планетата. Привечер щеше да стигне американската станция по склоновете на планина Павонис.

Рано през нощта, когато Хендрикс се обади, Литъл Уинг се бе приземил на няколко километра от целта. Берингер бе направил обиколка на терена, за да си състави обща представа, откривайки различни признаци на активност — измервателни стълбове, станции и дупки от пробиви за проби. Самата геодезия и принадлежащите ѝ постройки изглеждаха оцелели, но всички следи от колела бяха заличени и никой не реагира на повика му. Дълго седя объркан и не знаеше дали да дръзне да влезе. В крайна сметка реши да изчака появата на Демиург. Така прозря и недостатъка в това да бъде сам на Марс. Двама можеха да спят на смени или да се притичат на помощ един другиму. Ала само с четири и половина часа контакт с Демиург и единайсет часа прекъсване, щяха да възникнат периоди, когато нито той, нито Хендрикс щяха да са в състояние да управляват Литъл Уинг, както и такива, когато Берингер не биваше да излиза. Трябваше да повдигнат въпроса точно след безтегловната разпра между Вайнбергер и Шчербински.

Небето на Марс никога не ставаше истински светло, но понеже планетата нямаше магнитно поле, не цареше и пълен мрак. С настъпването на нощта небето почваше да блещука с въздушни молекули, стимулирани от космическото лъчение — вечно северно сияние, проточило се над цялото кълбо и замъгляващо звездите. Берингер не се чувстваше в безопасност в сферата на кокпита и си бе легнал в кабината. Бе дремал около час, когато радиото го събуди. Той отговори сънливо, пъхайки единия си крак в крачола.

— Не мисля, че тук има някого. Не можем ли да отложим проверката за...

Вайнбергер вметна:

— Забрави за американците — случило се е нещо. Изпращаме няколко снимки, които трябва да видиш.

Берингер заряза сутрешния си тоалет и по-нататъшното си обличане, затътри се до кокпита и включи монитора. Снимките бяха направени от Фобос за локализация на целите в региона Тарзис, контрастът на цветовете бе подсилен и бяха крещящо ярки. Покриваха територията, която бе прелетял предишното денонощие, както и част от Валес Маринерис, все още забулена от пясъчни бури.

Отначало Берингер не можа да го види, понеже бе уморен и съсредоточен върху детайлите, ала когато най-сетне успя, прозря, че всички планове се обръщаха наопаки. На последната снимка се виждаше неясна, но правилна линия с остра чупка, а зад нея — още по-неясна структура, като медена пита. Шестоъгълници. Хиляди. Берингер не можеше да повярва на очите си, когато мащабите му се изясниха.

— Йерархията не споменава нищо за долината. Това противоречи на всичко. Предложения?

— Отменяме плана на мисията. Отсега нататък важи това, което експедицията е предполагала през цялото време: импровизация.

— Хендрикс какво ще каже?

— Зает е с радара и инфрачервените лъчи, но ме помоли да те инструктирам. Трябва да стигнеш долината преди зазоряване.

Берингер отбеляза, че бяха предоставили решението на нечовешко създание, ала не беше недоволен от развитието на нещата. Просто формалности пречеха на Хендрикс да поеме командването.

С течение на нощта пристигнаха първите близки кадри и не оставиха място за съмнение. Малки светлинки се движеха от, към и по продължение на нащърбената линия. Други, по-слаби, бяха стационарни, но запълваха по-големи пространства. Според инструкциите на Хендрикс Берингер се бе насочил на юг на голяма височина, за да се спусне по-късно над долината — нямаше причина да се излага на показ преди да са разгледали комплекса.

Спря мотора и сгъна перката над система от падини. Нощното летене можеше да премине и само с един дълъг полет без мотор.

Падините постепенно ставаха по-дълбоки и стръмни и накрая се вляха в тъмна клисура. Литъл Уинг вече бе стигнал доста надълбоко и продължаваше на зигзаг дефиле след дефиле, както се стелеха към долината. На два пъти на Берингер се наложи рязко да избягва високи като кули зъбери, които изникваха бързо от мрака без предупреждение. И така, подмина някакъв ръб и тръгна да слиза по отвесна скала, висока два-три километра, а студеният вятър брулеше крилата. Високо над него звездите се очертаваха ясно върху сивата, блещукаща стена. Още по-напред го очакваше огромна, черна празнота — гигантска бездна, където напълно загуби ориентация. Мракът и тишината го изненадаха и му отне време да се окопити. Там се носеше през останалата част от нощта, през цялото време надолу, като нито за миг не изпускаше инструментите от едно зорко око. Сети се за намеците на Хендрикс, ала все още не знаеше как да им отговори.

С утринната светлина бавно се очертаха контурите на далечни стени и Берингер видя, че бездната свършваше със стръмна пропаст — няколко километра широк пролом, образуван при свлачище в зората на времето. Поправи курса с няколко градуса на изток и се приплъзна от страничния клон към смайващата шир на Валес Маринерис. Дребно, бледо слънце тъкмо се бе надигнало, когато най-сетне съзря изгърбеното дъно на долината. Дълги, капкообразни дюни около формациите показваха, че тук е имало острови преди морето да изсъхне. От тях стърчаха планини с всевъзможни размери и форми, образуваха ясни сенки в златистите мъгли, оставени от бурята. Берингер се понесе през последните сто метра на височината на архипелага, включи мотора на перката и пое курс към Слънцето. Крайно време беше да поспи, ала гледката го порази и остана седнал чак докато Вайнбергер го повика по радиото и му нареди да си ляга.

Докато Берингер спеше, машината лъкатушеше през долината. Проспа приземяването и полюшването през пресъхнали речни корита. Едва късно предиобед, когато Литъл Уинг се раздруса нагоре по брега и спря в камениста местност, той дойде на себе си. Фобос вече навлизаше в радиосянката и успяха да си разменят само няколко думи, преди гласът на Вайнбергер да се удави в шума.

Берингер се насили да хапне солидно, докато премисляше ситуацията. Не бяха добавили нищо към заповедите, което означаваше, че инициативата беше негова, ала за момента разполагаше само с една задача. Трябваше да се приближи до комплекса достатъчно, за да го проучи без да видят него самия. Затова се зае да разглежда последните снимки. Разстоянието бе скъсено, така че беше изключено да лети, но теренът ставаше по-труден, с по-свързани формации и голямо количество пукнатини, които се налагаше да избягва. Необходими му бяха двайсет минути, за да избере маршрут, и потегли. Не беше далеч — максимум три часа с машината, макар да не бързаше много. После щеше да може да инспектира най-спокойно и щеше да му отнеме най-много час. Оставаха обаче шест дълги часа, преди да се появи Фобос, и дотогава нямаше какво да прави.

Мисълта да загуби време, което в крайна сметка да се окаже решаващо, не му се нравеше, но нямаше никаква полза да си налага някакъв непривичен денонощен ритъм — щеше да изгуби форма и концентрация и да допуска грешки. Докато управляваше машината през неравномерния терен, Берингер търсеше решение и стигна до две алтернативи. Едната изискваше Демиург да напусне Фобос и да се разположи в траекторията Кларк, но не беше сигурен дали ресурсите го позволяваха, а тъй като Хендрикс не бе упоменал подобна възможност, то със сигурност беше, защото вече я бе отхвърлил. Второто решение беше по-малко рисковано. Налагаше се да вземат назаем паметните нишки, определени за съхранението на знанията, с които се надяваха да се сдобият от колонистите. Със съставянето на нов интерфейс и свързването на нишките със системите на Литъл Уинг, Хендрикс би могъл да се копира там и постоянно да бъде с него. Това направо щеше да замени Шчербински.

След два часа шофиране комплексът изникна в полезрението му, когато излезе на един хълм. След това се придържаше към вдлъбнатините, докато изведнъж не пресече следи от колела, оставени от голямо превозно средства — поне три пъти по-широко от Литъл Уинг. Берингер ги последва няколко минути и стигна до открито пространство, чиято набраздена повърхност бе образувана от машини. Малко по-напред се подаваха редица гърла на тръби. На светлината на всички тези признаци на активност, той реши да спре за деня.

Продължи на няколко километра встрани от откритото пространство, възползва се от един кратер и паркира във вдлъбнатината му.

След четвърт час лежеше на източния ръб на кратера и изучаваше характерните шестоъгълници с бинокъл. Бяха покрити с ръждивокафяви куполи, които почти се сливаха с околността и бе невъзможно да се види какво криеха. В периферията на комплекса, над огромни основи и изкопи, се издигаха високи по половин километър кранове, стигащи надълбоко под земята — знак, че строежът още не бе довършен. Още по-нататък напред-назад се движеше колона превозвачи на руда. Движенията им бяха като на работи и не се виждаха никакви хора.

Когато Берингер се върна през шлюза, настроението му се бе подобрило. Изкушаваше се да продължи навътре в комплекса, но разумът надделя и се нахвърли на практическите приготовления, що се отнасяше до времевия проблем. Нишките бяха прибрани в главния разпределител под пода. Мястото едва стигаше за пълзене. Легнал в неудобна поза, той пренареди кабелите и издърпа нови, после свърза онова, което смяташе за достатъчен нишков капацитет. Останалото отнесе в кабината, за да не се налага да пълзи там повторно. Така Хендрикс на практика можеше да се справи с остатъка, при това много по-бързо от Берингер, и тъй като нямаше какво друго да прави, свари кафе, седна в кокпита и се зае да кодира.

Едва бе приключил, когато връзката с Демиург бе възобновена. След кратък доклад на Вайнбергер, който не съдържащо нищо ново, Берингер изложи идеята си.

— Добра работа, Берингер. Ще ни отнеме няколко часа за сваляне, но така или иначе днес вече е твърде късно да продължим.

На следващата сутрин Берингер измина известно разстояние пред Литъл Уинг пеша. Следваха следите от колела, които бе пресякъл предишния ден.

— Как е Вайнбергер?

— В момента е здрав. Има способността да забравя за себе си, когато нещо го обсеби.

— Да, вярно е — освен това увеличи останалите. Онзи път, когато го взехме от Хамбург, си поговорихме за това кой къде е пътувал. Той

се сети за пътешествие до Швейцария в момчешките си години. В Алпите все още имало сняг, лекомислени сноуборд-маниаци фучали наоколо и лавините ги погребвали. Той беше толкова еуфоричен от възможността да си спомни, толкова разпалин в разказа си, че храната изстина и изпуснахме автобуса.

— И какво направихте? — изпраця Хендрикс.

— Пренощувахме — тоест, Радемакер си легна, а ние с Вайнбергер изпразнихме бутилка коняк и продължихме да разговаряме. Искане ми се да го бях срещнал по-рано...

Берингер се канеше да попита нещо Хендрикс, но в същия миг прекосиха някакво открито пространство и се разсея. Точно пред него, пред камара камънаци, следите се разделяха на две. Едната бразда продължаваше направо, а другата отвеждаше към постройка, подобна на гараж. Не беше укрита предумишлено, ала материалът затрудняваше забелязването ѝ от разстояние. Берингер се приближи, поглади я с ръка и почука, неспособен да прецени дали бе от камък, или потъмнен метал. Докато Хендрикс паркираше Литъл Уинг, Берингер влезе през отворената врата. Вътре беше пусто.

— Нищо. Няма дори контролно табло.

Когато стигна до другия край, изведнъж стана тъмно — вратата се затвори тъй бързо, че никой не успя да реагира и Берингер усети усиливащ се натиск към скафандъра. Бързо достигна до хиляда милибара, след което прозвуча трясък и се чу бръмчене.

— Какво става, Берингер?

— Помещението е под налягане и подът започва да се накланя... Надявам се да не е преса за боклук.

Хендрикс не успя да чуе последното, защото сигналът бе прекъснат.

— Можеш ли да повториш?

Берингер не отговори. Малко след това вратата отново се отвори, ала астронавтът бе изчезнал. С надеждата и Берингер да се е сетил за това, Хендрикс опита с алтернативния канал. Тъкмо се чуваше стържещ глас.

— Тук Берингер. Приемаш ли, Хендрикс?

— Прието — ох, за миг съвсем се притесних. Всичко наред ли е?

— Да. Подът просто се наклони към тунел, който води под комплекса. Явно съм активирал скрит детектор. Да продължа ли?

— Поразходи се, но се върни преди свечеряване.

Берингер крачеше километър след километър по под, наклонен надолу към далечен и тътнещ мрак. Гледката от самото начало се свеждаше единствено до осветеното от шлема му пространство, и тъй като беше топло, визьорът започна да се поти. Надяваше се камерата да успява да снима. Дълго време нямаше нищо интересно — просто еднообразни, занемарени тунели, ала накрая излезе в по-голяма система от пещери, която изглежда се точеше до безкрай във всички посоки. Продължи да се скита през тесни проходи между басейни с размерите на стадиони. По ръбовете на някои се движеха малки машини и бяха пълни с черно-кафяви водни растения, излъчващи флуоресцентен блясък. Други бяха празни и смърдящи или с кора от пирит. Берингер реши, че ставаше въпрос за отглеждане на водорасли, но далеч не беше сигурен. И ставаше все по-топло. Беше съвсем мокър в скафандъра и отдавна бе изпразнил дозата си вода.

Тътенът идваше откъм място, където машини работеха в непрогледен мрак. Чудати съоръжения, чиято цел не можеше да проумее, стърчаха от дълбоки шахти и бавно се въртяха насам-натам. От релсови системи на тавана висяха големи, сегментирани съдове и механични щипци. Пропорциите спокойно можеха да бъдат и на милионен град и имаше живот, ала това не бе място за хора. Беше фабрика или гигантска машина.

Понякога, когато без да иска активираше случаен сензор на пода, някой панел се търкулваше настрани или се спускаше рампа. Контролът беше прост като плъзгащи се врати в супермаркет, ала понякога изникваше някое превозно средство робот, а нямаше начин да предвиди движението им. Само веднъж излезе на пътя на транспорт, но машината намали скорост и се отмести. По някакъв странен начин мястото му приличаше на призрачен влак — едновременно мрачно и безобидно.

Берингер бе изминал половината път на връщане, когато бърз поглед на дисплея му показа, че температурата в екипа бе 40 градуса. Минута по-късно се бе повишила до 45, беше плувнал в пот. Охладителната система не смогваше. Продължи още километър, но му се наложи да признае, че нямаше да успее да се върне преди да се е

сварил. Най-сетне се предаде и свали шлема и ръкавиците. Въздухът беше жарък и влажен, вонеше на мътилка, ала се търпеше. Преди дългото изкачване си отдъхна при един басейн, който се пълнеше от тръби по ръба му. Водата не миришеше, затова намокри лицето и косата си, а преди да продължи опита и малка глътка. Нямаше вкус на нищо.

Когато се върна на Литъл Уинг, слънцето още не беше залязло. Лепнеше от пот и побърза да свали скафандъра и да застане под студения душ. След това се просна на койката си без сили.

— Изглеждаш ми блед — отбеляза Хендрикс.

— Просто... Мускулите ме наболяват. Гади ми се и се чувствам отслабнал. И... По дяволите, главоболие. Никога не ми се е случвало нещо подобно.

— Може да е грип. Няма да рискувам да припаднеш там долу. Отлагаме разузнаването, докато се подобриш.

— Трябва да ти разкажа нещо... Долу се принудих да сваля шлема. Охладителната система почти се пренатовари.

Нямаше нужда Хендрикс да коментира — Берингер сам бе наясно със сериозността на положението. Полежа малко, за да се поуспокои и каза:

— Ще направя кръвната проба, да видим...

[1] Forward Looking Infrared — технология за визуализация с инфрачервени лъчи — Б.пр. ↑

IV

В полумрака на фойето заплашително се издига скулптура на Лак. На Адриан му се гади от скелетоподобното ѝ влияние от Джакомети и докато в устата му се насъбира сладникав вкус, той се оглежда за тоалетната. Там е княз Ротшилд, а там — културният аташе Маус. Охранителната служба на Геленс също е на място, дискретно дефилираща между гъстите групички от членове на висшето общество. По-трудно е да ги разпознаеш по консервативното облекло и безалкохолни напитки, отколкото по липсата им на интерес за разговор. Най-сетне тук са и обичайните суетни лигльовци, още непознали разликата между стил и маниер. Карат Адриан да се замисли дали поканата не е от Нетесхайм, за да проверят способността му да се движи сред обществото. Ако изложбата трябва да се коментира, би било трудно да се избягват спорните теми. Произведенията на Де Сериа са черно-бели фотостати от Източна Германия, където стопяването на вечната замръзналост е направило възможна интензивната експлоатация на суровини. Сибирската промишленост, с рафинерии и високи пещи посред блатата. Новобогаташи от Узбекистан и Азербайджан. Чукчи и якути в кожи, усмивките им греят на калните лица. Изложбата претендира за документалност, но Адриан не може да прецени дали снимките казват истината, или са агитация и пропаганда от лагера на Потьомкин. Освен това го дразни дето обръщат повече внимание на автора, отколкото на творбите му.

В тоалетната двойка изтрещели от глоуб се целуват с език и момичето изхлузва пуловера си, докато Адриан повръща в писоара. След посещенията там се нуждае от нещо подсилващо, ала около бара се е струпал твърде много народ. Наслоили са се едни върху други, бутат се, блъскат се, разливат, но една табела му обръща внимание за друг бар, на първия етаж.

Адриан се подпира на мраморния парапет нагоре по стълбите. Мебелировката в мецанина е подредена на острови под гигантски полилеи. Жена в тесен оранжев костюм, толкова тънък, че прилича на ципа, говори с някакъв художник на ниски диванчета. Проследява с очи Адриан, и когато ги подминава, тя протяга крак и докосва неговия.

На връщане от бара той сяда в ъгъла на празния четириместен диван. От художника се излива ломотещ поток от думи, личността му е тъй сглобена от глоуб, че едва си се спомня. Адриан се е поосвестил и наблюдава жената, отдавна загубила интерес към самонадеяността му. За четвърти или пети път обяснява с най-големи подробности за покупката на второ поколение Уолтър Мъри просто за да открие, че била ескимоска проститутка. Адриан и жената се споглеждат и пак извърщат погледи. Мощните ѝ бедра са кръстосани под ципата, но не е непривлекателна. Исква му се да пробие дупчица в обвивката ѝ, за да гръмне като балон.

Най-сетне вниманието на художника е привлечено от една гарафа и той става, за да напълни чашата си. Адриан е бърз. С един жест кани жената и изчезват в навалищата преди художникът да се усети. Веднага след това си намират два сгъваеми стола зад скулптурата на Лак.

— Ингрид Бартолди — казва тя. — Консултант по обзавеждането.

— Волфганг Шолц — отвърща Адриан. — Невролог.

За миг не знае какво друго да каже и се преструва, че разглежда скулптурата.

— Как само ги мразя.

Стъписан, Адриан докосва гърдите си с пръст.

— Извинете, имах предвид... Имах приятелка, която свърши като глоуб.

— О, съжалявам. Лорейн Лак също е била жертва на крадец на души — приятелката ви с изкуство ли се занимаваше?

— Челистка. Свиреше в Развлекателния оркестър на радиото и сама използваше глоуб. Разпространен е в средите на хората на изкуството. Музиканти, художници, литератори и медийни звезди — дори готвачи — искат да бъдат по-големи от себе си и свършват като всички останали. Културата се слива. Впоследствие е трудно да различиш кой кой е.

Звучи като код, но не съвсем правилен. Адриан опитва свой собствен.

— Търсят града там, където няма градове.

Ингрид се подсмива.

— А вие — какво търсите?

— Компания. Тъкмо пристигнах в Нюрнберг и не познавам никого тук.

Архипелагът на покривите си има рядък гост — над града се носи рекламен дирижабъл. Градовете се разбуждат. Новият човек се събужда. Зад стъклената фасада постепенно са се показали уличното движение и утринната светлина. Персоналът се е хванал да разтребва, а жената и Адриан са останали сами на стъпалата. Цяла нощ са танцували и разговаряли. Другите гости вземат връхните си дрехи от гардероба.

— Ако си търсиш компания, организираме парти в събота.

Жената му подава напечатана покана. Адриан се заглежда за миг и отвърща уморено:

— Не знам дали ще мога да дойда. Става ли просто да се выясна?

— Добре си дошъл.

Стават и се сбогуват. Адриан излиза на сутрешната светлина. Жената се застоява малко и тръгва в противоположната посока. На път към дома през Нюрнберг тя си мисли за младия невролог, когото току-що е срещнала. На никого не ѝ напомня. Мистериозен и амбивалентен, но не раздвоен. Слаб е, но изглежда силен. Погледът е твърд, но през студените очи искри нещо друго. Грижа, меланхолия, болка от предишно възпъщение. *Какво се е случило с този човек?* Като се замисли за него, изглежда ѝ хванат в тъмна стаичка. Нищо не вижда и никой не вижда него, ала някой трябва да отваря вратите му. Мислите на жената не се откъсват от Волфганг Шолц и тя си спомня разговора отново и отново, сякаш крие слоеве, които не може да прозре.

— Никога не си вземал глоуб?

— Това въпрос ли е, или така изглеждам?

— И да, и не.

Върхът на хълма стърчи като остров над опустошенията от войната и Слънцето. Малцина са тръгнали натам с ферибота. Адриан стои сам до спортен автомобил в края на отворената палуба за коли, облегал лакти на боядисан в бяло парапет и загледан във водата. Под кораба сребристи водорасли се вият по старите улици на Нюрнберг. Никога не му омръзва този изчезнал свят — обрасли табели на магазини; каменен мост над потънала река; срутен покрив. Накъдето и да извърне поглед, се разкрива странно конкретното, че миналото лежи под водата, а бъдещето — над нея.

От котвеното място на ферибота изминава пеша двестата метра до улица Колбергщрасе. По пътя го задминават няколко скъпи коли, очевидно поели към същия адрес. Охранители в униформи посрещат гостите на входа и сравняват поканите със списък. Костюмът на Адриан — същият като на предишния прием — е сносен, но не може да се сравнява с другите. Изненадва го значението на „парти“. При това е забравил картичката и когато се представя, името му не е в списъка. Един от пазачите изчезва и минава известно време преди да се върне в компанията на Ингрид Бартолди. Едва успява да я познае. Облечена е в дълга, стъкленосиня вечерна рокля. Извинява се на Адриан за неприятностите.

— Няма проблем. Просто игнорирах сигурността.

Жената го хваща под ръка и го оставя да я преведе през входната врата и напред през малък парк, обграден от къщи с магазини на търговци от Средновековието. Настаняват се на ръба на фонтан, където гостите разговарят непринудено и пълнят чаши с шампанско. Адриан се чувства не на място сред балните рокли и офицерите в парадни униформи, но Ингрид не обръща внимание. Приказват си като стари приятели и тя го представя на гостите, повечето възрастни или на средна възраст. Отначало го приемат дружелюбно, но после Ингрид го оставя, за да се погрижи за други гости. Той продължава краткия разговор с някакъв си инженер Хайнрих Бройер, но приказката им замира. Адриан остава малко изолиран, прави опити да се намесва в разговорите, но бива игнориран, като изключим резервираните погледи. Най-сетне му става ясно, че това е компанията на родителите ѝ. Той просто е невъзпитан младеж от кръга познати на Ингрид — потенциална жертва в гръмки скандали.

Късно през нощта компанията се събира на брега. Вдигат наздрависи, ръкопляскат и викат в такт с празничните фойерверки надводната повърхност, акомпанирани от духов оркестър — подарък за бащата на Ингрид от съюза на архитектите. Светлините трепкат по ниската облачна покривка и над яхтите в клуба. Ингрид и Адриан се разхождат сами по вълнолома.

— Хубава е идеята с този фонтан от шампанско, ала май попрекалих. Не може ли да седнем?

Адриан ѝ подава ръка и ѝ помага да прескочи балюстрадата, след което се провират между гранитните блокове.

— Голяма си сплетница — усмихва се той. — Да поканиш такъв като мен на татковото тържество. Да не си мислила да ме използваш в някоя семейна сцена?

Ингрид се подсмивва и отбягва въпроса.

— Ето че заминава и последният ферибот. Какво ще прави неврологът?

Адриан наблюдава как се отдалечават светлините му покрай брега на Нюрнберг.

— Ще предприше закуска.

— Ами ако госпожицата не му даде?

В отговор той се навежда напред и я целува по устата.

— Няма да приема повече за консултация.

Жената се чуди на отговора. Определено с невролога шега не бива. Тя се усмихва леко несигурно.

— Хмм... Какво ще правиш преди закуската?

Адриан прегръща Ингрид и отново я целува. Този път по-дълго, прокарайки ръка под роклята ѝ. Очите ѝ блестят на фойерверките.

Закуската е сервирана около гигантска стъклена фруктиера, пълна с праскови. Бащата, Виктор фон Бартолди, седи в края на голямата овална маса в халат и пантофи с чифт очила за четене, тикнати в късата сивкавобяла коса. Настанил се е в стол с висока облегалка в стил Югенд, облеган е, кръстосал крака, зачетен в сутрешните вестници. Ингрид и Адриан седят един срещу друг по средата на масата. Тя се усмихва и му налива кафе от сребърната кана. Ризата на Адриан е намачкана, окапал я е с мармалад и не се чувства

отпочинал. Сервирано е и за майката на Ингрид, но тя спи до късно и не присъства. Без да вдига поглед от вестника, баща ѝ изръмжава с мощен, енергичен глас:

— Та с какво се занимавате, Шолц?

— Невролог съм.

— Все още по специалността?

— Не, завърших училището Шаубергер миналата година, но... —

Адриан се усеща, че започва да говори за инцидента. — Сега практикувам в Нетесхайм.

Виктор разбърква кафето със сребърна лъжичка и коментира разсеяно, все още без да го поглежда.

— Училището Шаубергер. Признавам ви го. Светът е в краката ви.

— Татко! — избухва Ингрид раздражено. — По дяволите, погледни човека, с когото разговаряш.

Виктор изпраща на дъщеря си обезнадежден поглед, завърта един от тлъстите си златни пръстени и се връща към вестника. Веднага след това го прекъсва една прислужничка, застанала изпъчена на вратата.

— Господин Райнхард Боймлер е дошъл за чертежите.

— Ама че рано. Ще го помолите ли да изчака — само ще се преоблека.

Бащата на Ингрид оставя вестника и се изправя, при което Адриан съзира колко е едър. Преди да напусне масата поглежда госта за първи път.

— Ако разполагате с един час, Райнхард ще ви откара до града.

— Добре, благодаря.

Пътуването с Райнхард е облекчение след компанията на Виктор фон Бартолди. Райнхард изглежда по-земен от останалите познати на семейството. Бърборят си на борда на ферибота и гледат към Нюрнберг.

— От колко време познавате Ингрид?

— Не много дълго. Срегнах я на вернисаж миналата седмица.

— Забавна е. Духовита и чаровна. Знае си само своето.

— Бързо го забелязах.

Фериботът акостира и тъкмо са седнали в мерцедеса, когато Райнхард Боймлер изтърсва някакъв шифър:

— *А ти* мислиш ли, че си този, който си мислиш?

Адриан без да иска реагира с твърде тайнствена интонация.

— Търсят града там, където няма градове.

— Ха-ха — смее се Райнхард от сърце. — Така си и мислех, ти си. Точният човек за работата.

Светва зелено. Райнхард включва на скорост и излиза на кея.

— И за какво ще ме използвате?

— Трябваш ни, Волфганг Шолц, защото се случи нещо неочаквано, но ще получиш задачата чак когато ядрото на оставащите се събере у Ханя. Тя се разпорежда с безопасна къща и е майка на една от приятелките на Ингрид.

— И *Ингрид* ли участва в съпротивата?

— Не съвсем. Има връзки и от време на време ни прави по някоя услуга, но е млада и бунтарка, далеч не е свършено отговорна. Държим я под строг надзор.

* * *

На следващата сутрин Берингер се събуди далеч преди на Хендрикс да му хрумне да го буди. Остана да лежи на койката, загледан в равнината, където над пясъка се изнизваше тънък облачен пояс, разкъсан от новия ден. През лятото високите облаци бяха обичайна гледка над Сюртис Майор, ала утринната мараня беше рядкост.

— Добре ли спа?

— Ммм.

— Кръвната проба не показва нищо. Как се чувстваш?

— Добре. Сигурно просто съм се претоварил или обезводнил. А Вайнбергер?

— Неговите последни проби не ми харесаха, но е добре, при създадите се условия. Буден е от няколко часа насам, разглеждаше заснетото от теб вчера.

Берингер седна, увит в одеялото. Все още беше леко замаян, но не достатъчно, за да го споменава.

— Ама какви слабаци сме ти на гърба — отбеляза Берингер, докато мереше кръвното си налягане и температурата си, оказаха се съвсем в нормата.

— Всичко ще се нареди. С малко късмет днес ще имаме връзка.

След бърза закуска Берингер седна да излъска визьора на шлема си. Долната част на кокпита също се нуждаеше от един парцал след вчерашната разходка в пясъка, но щеше да почака. Когато приключи с визьора, изрови чанта с презрамка и събра малко провизии за излета. Прибра и пистолета. После каза довиждане и излезе през шлюза. Малко след това вече бе слязъл в тунела и докато платформата се връщаше към тавана, той свали шлема и ръкавиците си, закачи ги за чантата и запретна ръкави. Жегата от предишната обиколка не бе намаляла, но въпреки това пое към комплекса с бодра крачка.

Тръгна по някаква рампа с надеждата да води нагоре към куполите. Беше я открил предишния ден. Горещината и миризмата на масло съвсем се усилиха и на този етап главоболието му се бе завърнало. Рампата извеждаше в поредната тъмна зала, пълна с масивни машини без кабинички за водачи. Засега изглеждаше, че комплексът се разширява от само себе си, ала все някъде трябваше да има наследници на онези, които бяха задействали строителните работи. Берингер се настани върху гигантско колело, за да отдъхне. Дразнеше го отвора около врата му, сгорещен и влажен, а главоболието се бе влошило. Бе започнало да пулсира зад ушите и мускулите го боляха, ала не искаше да разочарова Хендрикс. След като се освежи с малко сок от грейпфрут, той реши да пообикаля още час и после да се върне, ако не му станеше по-добре. Само че с изправянето го удари световъртеж и се наложи да седне отново. Чувстваше се наистина зле. След няколко секунди се свлече на пода в безсъзнание.

— Д. Е. Берингер. Така пише на скафандъра ти.

Берингер долови странния акцент и усети чашата до устните си. Някой искаше да му даде да пие, ала водата го давеше. Опита се да отвори очи, само за да открие, че всичко беше тъмно и размито.

— Берингер — опита се да изговори с глас, по-забулен и от мрака.

— Не знам какво търсиш тук, но си преценил зле времето. Защо си дошъл?

Опаката страна на длан го тресна в ъгълчето на устата. Болката се взриви в главата му.

— Д. Е. Берингер — тук ние се разпореждаме!

Астронавтът се сви и вдигна ръце, за да предотврати нови удари.

— Болен съм — изхлипа най-сетне, думите излизаха една по една.

— Извинявай. Задачата ми не е да те разпитвам, но... Обстоятелствата са доста сложни. Налага се да се измъкнем оттук.

Берингер не беше сигурен къде бяха. Потърка очи, но погледът му все още бе замъглен и размит. Стори му се, че чу някой да се отдалечава с тичане, ала не беше сигурен. Докато се мъчеше да измисли някакво обяснение, стъпките бяха заглушени от някакво бръмчене. Изведнъж покрай него се стрелна черна сянка.

— Бях болен — повтори Берингер, без да знае, че вече никой не го слушаше. — Все още ме удряше, от време на време. При това не без причина. Тя ме подозираше в изневяра. Магазинът също отиваше по дяволите, както и отношенията с родителите ми, вложили пари във фирмата. И банката. Бях притиснат от всички страни и изживявах всичко като мудно, кошмарно движение. За първи път мисълта за бъдещето ме правеше несигурен. Уплаших се, когато на вратата се почука и не смеех нито да чета пощата си, нито да вдигам телефона. Винаги очаквах най-лошото и то неизменно се случваше. Не излизах от дома от страх да не срещна кредиторите си, започнах да работя и да се храня през нощта, а денем спях до късно.

Една вечер се прибрах късно след отказ от банката и провалена делова среща в друг град. Вече беше тъмно, изхлузих ризата си без да светвам и си легнах изтощен. Бях болен, възпалено гърло и треска, едва говорех. Точно когато се нуждаех най-много от нея, тя ми довери... Отдавна имали връзка. Осъзнавах го и проявявах разбиране, ала не можех да търпя поражението. Не можех да започна отначало, отново. Не можех да се изправя, отново.

Тя продаде къщата и повечето мебели, а аз си взех стая под наем. Беше тъмно и прашно, спях на матрак на пода, понеже банката взе всичко, което притежавах. После хазяинът започна да се натрапва и да си пъха носа в живота ми. В началото се появяваше няколко дни преди

крайния срок за плащането на наема, просто за да се увери, че можех да платя за изгнилата му стая и смехотворния матрак, който си позволяваше да нарича „мебели“, и за който изискваше доплащане. По-късно започна да нервничи за дреболии — че завесите били дръпнати или изтривалката била накриво. Думкаше по вратата, ако не станех рано, или се промъкваше наоколо, за да наднича вътре. Не можех да разбера защо не ме харесваше. Нощем се скитах по улиците или будувах, притиснат в ъгъла без да смея да светна лампата. Лицето и ръцете ми станаха студени и лъскави, като ламарина. Чувствах се така, сякаш в корема имах найлонови маркучи, а очите ми бяха керамични. Вече не бях човек. Бях радий. Качествата ми се разпадаха през тръби със свръхнапрежение. Тялото ми се разграждаше до хелий и олово. Бях на път към злокобната загърнатост на душевното разстройство.

Вместо да се съвзема, да ликвидирам бизнеса и да си намеря работа, аз започнах да фантазирам какво ли щеше да бъде да се предам, просто да забравя за себе си. Високи сгради, кранове, комини, всичко, предлагащо дълго, непрекъснато падане, ме привличаше и бях склонен да насочвам разговорите към самоубийство. Само дете просто не можех да го извърша без разрешението им, ала също толкова невъзможно бе да товаря другите с този проблем.

Изведнъж нещо се случи. Не в действителност. Бях си там, където винаги съм бил, и общувах със същите хора. Същевременно обаче бях избутван от света, сякаш вече нямах връзка с него. Някакво чудновато спокойствие ме налегна в стая, в която никой друг не можеше да влезе и където никой не можеше да ме достигне — стая, граничеща с мрака. Отвор водеше от тясното помещение към едно безсмислено нищо. Мечтаех си да се хвърля в мрака и най-сетне да се освободя. Някъде по него време се свързах с родителите си, изпратили ме от дома с обещанието, че винаги можех да се обърна към тях, в случай че възникнеха проблеми. Когато наистина имаше повод, баща ми отвърна, че трябвало да се справям сам. Никога преди не бях молил за нищо. Майка ми извъртя разговора върху себе си. Зае защитна позиция, сякаш я обвинявах, сякаш я нападах и наричах недостатъчна. Мисля, че никога не разбра за чувствата ми, нито че съм бил самостоятелен човек. Съществувах заради тях и не биваше да накърнявам световния им ред. Трябваше да изслушвам проблемите на

майка ми, да ѝ говоря за нея самата, да я уверявам, че постъпва правилно, да потвърждавам, че не е остаряла. Правех ли друго, бях неблагодарен, за нищо не ставах, разочаровах я и не ме обичаше. Не го казваше направо, но смисълът прозираше по неин си изтънчен начин. Казваше ми: *Няма нужда да се доказваш или нищо не ни дължиш, или онази, как-ѝ-беше-името, също не струваше.* Бе невъзможно да проникнеш до тях. Мразех ги за това, ала исках единствено да ги видя щастливи. Само това ме задържаше, когато мракът ме викаше и вече не ме плашеше. Всичко, от което се нуждаех, за да се освободя, бе да прекъсна една тънка нишка. Единствено майка ми ме държеше като заложник, изгарящ в последния шлюз на живота.

Бях седнал да поспя на едно стълбище, когато внезапно се събудих и се вгледах в чифт строги очи. Някакъв господин бе дошъл посред нощ, за да се заключи в подземния магазин. На вратата пишеше *Ветеринарен лекар*. Както се бе изправил на тротоара, в мърлява престилка и с парче пура сред късата си, сива брада, доктор Емерих не приличаше на човек, на когото ще повериш да приспи домашния ти любимец. Ще му причини зло. Ще го измъчва всячески до последно. Той обаче ми предложи да пренощувам в кабинета му.

На другия ден се заговорихме. Вече не си спомням отделните разговори, ала Емерих изглеждаше заинтригуван от болестта ми и смяташе, че знае какво не беше наред. Някои го наричат секс, други — любов, каза ми. *Експертите не са постигнали единодушие, ала фактите говорят свой собствен език и пробождат по-надълбоко от всичко, което сме способни да формулираме. Ако понятията изобщо имат смисъл там, то значението им е непознато.*

Седяхме в тясното помещение за консултации, което така добре опознах. Умивалникът, синкаво-жълт от натрупвания, където бе капал дозаторът за сапун. Конци за шиене и ръждясали пинцети в емайлирани панички. Щорите, с една длан по-къси от рамката на прозореца и винаги увиснали накриво. Леглото за прегледи, на което спях; очукана, боядисана в бяло стоманена рамка с черни винилови възглавнички и статив за системи. Някакъв шкаф на стената бе изгубил вратичката си, та редица кафяви стъклени шишенца блестяха в жълто из стаята; мистерия, която ме занимаваше в дългите тъмни нощи.

Очевидно Емерих нямаше никакви други пациенти, но все още настояваше да практикува. За да поддържа илюзията, разсъждаваше на

висок глас за необходимостта да докладва за случая ми или пък пресмяташе дълги редици числа в тетрадка с колонки според находчива система, която сам бе разработил. Често ми пробутваше по някоя книга, която смяташе, че трябва да прочета. Ясно беше, че трябваше да го слушам. Иначе се обиждаше. Оставаше си неизлечим идеалист, който никога не правеше компромиси с нищо и никого, затова практическите му намерения представляваха верига от трудности. Правилно бях разбрал. Емерих искаше да изложи на показ всички болезнени моменти, очевидни и скрити, и да ме накара да ги забележа. Същевременно обаче ми показваше и един друг свят, започващ на границата на зрението ми. Виждах как хората бяха контролирани от инстинкти и водени за носа от болни гени. Бяхме частици без значение. Единственото, което аз и другите имахме, бяха спомени, може би дори не наши — и ти знаеш много добре колко са мимолетни. Всички ние бяхме изолирани в собственото ни време. В действителност все още бях болен — страдах от параноична илюзия — ала вече не се страхувах от самотата.

Разговорите ни винаги започваха вечерно време, когато Емерих се заключваше вътре, и продължаваха до късно през нощта. Мракът допринасяше за плътната нереална атмосфера. Приключиха в една ранна утрин. Емерих ме бе наметнал с одеяло и реших, че е тръгнал да си ляга. Облаците навън бяха надвиснали гъсти и сиви, студът режеше. Стаята за консултации обаче изглеждаше изпълнена с ясно и златисто юнско слънце. Малко след това Емерих заяви, че не можел да направи нищо повече, но сигурно съм щял да се справя с остатъка. Даде ми бурканче с хапчета и ме инструктира изчерпателно как и в какви ситуации да ги вземам. После откачи табелата от входната врата и я отнесе. В съответствие с позицията си този своеволен човек напусна живота ми толкова внезапно и безкомпромисно, колкото аз бях навлязъл в неговия.

Колко дълго продължи? Изглеждаше ми толкова кратко и невинно, когато тръгнах да се скитам. Прояждаше ме бавно, разкъсващо. Вървах в транс, докато Емерих демонстрира, че това щеше да отнеме живота ми. Без доходи и без да има кого да помоля за помощ, аз се носех напред и приключих търсенето си пред офиса за набиране на новобранци. Вече присъствах в примирието между хелия

и оловото, когато подписах договора с отбраната. Тогава започна войната.

V

Срещата се състои на ъгъла на тиха уличка в Ростал, в къща, наета с тази единствена цел. Висока, обрасла с растителност решетка от ковано желязо и клонати кестени пречат на любопитните погледи отвън, ала от съображения за сигурност срещата се провежда в мазето, докато на горните етажи се снима рекламен филм. По същата причина участниците идват поотделно в рамките на няколко часа по велоалея, минаваща зад къщите. Повечето са високопоставени членове на съпротивата, навлезли доброволно в линиите на врага, за да организират борбата.

В мазето Адриан среща някакъв господин Ф. Прекарват заедно два дълги часа преди жена на средна възраст, представила се като госпожица К., да се присъедини към компанията. Появяват се още двама без да се представят. Единият прокарва ръчен скенер по участниците, за да провери за транспондери и подслушвателни устройства. После претърсват помещението. Почти не се говори, особено за това, което предстои. Постепенно Адриан доста ожаднява, ала не предлагат нищо освежително. Отива в тоалетната и пийва малко вода от крана. Когато излиза, господин Ф. го чака на стълбището, но не влиза в тоалетната, когато се освобождава. Адриан се чуди, изпитва усещането, че го преценяват. С напредването на вечерта, когато всички други са се събрали, идва някакъв чудат господин, представен като Марк Вернстрьом — несъмнено кодово название. Кожата му е бледа, почти като на албинос, с безброй фини бръчици като след години престой на юг. Дълбок белег се извива от тесния му нос през челото и надолу зад ухото. Следите от груб шев показват, че е правен набързо. Въпреки вида си Вернстрьом изглежда приятен и спокоен, но не оставя палтото си и моли господин Ф. да се помести, за да седи с лице към вратата. Вернстрьом, Адриан, господин Ф. и госпожица К. заемат по една страна от малка маса, докато двамата последни застават до вратата. После Вернстрьом взема думата и кара направо по същество.

— Преди два месеца е регистриран обект с курс от Венера към Земята. Високото му алbedo сочи, че е бил артефакт. В това няма нищо необичайно — макар да не е имало особена космическа активност през последните 65 години. Слънчевата система все още гъмжи от сателити и обгорени степени на ракети. Обектът подмина Земята и бе запратен надалеч в системата, с това историята можеше да приключи. Само че по-късно, преди три седмици, получихме изследвания, сочещи, че превозното средство е с по-скорошен произход — космически кораб, наречен Демиург, изпратен към Марс в началото на войната. Интерпланетарната експедиция бе прибързана и мръсна операция, пазена в строга тайна. Повечето сътрудници изобщо не знаеха за какво допринасяха. Експедицията имаше четиричленен екипаж. Единият бе копие от биотния интелект Хендрикс, отговорен за концепцията на експедицията и дизайнер на кораба, а може би и единственият, способен да отведе Демиург на Марс. Хендрикс бе обърнал внимание, че съоръжението на Марс не беше аванпост, а колония. Добре оборудвана и с екипаж от 220 обучени на високо ниво изследователи от най-различни дисциплини, тя е имала всички предпоставки да се справи независима от Земята. Целта на експедицията отчасти е била да се предупредят евентуалните наследници за политическата ситуация на Земята, отчасти и да си осигурим знания с евентуално значение за изхода от войната — идеята беше, че кризата, изживяна от колонистите след Слънчевия катаклизъм е довела до колосален технологичен напредък. А дали наистина е било така, можем само да гадаем. Като изключим случайни телеметрични сигнали от Босфор, не сме имали връзка с тях повече от 60 години. Останалата част от екипажа на Демиург се състоеше от специалиста по история на идеите Теодор Вайнбергер, Д. Е. Берингер, млад лейтенант, отличен за специален принос във въздушната битка за Богота, и Исак Шчербински, заменил астронавта Радемакер няколко часа преди излитане. Полетът е бил заплануван за 795 денонощия, но корабът така и не се завърнал, не е изпращал и аварияен сигнал. Не знаем какъв проблем са получили, нито защо Демиург е идвал от Венера, а не от Марс. Знаем само, че лейтенант Берингер се е появил с няколко години закъснение, очевидно сам. Всичко, което може да ни разкаже, е ценно. Операцията е сравнително проста: знаем къде е Берингер и трябва да го докопаме. Въпроси?

Адриан вдига ръка, макар да смята, че изглежда тромаво в тясната стаичка.

— Волфганг Шолц?

— Аз как се вписвам в картинката?

Отговаря му госпожица К., при което Адриан разбира, че останалите вече са просветени, може би, с изключение на двамината на вратата, които май изобщо не възприемат разговора.

— Астронавтът е приет в строго охраняваното отделение на Нетесхайм. Неупълномощените нямат достъп, затова не знаем нито как е организирано отделението, нито какво ниво на сигурност имат. Първата ти задача е да разбереш това. Затова пък знаем, че Берингер има афазия. Нито говори, нито разпознава думите. Засега върховната власт смята, че е аварирал пилот от стратосферата, но съществува риск истината да излезе наяве. Преди това да се случи, ти ще излекуваш Берингер и ще го измъкнеш оттам. Алтернативата е той да умре. Трябва да внимаваш и за още нещо, макар да не влиза в специалността ти. Всичко, засягащо копието на Хендрикс, е с най-висок приоритет. Той не е машина, а висше хибридно същество. Сложна личност е — или по-точно, мозайка от личности, поддържани заедно от най-напредничавия софтуер, познат до този момент. Произходът му е забулен в мрак, но смятаме, че се е появил малко след началото на новото хилядолетие по време на опити човешка личност да бъде прехвърлена на електронни средства. Има си спомени, креативни и емпатични сегменти от безброй хора... Освен това паметните му нишки е трябвало да регистрират цялото космическо пътешествие, така че ако по някакъв начин попаднат в ръцете ти или разбереш къде са, трябва незабавно да ни информираш. С цената на всичко трябва да се предотврати попадането му в грешни ръце.

В разговора настъпва пауза, сериозни погледи следят Адриан. За първи път той чувства, че принадлежи на последния бастион на свободния свят.

— Как да ви намеря?

— Не можеш, но на перваза ти има порцеланова фигурка. Ако обърнеш лицето ѝ към улицата, ще знаем, че искаш да се свържеш с нас. Райнхард ще те посети. Надявам се, разбираш, че ние не рискуваме. Разкрият ли те, махаш фигурката от прозореца, за да можем

да осъществим прекъсване и да те изведем от страната. Не успееш ли, оправяй се сам.

Марк Вернстрьом се намесва в опит да успокои Адриан.

— Не се тревожи. Не прилагат мъчения. Просто извличат паметта, но вече знаеш достатъчно, за да ни навредиш.

Госпожица К. се изправя посред разговора и напуска помещението. Скоро след това се връща с няколко пластмасови чашки и налива кафе от стъклена кана. Това малко разведрява настроението, ала Вернстрьом се е вторачил странно в Адриан. И преди е забелязвал този поглед без да успее да го разтълкува.

— Какво е станало с останалите членове на екипажа? — пита Адриан и духва кафето.

— Нямаме сведения за тях — съобщава Вернстрьом. — Може да са останали на Марс, а може и да са загинали по пътя.

— Поне е минало бързо — отбелязва господин Ф., но Вернстрьом веднага го оборва.

— Не си прави илюзии. Смъртта в космоса не е бърза. Хората не измират нито от експлозии, нито от теч в кабината. Умира се от лъчева болест, развален въздух, студ или жегга. Случвало се е астронавти да се задушат, повръщайки в скафандрите си.

Вернстрьом прокарва пръст по белега и надолу по ръба на носа си. Изглежда така, сякаш разполага с опит от първа ръка.

— Е, това няма нищо общо със случая — продължава той и отново се обръща към Адриан. — Въпросът е можеш ли да се нагърбиш със задачата — най-малкото да ни дадеш сведения относно отделението?

Адриан отговаря утвърдително.

— Добре. Ще докладвам направо на Райнхард.

С това срещата приключва и Вернстрьом бърза да излезе навън, където го очаква кола. Адриан трябва да изчака още час преди да го пуснат да си върви. Напуска двора на къщата през градинската врата към велоалеята. От време на време се обръща назад покрай плетовите, но е съвсем сам.

* * *

Въздушната база се намираше на стръмен скалист остров в дъното на фиорд с мощни ветрове. Когато се зададе откъм морето, противовъздушната артилерия горе на склона вече бе разпознала машината. Някакъв образ размахваше сиво флагче, друг козируваше — самолет бе тръгнал да излиза. Берингер намали скоростта и остави машината да се носи лениво над водата, докато Сирокото се спусна над скалата, плъзна се през въздуха на няколкостотин метра, изправи се и пое по курс над Атлантика. Когато отмина, Берингер се приготви за приземяване в „лястовичето гнездо“, както наричаха базата. Чувстваше се особено. Ръцете му отказваха да му се подчиняват и всичко вървеше като на забавен кадър.

За непознатите излитанията изглеждаха рисковани, но на практика бяха рутинни процедури. Затова пък от кацането винаги ти настръхваше косата — върху скала с писта, по-къса от двайсет метра, боядисана в камуфлажни цветове. Аварийните приземявания бяха тотално заклеймени. Препоръчваше се цопване по корем във фиорда. Не беше забавно и когато идваше цялата ескадрила, по два-три самолета в минута. Понякога се налагаше да чака и кръжи над острова, докато останеше твърде малко гориво за вертикално спускане. Накрая пилотът увисваше с една нестабилна комбинация, остъргваше кормилото и навлизаше доста навътре в хангарите. Стената над въздушната база, построена чрез взривяване на скалите, беше толкова осеяна с драскотини, че пилотите се целеха в тях.

Берингер влезе без проблеми и бавно се придвижи вътре в хангара. Няколко самолета стояха в безпорядък около развалина, която механиците разфасоваха за резервни части. Тъкмо бе паркирал и излизаше от пилотската кабина, когато още един самолет избръмча на излизане от пещерата. Берингер запуши уши и притича към изхода, все още не на себе си и с някакво чувство за недействителност. После се изкачи по вита стълба, изсечена в грубите каменни стени, и стигна в спалнята, където срещна Радемакер. Погледнаха се многозначително.

— Последна експедиция преди смяната.

— Да — ухили се Берингер в опит да прикрие неразположението си и изхлузи униформата. — Довечера няма да бъда трезвен.

Радемакер продължи с по-нисък глас.

— Посочиха и последния член на екипажа.

— Аха. Исак Шчербински?

— Не. Не го познаваме. И знаеш ли какво...?

Берингер поклати глава.

— На 57 години е, няма никакъв боен опит, никакво военно образование, при това е с лошо зрение. Хендрикс го предложи. Попитах защо. Знаеш ли какво ми отговори? Грешал съм, ако съм си мислел, че военната кариера била критерий. Ама не си чул най-хубавото.

При последната забележка Радемакер доби сериозен вид.

— Хайде, не бъди толкова потаен.

— Ще го вземем от Хамбург.

Берингер седна на рамката на едно легло, извади цигара и доби изражението на Радемакер.

— Дания може да бъде завзета всеки момент... Какъв е смисълът?

Бирите имаха превъзходен вкус и бяха налети от истински стъклени бутилки с метални капачки. Вече бяха пийнали на ферибота, и тъй като кръчмата беше точно на входа на пристанището, нямаше как да не влязат. Типично по датски беше претъпкана с клиенти. Зелени лампи се отразяваха в редиците чаши и бутилки, а пияни войници висяха нестабилно по столовете на бара, викаха след момичетата и разливаха по омазаното с кафяви петна дърво. Берингер и Радемакер се натъпкаха в едно сепаре. След пътешествието по море нямаша какво толкова да си кажат, затова пък добре се възползваха от напитките.

— Защо си толкова умълчан, Берингер?

— Мисля.

— Може ли да чуя?

— Какво е имал предвид Хендрикс като е казал, че подготовката ни не е критерий за подбор?

— Интелектуални дрънканици... Де да знам.

Всъщност на Берингер най-много му се искаше да излезе от заведението. Димът дразнеше очите му, а шумът му пречеше.

— Теб не те ли учудва?

— Единственото, което ме учудва, е какво, по дяволите, правиш тук с такова настроение.

Берингер пресуши чашата си и избърса брадичка с ръкава си.

— ... Мога да пия и без да се забавлявам.

Беше ред на Радемакер. Спокойно можеха да поемат по още една, заради компанията. Радемакер се провираше към бара след няколко бири, но по пътя се заприказва с две момичета и не се завърна. На Берингер му беше все едно. Беше се сетил за едно посещение в кръчма отпреди няколко месеца и се опитваше да си спомни какво се бе случило. *Какво стана с нея?* Когато най-после си спомни, съжали, но нямаше как да прогони мисълта. По някакъв начин най-много му се искаше да остане сам, да го напуснат и остарелите чувства.

— Хамбург... По дяволите.

Накрая остана сам в сепарето. Барманката бе започнала да разтребва и когато и последните гости напуснаха заведението, тя попита:

— Да повикам ли такси?

Берингер не отговори. Беше задремал, свлякъл се бе на пейката. Жената го остави на мира, докато оправяше масите и качваше столовете отгоре им. Отиде при него чак когато свърши. Разгледа спящото лице и разпозна лейтенанта.

— Време е да се прибиращ у дома, летецо — прошепна и разтърси рамото му.

— У дома...?

Стана без да каже друго, метна раницата си на рамо и излезе на ситния дъждец. Жената го загледа, но той не се извърна. Тя започна да развързва престилката си. Когато угаси лампите и заключи вратата, пое към дома в същата посока като Берингер. По пътя съзря сгърбения му образ в един вход.

— Не можеш да спиш тук — ще хванеш пневмония или ще те обера.

Момчешко лице с ясни очи. Големи, меки устни. Жената беше привлекателна и с радост би я последвал, ала знаеше какво означава това.

— Няма къде да отида. Хостелът е затворил в единайсет.

Берингер се изправи на крака и запаса ризата си. Попипваше презрамките на раницата и не знаеше какво да каже. Жената го видя, че се притеснява, намеси се и уреди всичко. Малко след това се бе облегал на нея, поели през стръмните тъмни улици.

Апартаментът беше малък и в лошо състояние. Виждаше се разнебитена дъска за гладене, а в ъгъла се въргаляше камара дрехи. Берингер си почиваше върху покривката на леглото. Раменете на жената бяха твърде тесни за синьото яке на униформата. Беше полугола под него и седеше при Берингер. От време на време лицата им се докосваха.

— Моят герой от войната — прошепна тя. — ... Герой летец.

Пак последното, което му се искаше да чуе. Онова, към което винаги се връщаше и се опитваше да гледа от разстояние: битката бе приключила. Самотен самолет бързаше към дома през замъгленото нощно небе. Дълбоко под него се носеше гъст килим от пушек, от време на време тлеещ от пламъците на горящи градове, друг път от лумналия в бяло дъжд на противовъздушната артилерия. Берингер изключи автопилота и се спусна в пушека, търсейки мишена за последните бомби. Клатушкаше се над обединените предприятия на Богота или промишлените съоръжения в периферията на града, ала щом машината зави над стадион, той съзря главния щаб на окупиращата сила. Все още беше цял. Щеше да разполага само с една възможност, но толкова близо до целта бомбата щеше да се окаже твърде мощна. Щеше да разцепи самолета на две. Дали не можеше да се прикрие зад небостъргачите?

— В казармите ме спират войници, които едва познавам. Потупват ме по гърба или козируват. Когато минавам, хората се обръщат или ме заглеждат. Чули са за мен, видели са лицето ми във вестника. Ала това бе *случайно*. Случайно бях в групата за атака, улучих командния център и успях да се прибера.

— Единствен — добави тя.

— Чист късмет. Няма какво да се гордея.

Говориха и пиха твърде много. Устните ѝ отново срещнаха неговите и се съблякоха в студената стая. Той галеше измършавялата ѝ голота, чувстваше се замаян и се опитваше да събуди желанието си. Не знаеше дали можеше да забрави за себе си и да го извърши. Все това усещане за изгнание. Жената прошепна, че имаше треска, погали го по косата и приближи до устните му чаша. Берингер се опитваше да види, но наоколо му беше тъмно.

— Къде съм?

— Вземи това. Ще намали температурата.

Гласът достигна съзнанието му като ехо от ехо. Потъваше през дълбините на дните. Мощна, чужда сила го засмука към бъдещето.

— Постоянно ми се губиш, Джон. Къде си?

— ... В шлюза — прошепна той и се запита защо ли бе забравил раницата при нея и се бе наложило да се върне.

Не можеше да обича тази жена. Накрая седна на ръба на леглото и промълви с гръб към нея:

— Аз... не те... обичам.

Тя се облегна на гърба му и заплака тихо, опряла буза на рамото му. Той не знаеше какво да прави и закри лице с ръце. Под клепачите му гореше и в ушите му забръмча неразбираемо дърдорене:

— Каза ли нещо? Не разбрах...

— Незабавно напуснете коридора — повтори тя дружелюбно на неговия език. — Издихване след десет минути.

Берингер свали ръцете си и видя керамичната стена, конструирана за екстремни нива на горещина. Дали някой му говореше? Не се виждаше жива душа.

— Незабавно напуснете коридора. Остават ви девет минути и четирийсет секунди.

— Нямам представа къде съм — изстена Берингер. — Как да изляза?

— Намирате се в Техом Запад. Следвайте черната маркировка до люковете или зелената до най-близкия асансьор.

Берингер грабна шлема си, стана с усилие от леглото и остави жената да лежи разплакана. Тръгна да залита покрай зелената лента, подпирайки се на еднообразните обли стени към мрака в дъното на тунела. След двеста метра стигна до керамична врата. Щом пристъпи напред, тя се отвори автоматично, а зад нея се приплъзна стоманена врата. Взря се в някаква неосветена кабина.

— Остават ви две минути и четиринайсет секунди за напускане на коридора.

Берингер се довлече вътре и се сви изнемощял до задната стена. Вратите се затвориха и асансьорът потегли. Когато отново се отвориха, вътре проникна приятен свеж въздух и облъхна лицето му. Вдиша дълбоко през носа и разпозна миризмите. Това го изправи на крака. Последва миризмата по някаква рампа, докато излезе в голяма

шестоъгълна стая. Беше пусто, като изключим три гигантски сини звезди, изрязани в стените.

— Ало. Още ли си там?

— Йерусалим е вездесъщ от Геена до Шамаим.

— Защо не ми се обади по-рано?

— Вие не смутихте функциите и сам никога не сте ме търсил.

— Кой си ти?

— Аз съм град Йерусалим.

— И мога само да ти задавам въпроси?

— Задачата на Йерусалим е да отговаря.

— Има ли други хора?

— Галериите на Шамаим дават подслон на 3299 жители. Камерата, в която се намирате, извежда навън. Коя врата искате да използвате?

Без да е отговорил на въпроса, едната звезда се раздели на шест части и разкри галерията.

VI

В понеделник Адриан започва работа. Новите му колеги го приемат добре на сутрешното съвещание, а началникът му, професор Кирхенщад, му спестява тежката работа. Адриан долавя полъх на ежедневието и нормалност, които са му липсвали и не е вярвал особено, че отново ще почувства. Болницата е приятна, с малка градинка, където персоналът закусва заедно и общува доста непринудено — място, където може да се установи. И все пак разбира, че всички са информирани за нещастията.

Адриан поема и малък кабинет. Типично институционален, с бели стени, сив филцов килим и стоманени кукички за връхните дрехи. Мебелировката се състои от празна етажерка, табло, осеяно с кабарчета и късчета хартия, два офисстола различно производство и стоманено писалище с вграден терминал, свързан със здравната мрежа. Предшественикът му е завеждал кактус на перваза. Малко го дразни, ала го оставя на мястото му. Малко повече го дразни фактът, че са забравили да сменят табелката на вратата, затова временно залепя отгоре ѝ бележка. Вече се е настанил.

Неговото отделение работи най-вече с възрастни пациенти, приети с удар и с повече или по-малко ясни диагнози, в повечето случаи признаци на старостта. През деня си има работа с малко момченце, прието в спешното отделение с тежко мозъчно сътресение. Майката е млада — още леко закръглена — много е нещастна и плаче, затова главната сестра я оставя да присъства, макар че детето е прието за наблюдение. Малко болници биха го допуснали.

Едва на третия ден Адриан участва във визитацията в строго охраняваното отделение. Там са настанени всякакви престъпници, раково болни, самоубийци и душевно болни. Целият трафик навън и навътре преминава през клетка с решетки, охранявана от въоръжени пазачи. Проверяват всички документи и те водят към и от малки

стаички зад заключени врати. Стаичките до една извеждат към един и същ дълъг коридор и всички имат поставени нависоко, матирани стъкла зад решетки, както и най-различни алармени и надзирателни системи. Задачата става далеч по-трудна, отколкото Адриан си е представял. Отделението е затвор.

Когато най-сетне стигат до единичната стая на Берингер, Адриан е последен в редицата и пропуска увода на Кирхенщад.

— ... и малко мистериозно, на практика... Открит е да се носи на гумена спасителна лодка близо до норвежкия бряг, изтощен, с частична агнозия и тотална афазия. Намерена е и разкъсана рана от дясната част на черепа, съсирена кръв в косата и по лицето. Отначало симптомите са били разтълкувани погрешно като хипотермично объркване, понеже екипът му е бил пълен с вода и не го е предпазвал от студа, може би се е носил с лодката в продължение на денонощие. Подозренията за апоплексия също не са довели до диагноза — раната не е била достатъчна, за да обясни по-мощна редукция. Не са намерени останки от машината му, но екипировката му говори за тип самолет, летящ на голяма височина, т.е. шпионски, затова задачата ни е да го възстановим достатъчно, за да бъде разпитан. Това е невъзможно в сегашното му състояние, ала лечението с глюкоза е довело до временни периоди на проясняване. Ако не настъпи значително подобрене, имаме пълномощно за екстракция.

— Мнемоекстракцията е летална — прошепва сестра Флис угрижено, сякаш пациентът е в състояние да я разбере, и се доближава плътно до Кирхенщад. — Дори не бива да се прилага на неизлечими пациенти.

— Има изключения, когато става въпрос за държавната сигурност. Проблемът с екстракцията обаче е, че не можем да предвидим качеството ѝ без сигурна диагноза.

Адриан е успял да се промъкне до леглото, навежда се над Берингер и се вглежда в очите му. Полуотворени са, но не реагират.

— Изглеждате заинтригуван от случая — отбелязва Кирхенщад. — Какво е мнението ви, Волфганг?

Отговорът идва от само себе си, без Адриан да регистрира дали е негов.

— Аноксична мозъчна травма — намерен е във вода.

— Очевидно — усмихва се Кирхенщад и продължава леко злорадо: — Ала погрешно.

— Симптомите могат да бъдат реакция и от продължителен, реално обоснован страх от смъртта. Бил ли е измъчван преди да го получим?

— Доколкото знам, не.

— Даденият случай е работа за психолози, не невролози. Аз бих изследвал за чернодробна некроза, язва на дебелото черво и кисти в изпражненията, за да проверя дали в мозъка не се е разпространил паразит. Освен това за неврофибриларни изменения, концентрация на холинацетилтрансфераза и... Не е ли малко слаб? Недостиг на тиамин.

— Забелязахме това, но мускулната атрофия не е резултат от недохранване.

— Може би не, но дава ли се глюкоза преди лечението с тиамин, състоянието му ще се влоши значително.

Кирхенщад вдига космата вежда.

— Аха...

По-късно Адриан приема амбулаторни пациенти в кабинета си. Един се оплаква от проблеми с паметта. Адриан преценява състоянието му като лека невроза и вижда възможност да си набави Мнеморол. Предписва лекарството, сменя съдържанието с витамини и си запазва Мнеморола — при този пациент плацебо-ефектът ще си свърши работата. Не е толкова просто да замени Берингер с друг затворник. Замисля се за малко и стига до извода, че проблемът не е в затворника. В мястото е. Налага се да убеди Кирхенщад, че Берингер трябва да бъде изследван по-обстойно — някой и друг преглед с тежко оборудване извън отделението със строга охрана.

Търси картон на Берингер в терминала, но очевидно го няма в мрежата. Трябва да е регистриран във вътрешна система.

По обяд Нюрнберг е огрян от пролетно слънце. Адриан изнася храната си в градината, залята от светлина и аромати от пищни саксии с цветя. Опитващ се да пази равновесие с лявата ръка под подноса и дясната вдигната, за да не му грее слънцето, той стига до сянката на чадърите. Докато разопакова сандвича си, към него се присъединява сестра Флис. Адриан бързо е забелязал веселото ѝ поклащане на

главата, което кара прическата ѝ тип паж да се олюлява. Освен това е боядисала косата си черна — може би за да прикрие восъчнобледата си крехкост.

— Струва ми се, че младият Волфганг направи впечатление — отбелязва тя.

— И аз така си мисля — прошепва си той.

— Внимавай... Главни лекари, знаеш.

Адриан кимва. Няма да се спречква с никого.

— Откога работиш тук? — пита я.

— Това лято ще станат две години. Аз съм долу при рентгена и скенера.

— И тук ти харесва?

— Била съм и на по-лоши места.

— И аз мисля, че атмосферата тук е добра.

Момичето се усмихва, изпива чаша сода и лекичко се оригва. Ама че е забавна.

— Мислиш ли, че Кирхенцад може да бъде убеден за един скенер?

— Зависи от настроението му. Но в края на годината можеш да го забравиш — тогава е скръндзав и раздражителен.

* * *

Обрасли с трева хълмове в погрешните цветове. Берингер тичаше надолу по склона, скачайки по няколко метра в ниската гравитация, докато очите му се изпълваха със сълзи, предизвикани от копнеж и страх. В полите на хълма течеше река. Падна във водата, препъна се и охлузи лицето си на дъното. Замаха с ръце и загреба на два пъти, преди да намери опора. Посред потока беше затънал до гърдите. Беше хладен и бистър, с превъзходен вкус. Задъхан, той допълзя до брега и се свлече на земята. Стисна тревата на райета. Оранжево и виолетово. Претърколи се, накрая легна по гръб и простря ръце и крака.

Докато куполите от външната си страна бяха червеникавокафяви и матирани, от Вътрешната страна марсианското небе лъщеше без препятствие. По материала дори нямаше отблясъци, та ако не беше

крехката Външна решетъчна конструкция, поддържаща купола по почти свръхестествен начин, той би се чувствал под открито небе. Берингер я разглежда дълго, без да успее да прозре как беше възможно да я създадат, докато се досети, че въздушното налягане носеше по-голямата част. После потегли. Последва водата нагоре по течението, където се стесняваше до поток, ромонящ от камениста горска местност. Дърветата бяха на големи разстояния, но въпреки това образуваха плътна зеленина. Тънките засукани клони се ширеха подалеч, отколкото си спомняше от Земята, и се поклащаха като пипала на медуза на слабия бриз. Кората на места беше на ивици, на други — на петна, в зависимост от вида, но винаги в червеникави нюанси. Зад гората се издигаше вертикален хребет и пресичаше галериите под купола.

С течение на деня Берингер откри, че куполите бяха съединени с шлюзове във всички ъгли, като всеки от тях свързваше по три галерии. За разлика от външния шлюз, през който бе дошъл, вратите стояха отворени, осигурявайки свободен достъп до съответните галерии. Натъкна се на първите следи от хора, когато достигна скалата. Последва отгъпкана пътека, докато планината се раздели от клисура, където мрежа от примитивни каменни стъпала и дървени мостчета, гладки и заоблени от употреба, извеждаха нагоре. На няколко метра навътре в системата от пътечки някакъв непознат звук, отражение в шлема, нещо, за което нямаше съзнание, внуши на Берингер, че вече не беше сам. През останалата част от изкачването хвърляше дискретни погледи през рамо, но не можа да види нищо. Седна чак на върха на скалата и се престори, че се наслаждава на гледката над дефилето, докато систематично го претърсваше. Измина цяла минута преди да забележи нещо неочаквано. Едно петънце беше извън фокус. Присви очи, за да различи точицата по-добре, при което откри някакъв обект с форма на звезда да виси неподвижно във въздуха. Не беше много по-голям от човешка длан, а камуфлажният цвят го правеше почти невидим. Берингер нямаше представа какво бе това, нито колко време го бе преследвало, ала му вдъхваше неприятно чувство за дежа вю.

— Йерусалим...? — опита се.

Едва бе изрекъл името и обектът се стрелна към него, остана да виси на разстояние от четири-пет метра. Отговор не последва, но след

няколко секунди започна да кръжи около Берингер. Описа пълен кръг с постоянно темпо и се върна на мястото, откъдето бе дошъл, бързо и безшумно като водно конче. Някаква форма на робот бе регистрирала присъствието му и го сканира, но той самият бе твърде изненадан, за да го заснеме и едва ли щеше да получи обяснение преди да се срещне с обитателите на съоръжението.

Берингер се изправи и се извърна към противоположната гледка от скалата. Докъдето стигаше погледът му се простираха буйни земи с цвят охра. Не се виждаха нито хора, нито къщи, ала на изток се носеше тънко стълбче дим, стелещо се като облак под свода.

Групичка дървени къщи обграждаше площад с мощен червенолистен бук в средата. По няколко от постройките личаха следи от пожар, а пушекът все още се издигаше от сринал се покрив. Берингер пристъпи на площада, застоя се и се вгледа в море от латинки и някакво растение с лъскави черно-кафяви листа, което не познаваше. Бяха на лехи под прозорците. После почука на вратата на единствената запазена къща. Стилът беше странно тежък, с малки прозорчета и заоблени ъгли, подобно на деформиран орех. Тъй като никой не реагира, той заобиколи къщата и се вгледа през прозорците. Вътре нямаше хора, а мястото изглеждаше така, сякаш бе напуснато съвсем бързо. В антрето бе изоставен куфар, а на един праг беше зарязано пиано. Берингер влезе през входната врата, снабдена само с резе от вътрешната страна. След обиколка из къщата попадна в спалнята, където чекмеджетата на бюрото бяха изсипани върху леглото. Избута вехториите на пода и се намести до страничния стълбец на кревата, все още отслабен телом, ала щастлив, задето бе намерил признаци на живот. След няколко минути се измъкна от бронята, сви се под одеялото и заспа.

Събуди се, понеже в гостната тропаше нещо тежко, та пианото дрънчеше, а саксиите се тресяха. Когато скочи от леглото, видя през входната врата да излиза оседлан кон. Отиде в кухнята и завъртя крана за студена вода, пийна малко и изплакна лицето си. Не откри нищо за ядене и се зае да търси подходящи дрехи. Куфарът в антрето съдържаше мъжко облекло, което не му прилягаше напълно, но ставаше, ако навиеше крачолите и ръкавите. Докато се преобличаше, Берингер се чудеше как да се свърже с Хендрикс.

Поколеба се дали да остави екипа си на леглото, накрая обаче го нави на руло и го прибра в чантата. Там също не бе останало нищо за ядене, ала пистолетът си беше на мястото и за миг се зачуди защо ли носеше и него. С известни усилия успя да прикрепи бронята за чантата. После затъкна пистолета в колана и излезе от къщата. Навън конят тъпчеше неспокойно по двора. Беше съвсем черен, като изключим белите чорапки на предните копита. Берингер се вгледа в животното и на няколко пъти понечи да грабне юздите, но конят все бягаше. Остави го на мира и сам тръгна на път.

Отначало закрачи по чакълената пътека, ала смени тактиката и свърна по обраслите хълмове, където тревата му стигаше до коленете. Щеше да спи през деня и да скита през нощта, докато се натъкнеше на жителите, за да разучи действията им скришом. Докато вървеше, пробваше да дъвче различни растения, наслаждаваше се на пейзажа и от време на време се заглеждаше по пътеката, където конят го следваше от разстояние. Когато вечерният бриз развълнува полята, той се спря под групичка дървета, за да си почине и да намери нещо за ядене преди настъпването на нощта. Потоците и езерцата на купола гъмжаха от риба, видя и зайци, подскачащи на ниската гравитация. Почуди се дали да не гръмне някой, но реши да не хаби патроните. През останалата част от нощта вървя без да се храни, заслушан в шепота на житните класове.

Спря се чак когато утринната мъгла се насъбра между хълмовете. Разстла екипа си на земята и легна върху него. На няколко метра от него остана конят, хванат в парадокс. Твърде плах, за да се доближи, и твърде самотен, за да избяга, той започна да щипе тревата.

VII

Излизат с лодката рано сутринта, когато езерата са кристално бистри, а къщите на Нюрнберг стърчат иззад мъглата. Адриан се чувства неловко с греблата, но се справя по-добре от очакваното. Знае маховете и командите без да ги е учил. При наводнената катедрала оставят веслата по дължина и лодката се понася по водата. Водораслите гаят руините, проникват ги със сребро. Свел поглед към стъклените мозайки под водата, Конрад се обажда:

— Липсваш на братята Врил.

Адриан не е сигурен. Не си спомня подобно име.

— Още не съм съвсем... На лекарства съм.

— Може би точно затова моментът е подходящ. Всъщност ме помолиха да взема и теб. Трябва да посетиш един човек.

Това съвсем обърква Адриан. Няма представа за какво говори Конрад.

— Злополуката събуди много мисли...

— Съчувстваме ти, Адриан. Но трябва да продължиш и ние ще ти помогнем. — Конрад прави някакъв жест към шпиловете и покривите на града. — Всичко това!

— Да, Нюрнберг е красив град — отвръща Адриан и изпробва кода, без на практика да разбира защо. — Ала търсят града там, където няма градове.

Изведнъж Конрад му хвърля скован поглед.

— О... разбирам. Красива и точна метафора. Нюрнберг не е сгради, а наследство от горди идеи и ценности. Германия е младите мъже с белезите им, оздравели напълно от академичната фехтовка. А жените трябва да родят новия човек. Какво има да размишляваме?

Както обикновено при срещите с Райнхард, двамата с Адриан излизат с колата извън града и паркират някъде, където могат да разговарят без никой да ги види. Мястото винаги е различно. Селски

път. Пуста уличка зад складовете на пристанището. Тази вечер е стар варов цех. Съвсем тихо е, а те се спускат в кариерата по обрасла релса.

— Сутринта срещнах приятеля на Волфганг, Конрад Бирхов. Гребяхме малко, а късно предиобед обядвахме в клуба. Беше наистина странно. Сякаш всяка една дума носеше скрит смисъл.

— Налага ли се да се виждате?

— Струва ми се. Доста е настоятелен. Някога е спасил Волфганг от компрометираща връзка с някакво момиче. Отървали се от последиците като платили на двама студенти да излъжат за участието на Волфганг в читателската им групичка.

Ято врабци се стрелва над локвите, иначе над шахтата е тихо. Трева и хрусталаци растат диво сред ръждясали патерностер-асансьори — дом за лисици и водни плъхове. Водят си свои си битки и може би дори не подозират, че хората съществуват.

— А Берингер?

— Още не знаем какво му е, но напредваме бавно.

Райнхард изважда от джоба на якето си кутия цигари и черпи Адриан.

— Не, благодаря.

Другият смъква стъклото на прозореца и се намества на седалката. Качва крак на скоростната кутия и се обляга на вратата, уморен след дълъг ден, за чиито опасности Адриан може само да гадае. Докато пали цигарата си, Райнхард мърмори през устни:

— Чудя се как да го измъкнем оттам...

— Изключено е да стане от стаята, където лежи. Ще ни трябва цяла армия. Понякога обаче водят пациентите на изследвания извън охраняваното отделение, съпровождани от двама пазачи.

— И никой друг?

— Освен лекаря и асистента му? Не.

Светлината вече чезне и Адриан се замисля за деня. Бил е странен, почти като в сън и още усеща разходката с лодка в гърба си. Вече е потънал в мислите си, когато Райнхард отново го заговаря:

— Хмм. Може ли да се уреди?

— Да. Има разумни аргументи за изпращането му на скенер. На практика вече трябваше да е направено.

— А оттам има ли изход? Прозорци, клоаки, каквото и да е?

— Тази част не е сложна. Няма прозорци, понеже скенерът се помещава в мазето, но се намира точно под асансьор, отвеждащ към задния вход.

— Значи проблемът се свежда до лекар, асистент и двама охранители. Просто трябва да ги премахнем от пътя ни.

— Още по-добре. Забравяш, че аз съм лекарят. Само че главният лекар Кирхенщад може да се запъне. Като си втълпи нещо...

* * *

Здравей, Берингер.

Надявам се, разбираш защо не изчаках. Литъл Уинг не бе пригоден за спасителна маневра. Дори след като изпуснах въздуха от гумите, кулата на балона стърчеше твърде нависоко и ми пречеше да вляза в комплекса. Дълго време нямах представа какво да предприема. Страданията на Вайнбергер също се влошиха. След като се принуди да се откаже от гимнастиката си, процесът се ускори и сега се нуждае от много грижи.

Успях да вляза в съоръжението едва след като открих дефектен поддържащ робот, поправих го и го свързах към моите резервни нишки. Само че не подозирах къде си. Засега съм се отказал да търся и вместо това изследвам екотопите, но няма да напусна Марс без теб, нито преди да съм научил какво ти се е случило. Ето ги предварителните ми резултати.

Външните шлюзове отвеждат към система тунели, разклоняваща се под целия комплекс — навярно транспортна мрежа и дом за поддържащите роботи и друго сервизно оборудване. Над тунелите са разположени екотопите, състоящи се от известен брой галерии, обграждащи централно плато. Галериите са конструирани като геодезични куполи с двойни стени, шестоъгълни, подредени в плътен модел, като всяка галерия се опира на шест други.

Ако метеорит удари външната стена, ще се развие температура, достатъчна да го разтопи и да не нанесе повече щети. Само по-големи камъни могат да проникнат и през двете стени, ала се случва рядко. При пожар или мощни удари засегнатите галерии се заключват, за да се ограничат пораженията. Вратите на шлюзовете реагират индивидуално на параметрални разлики между екотопите, което означава, че шлюзове по-далеч в системата се намесват, ако някоя врата откаже. С времето повредите се поправят и галериите се отварят отново.

Интериорът на отделните галерии може да варира. Дъното на новопостроените се запълва с реголит, оформян грубо на хълмове и канали. После куполът се поставя под налягане и се отваря към останалата част от съоръжението. Бързо се установява разнообразие от форми на живот, а циркулацията на водата променя контурите на пейзажа. Интериорът обаче е в състояние на вечна промяна. След няколко години даден воден район може да е блато, а по-късно — дори пустиня.

Плодородността е почти експлозивна. На по-ниската гравитация, само две пети от земната, капилярните сили могат да вдигат водата значително по-високо. Растенията стават по-високи с тънки, по-разперени клони, завършващи с по-широк листак. Богато представени са видовете, използващи червен и черен хлорофил. Не смея да припиша това обстоятелство на по-слабата интензивност на слънцето. Още е загадка защо на Земята са разпространени зелените растения, след като зеленият хлорофил е и по-рядък, и по-слабо ефективен за фотосинтезата от червените и черните варианти. Във всеки случай е красиво. Марс наистина е червената планета.

Природата не се справя сама с всичко. Отчасти за метаструктурата се грижат орди поддържащи работи, отчасти различни ресурсни системи си взаимодействат с естествените кръговрати на въздуха и водата. Възможно е естествените системи да са достатъчни, ала еволюцията невинаги намира най-сигурните и ефективни решения.

Например така и не е изобретила колелото — поне не дотам, докъдето сме стигнали.

Куполите са свързани с външна решетъчна структура и се поддържат взаимно. Тази, също шестоъгълна структура, става по-крехка към върха си и затова придава на дизайна готически вид.

Опитът да се моделира идеал на цялост в проста конструкция не е уникален сам по себе си — това е символна функция на традиционното религиозно изкуство и се открива на толкова различни места като външната и вътрешната архитектура на катедралите, структурата на „Божествена комедия“ и оформените като разпятия стихотворения на Джордж Хърбърт. Както и при Блейк, не се търсят други символи, освен вътрешните — винаги имат вътрешна връзка, отвеждаща ни от външния свят към душевността на човека. Ето защо човек се изкушава да гледа на съоръжението като на оповърхностена мандала, ала представата е твърде лична в тематиката и логиката, които я поддържат.

Интериорът на всяка галерия е точно една кубична миля на обем и достатъчно висок, за да се образуват облаци. Може да изглежда огромно, но е доста далеч от принципните максимални размери, диктувани от гравитацията на Марс и поддържащата способност на вътрешното атмосферно налягане. Пропорциите се определят по други причини и навярно трябва да се търсят в комбинация от подбора на материали и естетически съображения. Особените условия на Марс изключват меките полимери в перманентни структури, понеже губят еластичността си и се ронят с изпарението на летливи смекчаващи средства в редкия въздух. Допускам, че сводовете на куполите са с такива размери и конструкция, че да могат да се крепят по местата си без вътрешно, стабилизиращо налягане. Решението позволява както полеката им направа, така и предотвратяването на колапс в случай на загуба на налягане.

Галериите трябва да са някъде между четирийсет и пет и петдесет хиляди. Не знам точния брой. Числото им се удвоява всяка четвърта година, откакто първото съоръжение е било готово преди петдесет години и все още расте под формата на звезда с шест върха с неизвестен обхват. Тъй като куполите са плоски като леци, основата се простира на над квадратна миля и половина. Допускам, че комплексът покрива 170 000 квадратни километра, ала това все още е съвсем малка част от дъното на долината.

Когато насочих търсенето си към централното плато, намерих големи запечатани райони. Не можах да проникна и през ръчните шлюзове. Не знам на какво се дължи, но ми хрумна, че някой съзнателно ограничава региона. Може би с особена цел, а може и епидемия да е принудила жителите да се барикадират от останалата система. Навярно са се страхували от нещо тук, навън. Във всеки случай централното плато трябва да се изследва — то се различава радикално от всичко останало на Марс. Засега съм видял само част от външния пръстен галерии. Невъзможно е да се каже какви мистерии ни очакват по-навътре. Ще се опитам да се промъкна там, но ще се върна на 16 октомври, когато се надявам да те срещна. Късмет.

Хендрикс

VIII

Беседката мирише на спарено, а мирът се нарушава единствено от скърцането на плетените мебели. Адриан седи срещу Ханя Вайнбергер. Тя е хилава и облечена като възрастна дама, а е само на 53. Малък, едва доловим белег показва, че са ѝ изправяли носа, а сивите глинени петна по ръцете — че е грънчарка. Навсякъде има вази и паници, които сама е направила. Чаената кана и чашките, от които пият, са полирани. Малките ѝ очички блещукат енергично, докато бърбори за всевъзможни неща, но не отговаря на въпросите му. Адриан обаче е омаян от сладкодумието ѝ.

— Никой не предсказа обединението на Германия, нито проблемите в останалата част на Европа, макар винаги да са тлеели на заден план. Никой не предсказа феномена с изригванията, въпреки достатъчните знания за звездните процеси. Никой не очакваше световната икономика да пострада толкова сериозно от един срыв в компютърните системи. Когато студените местности в Сибир се превърнаха в тресавища и започнаха да отделят метан, ситуацията драстично се ускори. Процесите вече бяха описани, и при все това ни изненадаха. По-късно пък ни учуди немско-шведският алианс, макар да изглежда логичен в историческа перспектива. Никой не вярваше, че нещата можеха да се развият толкова зле, ала от историята може да се извади една поука: липсата на толерантност и злобата намират добра почва в тежките времена и идват от най-неочакваните места, а именно най-ненатрапващите се властимащи. Вината е и на малкия, и на големия човек. След залеза на синдикатите, когато само парите и позицията са от значение, най-ниските слоеве изживяват един предвзет снобизъм за благородство и похвали и заемат едно арогантно национално съзнание. Възхищават се от марионетното поведение на медийните особи и промишлените магнати, еднообразното им облекло с еднообразните физиономии и жестове, в същия такт. Карат еднакви коли — големи, лъскави дорниери. Дори моделите им на поведение в брака са едни и същи. Същите у дома, същите с проститутките.

Еднакви са по отношение на хората и обществото, еднакви са и в позициите си. Това им е общото с 20-те и 50-те: духът на живота във време на спекуланти. Те са виновните, те, които създават благоприятните за разрухата обстоятелства.

— Светът се променя — добавя Адриан. — Ала ние се променяме още по-бързо.

Ханя обаче не слуша изобщо.

— Ето защо може да се каже: не се започна с войната. Започна се с малки промени и свърши с война. Възстановяването на градовете и инфраструктурата означаваше огромно влияние за предприемачи, инженери и архитекти, а те знаеха как да го използват. Чрез тайни съглашения, организирани от тайно общество. Ложата на братята на светлината или Обществото Врил, те със студена пресметливост изместваха границите на допустимото. Спомням си например едно възпоминателно местенце на брега на Хамбург. Беше просто руина от миналия век, чийто надгробен камък разказваше за паднали моряци. Мястото може вече и да нямаше символно значение, ала хората обичаха да седят по пейките, да гледат корабите и терените на разкопки, където археолози и водолази любители още намираха съкровища. Във връзка с издигането на една обществена административна сграда поставиха неогермански паметник, хвърлящ сянка върху руината. Никой не попита дали искаха паметника. Просто го сложиха там, въпреки недоволството от вида и разположението му. Сякаш заплашваше една крехка връзка с миналото. В последвалото време паметникът се натъкна на известна съпротива. Изложен бе на вандализъм и писаха за това във вестниците. Защитниците бяха малко, ала противниците не можаха да се обединят и да накарат да го махнат, а с времето критиките заглъхнаха. Хората също спряха да посещават възпоменателния парк. Един ден, на минаване покрай брега забелязах, че руината бе срината със земята. Каменните блокове бяха подредени като ръб на голям басейн с газов пламък, горящ в средата. Преустройството тотално бе убягнало на журналистическия интерес, понеже междувременно подобни намеси се бяха превърнали в ежедневие. На прага на гражданската война хората вече нямаха сили да заемат позиция по конкретни проблеми. Като част от тайния план на братята Врил, символите на миналото бяха пожертвани и систематично заменени с нови, конструирани. Ала властта, която си присвояваше

обществото, бе само средство за постигането на една по-висша цел. Гледаха на това като на нов шанс да реализират евентуалната ни божественост. Всичко закърняло и слабо трябваше да направи място на една нова раса от титани и полубогове. Германия претопяваше всичко — зидарии, знания и лица.

Денят минава, а Адриан е уморен от лекцията на Ханя и се отказва да получи отговор на въпросите си. Слуша урока ѝ по история, пие чай и човърка разсеяно една градинска ножица и чифт работни ръкавици, оставени върху мушамата.

— Загубих мъжа си, ала по една или друга причина изпитвам по-силна мъка за Берингер. Мисля, че се дължи на младостта му и посещенията му в къщата в Хамбург. Разбира се, идваше най-вече заради Цирл, макар винаги да се представяше с една или друга техническа задача. Хубавата Цирл — искахме да си намери някой разумен евреин, ала си мисля, че щеше да бъде Берингер, ако не го бяха взели на злощастното пътешествие. Беше невероятен човек, необичайно добър — веднага забелязах, че се отличаваше. В началото обаче нямах ясна представа за него. Не можех да прозра какво го подтикваше към един тъй изтощителен проект. Във всеки случай не беше отдаден. Изглеждаше чудновато празен, сякаш някой бе изтръгнал душата му. В компанията на Цирл обаче живна и се превърна в друго същество, очарователно. Останах с впечатлението, че и двамата изпитваха голяма, неизкупена нужда да бъдат обичани, но беше трудно да ги обичат. По-късно, дълго след времето, когато трябваше да са се завърнали, тя упорито отказваше да говори за брак. Нашият шадхан^[1] организира няколко срещи, ала всичко ѝ изглеждаше безразлично и едва отговаряше, когато я питаха. Не можеше да признае фактите. На няколко пъти направо си каза, че не вярвала Берингер да е мъртъв. Сега, когато ни напусна, виждам, че за Цирл битката е била по-тежка, макар целият живот да е бил пред нея. Беше мъчително да присъстваш на постепенното ѝ вглъбяване — спря да рисува и просто седеше в стаята си и мълчеше. Младите художници, с които дружеше, все още идваха, кръжаха около една благосклонност, която не смееха да назоват. Изпълнените ѝ с копнеж гладуващи очи търсеха момчетата, младежта. Те обичаха своята *soror mystica*^[2], а предполагам, че и тя ги е обичала, понеже младото е предопределено да обича. Когато се

изнесе, отнесе младостта със себе си и къщата стана по-празна от всякога. Аз обаче донякъде бях облекчена.

В речевия поток възниква кратка пауза. Адриан се възползва от възможността.

— Казваш, че Берингер е идвал заради Цирл...

— Да. Поне откакто се срещнаха първия път. Зададе се на двора с огромна златна рамка — виси в антрето с една от картините ѝ.

Адриан си спомня мотива, просто продължение на черните пукнатини в позлатата.

— Беше твърде голяма и тежка за нея, а Слънцето тъкмо бе надвиснало. Виждала съм онзи поглед в очите ѝ само този единствен път. Докато Берингер вървеше към нея, за да поеме рамката, времето около тях спря. Застанаха там за миг, докоснати от душите си, сякаш страданията им бяха машина на времето, позволила им да се срещнат на място, за което никой друг не знаеше.

Когато Адриан най-сетне се прибира в апартамента си, първото, което прави, е да завърти фигурката с лице към улицата. След това проверява систематично целия гардероб на Волфганг Шолц. Несъзнателно Ханя Вайнбергер му е обърнала внимание за нещо, което е трябвало да предугади още преди да дойде в Нюрнберг: връзката на Волфганг с братята Врил. След проверката ляга на дивана. Нощна смяна е и трябва да си почине няколко часа, ала това ново стечение на обстоятелствата не му позволява да заспи. Най-сетне става и вади някаква книга, но не е способен да се съсредоточи и чете същото изречение отново и отново. Започнал е да се съмнява дали не му се посочва истината. Може би нещастieto с невролога е било организирано, за да го доведат в Нетесхайм. Може би със съвсем друга цел. След три часа грабва връхната си дреха и излиза.

По пътя към болницата покрай него минава бял мерцедес и спира до бордюра. Райнхард се навежда и отваря вратата. Адриан сядва.

— Този глоуб Волфганг е безнадежден случай — подема Адриан, когато колата потегля. — Опитвах с един трик от студентските години — трийсет грама Мнеморол на ден. Това е психоактивно лекарство, за кратко усилващо паметта и процеса на заучаване. Донякъде действа,

но не достатъчно добре и съвсем не според намерението ми. Има известни проблясъци насън. Нещо за хотел в Дюселдорф.

— Какво се опитваш да кажеш?

— Че в паметта на Волфганг има големи дупки. Не знаех например, че е бил член на ложа. Затова не разбрах правилно Конрад Бирхов. Не схванах намека му, когато ме окуражи да продължа с работата там. Какво да правя?

— За кой орден става дума?

— Братството Врил. Проверих дрехите си за значки и знаци и открих, че съм адепт втора степен.

При тези думи Райнхард присвива очи и удря волана с длан.

— По дяволите!

Адриан се диви на бурната реакция и минава известно време преди някой да проговори.

— Обществото Врил е неразривно свързано с върховната власт — обяснява Райнхард. — Оттам се набират всички значими личности и това е едно от местата, които бихме предпочели да инфилтрираме.

— Не разбирам... Какъв е проблемът?

Райнхард не отговаря. Кара напосоки, докато намира тиха странична уличка, спира колата и дърпа ръчната спирачка.

— Налага се да бъда честен с теб. Нямаме представа как се държат братята Врил. Никой не може да се доближи до тях без да бъде разкрит. Последният ни контакт с братството се оказа офицер от Абвера^[3]. Едва не разби нашата част.

Адриан съвсем се изнервя от обезнадеждената физиономия на Райнхард.

— Какво мога да направя? Ами ако Конрад пак се свърже с мен...?

— Принуден съм да се свържа с „експерта“ преди да вземем решение... На работа ли си в четвъртък вечер?

— Ще ходя на театър с Ингрид.

— Отмени го и ела при Ханя в десет.

* * *

— По него време психическите затруднения на космическото пътешествие се предотвратяваха с избора на „балансираните“ астронавти — обясни Вайнбергер, докато търсеше опипом очилата си по отрупаната масичка до дивана. — А стабилността се гарантираше чрез насочване на раздразнението към ръководителите на мисията на Земята. Имаха също една особена нагласа към признание, проявяваща се при вербуването. Беше известен факт, че напълно подходящите индивиди рядко се отличават с нещо, както и асоциалните не ги бива особено. И все пак изпращаха с изследователска цел или най-„анормалните“, или екстремно специализираните, а работата им бе предварително планирана до най-малкия детайл. Нашият екипаж изглежда толкова оригинален, понеже Хендрикс отбеляза, че човекът, който мисли самостоятелно и същевременно стои с единия крак в обществото, е най-обогатяващ за културата ни и най-голямата гаранция за успеха на един проект.

— Аха. И значи смята, че *ние* сме такива?

Вайнбергер сви рамене, отказа се да търси очилата си и измъкна тапата от бутилката.

— Хендрикс е шантав, но по-добре информиран от повечето. Откъде иначе щеше да знае, че временното примирие е в сила?

— Да, добър въпрос... Чуй — само ще я държиш ли тая бутилка, или ще ни налееш?

Разбира се, чашите се напълниха. Няколко пъти, докато бутилката се изпразни. На последната чаша Вайнбергер стана сантиментален, изправи се и вдигна тост:

— Наздраве за Хендрикс!

— И за Шчербински — добави Берингер.

— По дяволите — изгъгна Вайнбергер. — Макар да е истински Spielverderber^[4].

— И за другите, които не дойдоха.

— И за последните астронавти.

Целият следващ ден се точеше мудно. Берингер и Радемакер се шляеха из града, висяха по кафенетата и разлистваха скандинавски списания. Оставаше им единствено да чакат заповед за заминаване.

Пристигна в четири следобед под формата на телеграма, дадена на портиера в хотела. Получиха я чак вечерта, когато се върнаха там. Радемакер прочете лаконичния код и каза:

— Довечера ще трябва да се сбогуваш с Цирл.

Берингер знаеше какво означава това, ала думите на Радемакер го изненадаха. Бяха прекарали целия май в Хамбург. Едно дълго очакване, а изведнъж му се стори тъй кратко. Берингер се прибра в стаята си и стегна багажа си мълчаливо. Отне му само две минути. После седна на ръба на леглото и се замисли как ли да ѝ го каже, но мислите му бяха застинали. Половин час по-късно Радемакер почука на вратата и влезе.

— Идваш ли? — Забеляза, че погледът на Берингер бе забит в пода. — Просто ще кажеш каквото трябва... Направо.

Берингер не реагира и Радемакер седна до него, обгръщайки раменете му с ръка. Поседяха така, докато Радемакер не го накара да се изправи.

— Тръгваме, Джон.

Долу пред хотела Радемакер повика такси и тикна Берингер на задната седалка. През целия път седя като парализиран, не обели ни дума. Все още не бе проговорил, когато се заизкачва по стълбището към малката стаичка в еркера. Лампата бе угасена, а Цирл лежеше на леглото, завита чак до носа. Погледна през прозорчето на тавана, когато Берингер стигна до вратата и се наведе към рамката. Дълго се гледаха и тя явно бе усетила какво щеше да последва.

— Теодор, Радемакер и аз тръгваме на мисия... Утре.

— Утре? Къде?

— Ще получиш известие, след като потеглим.

Цирл се обърна в леглото.

— Колко дълго ще отсъствате?

— Дълго... *Твърде* дълго.

— Мога да чакам.

— Мисията е рискована. Може никога да не се върнем. Не ме чакай, Цирл.

— Ще чакам...

Обедната жега беше непоносима, докато минибусът и двата камиона се промъкваха през центъра на града, където Берингер две години по-рано бе пуснал товара си от бомби. Инфраструктурата бе запречена от отломки и изкривени стълбове, та кортежът се принуждаваше да минава по неудобни обиколни пътища. Зад сринатото гето от редицата небостъргачи вяло висяха обгорени знамена. Понастоящем обезлюденият град изглеждаше мирен и войниците седяха голи до кръста върху откритите каросерии, но с готови оръжия. Макар да изглеждаха отпуснати, наблюдаваха зорко и редовно преглеждаха руините с бинокъл — не бяха сигурни дали снайперистите бяха напуснали града. Освен геконите и подивелите кучета, единствените признаци на живот идваха откъм пиан джаз пианист с метиска и бяло знаме, до роял на улицата пред американското посолство. Мъжът вдигна чашата си и нададе смутена наздравица, когато кортежът се изреди покрай него.

Спряха при стадиона почти ритуално. Стъкловидни насипи обграждаха дълбокия 40 метра кратер след удара на ракетата Озирис. Нищо не бе останало от главния щаб, но с една светлинна реклама в жълтеникавата вода целият кратер изглеждаше като гигантска купа пунш. Берингер си спомни конуса връщ бетон, изстрелян нагоре като кипнал гейзер, внезапно разпален и осветил облаците мъгла в радиус от няколко километра. През него период загиваха по 6000 души на ден — само в този град и само като последица от военните действия. Ала Централна и Южна Америка сериозно бяха сплашили върховната власт, обръщайки положението за известно време.

На път през прохода на северозапад от Богота Берингер се извърна към булевардите, чиито несметни пусти магазини и изоставени автомобили отразяваха вечерното слънце. От другата страна на планината започваше дълго и опасно спускане по остри завои, неподдържани десетилетия наред. Под кортежа джунглата се простираше към хоризонта, където изгря луната, осветявайки ивица оформени като колони облаци. Караха бавно, с угасени светлини и свърнаха по селски път в посока към Баранкабермеха. Слабата лунна светлина проникваше между дърветата, а напред се долавяше обезпокоителен трепкав блясък.

Още преди да пристигнат, кортежът подмина няколко сринати цистерни, излъчващи мощна радиоактивна топлина. Противопожарни

екипи се трудеха при експлодиращи стълбове петрол, изригващи на петдесет метра нагоре във въздуха и забулващи околностите в черен дим. Гледаха как лицата на пожарникарите лъщяха на пламъците, докато Радемакер не изрази мислите им с думи:

— Да не са ударили базата...? — попита плахо.

— Не — успокои ги взводният командир. — Това е камуфлаж. Ракетните площадки са скрити във вече бомбардирана рафинерия.

Под тавана висяха редици механични екипи за противоналягане. Берингер сметна, че изглеждаха необичайно и твърде тънки. Черни и лъскави, като еротично бельо.

— Еластичността се регулира автоматично, за да може налягането да се разпредели равномерно по тялото — обясни Радемакер. — Пробвай един да видиш колко са удобни.

Остави настрана бронята с въздух и електроника, но си облече гащеризона с топлинни и санитарни системи. После предпазителите за колене и лакти, ботуши и ръкавици, както и колан за инструменти. Най-накрая надяна и шлема. Бързо се справи — за по-малко от минута. Новата екипировка беше приятна за носене и лесна за придвижване. Замисли се за Цирл, прииска му се да я докосне през екипа и в крайна сметка сам се прегърна.

— Какво има, Берингер? — запита Вайнбергер.

— Нищо. Кога потегляме?

— След десет часа... Изглеждаш съсипан, поспи малко преди излитането.

На път към спалното помещение Берингер подмина редица цели цистерни, покрити със сажди от горящите кладенци. Чудеше се как ли вътре се намираще място за ракетите носители, но някакъв пазач, застанал на пост на входа, му разреши да надзърне.

Берингер излезе на стълбището, виещо се от вътрешната страна на ракетния силос, и видя, че се връзваше дълбоко навътре в почвата. Ниско долу се въртеше жълта предупредителна светлинка, ала дъното не се виждаше. Бе разгледал чертежи на ракетите и си спомняше късите им крила, допринасящи за способността им да се задържат във въздуха, и конусите на аероспайк двигателите, съгъстващи въздуха до течност, отделяйки кислорода, който изпращаха към самите двигатели.

Проектът се характеризираше с екстремна консумация на ресурси — друг бе въпросът как изглеждаше. И все пак го плашеше мрачният вид на космическия кораб. Спря се при моста към входния люк и се загледа в светлините на монитора, блеснали през малко стъкло върху небоядисания корпус.

Берингер продължи към спалното помещение на астронавтите. Захвърли обувките и връхната си дреха, но не му се събличаше. Така или иначе не можеше да спи. От време на време прозвучаваха кухи гърмежи от детонациите на работата по гасенето, а точно пред прозореца някаква помпена станция още пръскаше нефт в бомбените кратери. За миг се загледа в багер, копаещ канали за извиращия нефт, после нави одеялото и легна на койката. Дълго време лежа неспокойно и мисли за предстоящите изстрелвания, най-рискованата част от мисията, но за това нямаше нужда да се готви психически. По някакъв начин изпитваше безразличие. Празнота. Просто нещо, което трябваше да изтърпи. В рамките на няколко минути излитаха дванайсет ракети от три различни бази. Малко преди това щеше да се вдигне флот от бойни самолети, започвайки учение над Мексиканския залив. В джунглата чакаха ракетни батареи и противовъздушна артилерия, готови да бранят ракетите, в случай че маневрата за отвличане на вниманието не подейства. Знаеше, че началото щеше да бъде тежко и рисковано, ала веднъж събереше ли се Демиург на път към Луната, щяха да са в безопасност.

Когато го събудиха в ранни зори, Берингер не си спомняше нито да е заспивал, нито да е сънувал. Небето не беше видимо по-светло, а росата отказваше да признае омазаните околности и демонстративно се събираше като перли във всички вдлъбнатинки. Берингер побърза да си обуе обувките и отиде на последния инструктаж.

Когато влезе в бараката, взводният командир седеше там и барабанеше нервно по масата.

— Четири часа до изстрелването.

— Къде е Радемакер? — попита Берингер, докато навиваше смачканите ръкави на ризата си и оправяше вратовръзката си.

— Последния път, когато го видях, отиваше да намери резервни нишки за Хендрикс. Трябваше да се е върнал преди двацет минути.

— Ама че време да закъснява.

Това припомни на Берингер една неотдавнашна сутрин, когато той самият бе изчезнал, и излезе да потърси колегата си. Известно време се лута из гората от разкривени тръби и разтопени цистерни. Откри камион, затънал до каросерията в нефтено езеро, отразяващо огнените стълбове. Трудно бе да фокусира в неспокойните сенки, но все пак му се стори, че на шофьорското място разпозна един образ. Прегази към камиона през мазния нефт и отвори вратата на кабината. Радемакер висеше на волана с насълзени очи.

— Спирачките отказаха — прошепна с усилие. — Опитах се да спра с двигателя, но не се получи.

— По дяволите. Трябва да се погрижим да те извадим оттук. Можеш ли да вървиш?

— Ще се справя. Само няколко натъртени ребра. Берингер пое кутията с паметни нишки и помогна на другаря си да слезе от седалката. Прогизнали от нефт и без да си продумат, те се дотъртриха до лазарета. Докато чакаха лекаря, се заговориха за евентуалния заместник на Радемакер.

— Исак не подозираше, че аз седях в тъмния кокпит на самолета. Попита дали приказките за оборудването били верни и се подмазваше за демонстрация. Впечатли ме, каза ми, и му отвърнах, че скенерът ясно бе показал карираните му долни гащи... Историята ти е позната?

— Срецнах го във военноморската база в Ацуки. Беше самонасочваща се неприятност и *винаги* носеше карирано бельо.

— Именно. Разбира се, не разполагахме с резонантен скенер, но той се върза.

Малко след това се появи лекарят. Берингер седна на ръба на една маса, като наблюдаваше как дежурният преглеждаше Радемакер. Най-сетне поклати глава.

— Мозъчно сътресение, счупена ключица и две натъртени ребра — обясни той.

Берингер сложи ръка на рамото на Радемакер, както бе направил приятелят му няколко дни по-рано.

— Остават по-малко от три часа до изстрелването. Трябва да вървя.

Двамата астронавти се погледнаха в очите, накрая Радемакер се протегна и стисна ръката на Берингер.

— Чао, Джон. Пази се — ще се видим след две години.

Когато Берингер се върна в бараката, Шчербински вече бе заел мястото на Радемакер. Беше чудновато тихо, докато присъстващите наблюдаваха как просмуканото с нефт същество остави кутията и си наля кафе. Вайнбергер и Шчербински вече бяха облечени в механичните костюми за противоналягане. Берингер отпи глътка и попита:

— Пропуснах ли нещо?

— Разузнавателните ни източници твърдят, че върховната власт подготвя изпращането на ракета с шестнайсет души екипаж. Подробностите са запазени в резервните нишки и Хендрикс ще ви инструктира, когато се качите на борда. Сега просто се измий и се обличай.

[1] Сват в еврейската сватбена церемония. — Б.пр. ↑

[2] Мистериозна сестра. — Б.пр. ↑

[3] нем. Abwehr — военното разузнаване и контраразузнаване на Германия в периода 1919–1944 г. — Б.пр. ↑

[4] Човек, който разваля удоволствието на другите — нем. — Б.пр. ↑

IX

ОЦЕНКА НА ВОЕННИЯ ПСИХОЛОГ ОТН. ЛЕЙТ. Д. Е. БЕРИНГЕР.

ЕСКАДРИЛА 455.

ПРОТОКОЛ 10030/2095-08-26.

По залез-слънце на 26 февруари лейтенант Берингер се регистрира в Авиобаза Лофотен. Щял е да пренощува там и да участва в сутрешно събрание относно предстоящата пролетна маневра „Операция Копъргуус“. Тъй като не се явява на срещата, изпращат да го търсят.

Лейтенант Берингер не е открит нито в столовата, нито в стаята му. Не е и в банята. Не е сигурно дали е напуснал казармата, затова е започнато издирване. Претърсени са всички сгради, където би могъл да се подвизава и още няколко, където не би могъл да бъде. Предполага се, че може да е претърпял инцидент по време на сутрешното си тичане, тъй като униформите му висят непокътнати в шкафа, а обувките са намерени на най-долния рафт. След като впоследствие се установява, че никой не е виждал Берингер от предишната вечер, майор Гудинаф от военната полиция моли да се направят постъпки за прибирането му. И тази мярка остава без резултат.

По обед същия ден Берингер е забелязан застанал гол на покрива на Сграда 18. По-късно обяснява: „Наблюдавах как чайките изяждаха един парашутист“. Кръвната проба не показва следи нито от алкохол, нито от наркотици, но Берингер проявява сигурни признаци на преохладане и изтощение. Не е имало прецедент и не е открит

психиатричен картон. Най-накрая възниква подозрение, че действието е планирано с цел измъкване от споразумението. Лейт. Берингер се съгласява на психиатричен преглед.

Няма съмнение, че Берингер спада към един особен вид — човек и войник. Технически обучен е за работа със системи Озирис и се е развил като кибоанализатор на най-високо ниво. В екип е изпълнителен, но проявява тенденция да остава на заден план. Самостоятелно е особено инициативен и находчив импровизатор, реагиращ по-бързо от групата без да поема излишни рискове. Най-добрите му качества са предпазливост, независимост (и във връзка с материалите) и издръжливост. Освен това: точен стрелец е и пести мунициите. Трениралите го офицери го описват като професионалист — „Опасен воин, когото не искаш да срещнеш в битка.“ Смята се за интелигентен над средно ниво — или както се изразява майор Гудинаф: „Лейтенантът е за литература и дълги дискусии“. По природа лейтенант Берингер е дружелюбен и отзивчив, ала никога не се колебае, когато възникне реална опасност. Не прави впечатление на типа „самотен герой“, но е истински индивидуалист с нормално социално поведение.

Повърхностно погледнато способностите и темпераментът на Берингер отговарят на най-търсените. И все пак заключенията, базирани на анализ на характера, показват нетипични отклонения. Изследванията, направени във Военнопсихиатричното отделение на болницата на Лофотен, потвърждават предположението, че слабо застъпената групова мотивация у Берингер се дължи на почти несъществуващото доверие в околните. След като впоследствие се надигат основателни подозрения за гранична психоза, Берингер бива помолен да записва сънищата си веднага след като се събуди. Това се оказва актуално няколко пъти, всяка нощ.

Съдържанието изненадва. Сънищата се състоят от поредица неприятни кошмари, често с паранормална тематика. Тълкуването на сънищата му, където го

преследват телепатично чувствителни хищници, говори за потиснат сексуален страх. Иначе богатите им изречения сочат, че е далеч от психиатрична диагноза. Самият Берингер смята, че възприемането на света от негова страна като враждебен и дълбоко погледнато неразбираем, е силно обосновано.

Като компенсация той е развил засилена сетивност и аналитични способности, работи добре, но не е подходящ за офицер. Той самият твърди: „Не ме интересува даването на заповеди“ и „предпочитам да се справям сам“.

Пренатоварване, проблеми с комуникацията и закъсняла реакция на изживяванията във въздушната битка за Богота заедно са допринесли за временно отслабване на преценката и готовността му. Повечето от останалите са се сринали доста преди това.

Берингер осъзнава положението си и състоянието му в общи линии е стабилно, но е важно да се има предвид, че е шизоиден оцелял, не невротичен завоевател. Убедени сме, че военната среда не е благоприятна за състоянието му и по-нататъшни опити за натиск върху този войник съдържат риск за увреждане на личността му. При всички случаи резултатите от принуда ще бъдат отрицателни.

Най-добрият ни съвет е лейтенантът да бъде преместен на специална служба, където в по-малка степен ще бъде изложен на стимулиращи епизоди и ще може да изяви способностите си. В случай че това не може да бъде изпълнено и възникнат още епизоди, със съжаление и по изключение ще се принудим да препоръчаме освобождаване на лейтенант Берингер от остатък от времето му на служба по договор.

Д-р Ирене Хикс, психолог Ф. Уандъл, капитан
ATSH-B, Форт Бенинг, Джорджия

— Невероятен екипаж, главата си залагам — отбелязва Адриан, затваря папката и я връща в камарата разпечатки с пожълтели

картонени корици. — Берингер не изглежда като човек, когото бих изпратил в космоса.

Седят в беседката на Ханя, което, строго погледнато, е нарушение на правилата, ала развоят на събитията изисква действие. Самата Ханя се заседява в къщата, но е излязла да донесе кана чай и малко сладкиши, които е опекла по повода. Не са разсеяли сериозността на срещата.

— Напротив — възразява Райнхард. — Военните психолози са единоподушни; проблемът на Берингер е бил в това, че никой не го е разбирал и са подценявали идеите му, понеже е надминавал и колегите, и началниците си. Чувствал е, че го спъват и му е липсвало предизвикателството сред равнопоставените, за да се чувства добре и да развива таланта си. Мисията до Марс му е била като по мярка, защото се е различавала по всички критерии, а Хендрикс не е имал нужда от париращи заповедите угодници.

Адриан отпива от чая в голямата чаша на Ханя.

— Е, добре. Това беше едното — завършва Райнхард. — Някакъв напредък?

— Получих час за скенера, петък в 18:30. Всъщност беше доста забавно. Забелязах, че Кирхенщад имаше доста опак ден и накарах сестра Флис да предложи скенер. Когато по-късно той ме попита каква пък полза щяло да има от това, аз отвърнах да не очаква нищо. И той веднага го назначи.

— Хубаво. Слушай сега: в 18:00 ще нахлуем на терена с маса народ. Назначили сме и двама специалисти, които да те подкрепят. Единият е предрешен като портиер и е поел пазачите. Другият ще се представи за посетител и ще уреди страхотно объркване, докато изведете Берингер през задния изход. Там ще свърнете вляво, на двайсет метра по улицата. До един вход точно зад ъгъла ще ви чака кола на Перални Нетесхайм. Ако нещо изобщо се обърка, ще направиш на Берингер смъртоносна инжекция.

— А ти?

— Ще бъда съвсем близо, готов да ви прибера, ако колата закъса. — Райнхард тупва с длан по камарата и маха най-горната папка, която Адриан вече е прочел. — Остават братята Врил... Постигнахме съгласие да ходиш на отделни срещи, в случай че са абсолютно наложителни, и да си по-нисък от тревата. След участието си ще

докладваш на „експерта“ чрез мен. Трябва обаче да си подготвиш домашните, за да можеш да играеш. — Бутва остатъка от камарата по масата. Около 500 плътно изписани страници. — Да се знае наизуст. А когато тази работа с Берингер приключи, напускаш страната.

* * *

17 януари 2099

Скъпи приятелю,

Идвах вече няколко пъти без да те срещна, но предполагам, че се опитваш да намериш обратния път дотук. Не след дълго ще поемем към дома. Ако не се намерим преди това, не знам какво да правя.

Теодор вече не е сред нас. Изпадна в кома след серия конвулсии и повече не дойде в съзнание. Той сам знаеше, че това е краят и ме помоли да се погрижа за тялото му. Оставих го да лежи в стаята за болни и изключих отоплението.

Мистерията около Исак Шчербински не спира да гложди ума ми. Не е бил луд и едва ли е било по-важно за него да попречи на мисията, отколкото да спаси съюзниците си. Знаем само, че докато сме прелитали над задната страна на Луната, Вайнбергер и Шчербински са се изкачили по решетката на вертикалния стабилизатор, вкарали са трите килограма отпадъци в дюзата и са се върнал и през въздушния шлюз. Обяснението зависи от случилото се в шлюза, но се наложи да се предам в опитите си да реконструирам епизода. Няма да прозрем какво е станало там. Според Вайнбергер, Шчербински е изчакал той да си свали шлема и отново е включил микровълновия дезинфектор. В последвалата схватка Вайнбергер е успял да повали Шчербински и да спре микровълните, ала белята вече била станала.

Необорим факт е, че Шчербински предложи плана, който извади от играта ракетата на върховната власт. Ето защо съществува възможността Вайнбергер да е излъгал. Дали всъщност той не е опитал да ликвидира Шчербински, ала е бил изненадан от неговата находчивост? И ако Вайнбергер е бил предателят, дали е смятал да ликвидира и теб?

Едно по-логично обяснение е Шчербински да е бил двоен агент и да е организиран инцидента с Радемакер, за да участва в мисията. Самият Шчербински не е вярвал в плана за удара на вражеския кораб, просто е опитвал да спечели време, докато успеят да ни завземат. Представям си как троха хляб натрошава прозорец, как отрязан нокът от пръст на крака пробива резервоар, как огризка от ябълка опустошава кабелите — всичко това са дреболии, но достатъчни да изпратят вражеския кораб в неконтролируемо сгромолясване към Луната. Бих позволил на Шчербински да бъде свидетел на успеха на безсилната си идея.

Изследвах комплекса и най-сетне ми се удаде да намеря път към затворената зона, ала ситуацията е различна от очакваната. Причината за затварянето е, че централните галерии се намират под вода, извираща от подпочвите. Ще направя нов опит да достигна вътрешността, понеже съм убеден, че централната галерия е свещено място и навярно крие отговорите на нашите въпроси.

Откъде бих могъл да знам? Трябва да призная, че се наслаждавам на лошия си навик да разучавам чуждата психика. Ако искаш, обвини ме в навирание, наречи ме противен, но често се оказва полезно да познаваш нечий душевен профил. В картоните на колонистите намерих човек, който може би е измислил всичко това. Както знаеш, на картоните нямаше имена, ала съм почти сигурен, че в този ставаше въпрос за тогавашния управител на колонията, Самуел Шварц. Смятам, че разбирайки съзнанието му, ще мога да се доближа до прозрение за

архитектурата на комплекса. Едно от малкото неща, които знаем за условията на Марс по времето преди Слънчевия катаклизъм е, че Шварц е помолил да продължи на позицията си за още един период, но му е било отказано. Съществувало е недоволство от тираничните му наклонности. Смята се, че е злоупотребявал с правомощията си за лични цели и е провалил целите на колонията. Според плана е трябвало да отслужи срока си и след това да бъде върнат на Земята. Това така и не се е случило — срывът в комуникациите е изолирал колонията.

Ако съм прав, че комплексът е израз на закърнелия ум на Шварц, трябва да подходим с особена предпазливост. Това е място, едновременно дало израз на мегаломанията и комплекса му за малоценност — сплав от властови комплекси и религиозен страх в разточително творение. Място, величаещо жителите си, ала налагащо жестоки наказания при най-малкото нарушение. Очаквам също святото място да е строго охранявано, но според централистката логика тъкмо там трябва да се търси цялото стойностно познание.

Хендрикс

Х

Обществото Врил разполага с помещения, свързани с лекарския съюз. Адриан си спомня широкото стълбище, където срещна стар познат. Случайна среща или синхронизирана, която може да се окаже съдбоносна за милиони хора.

В залата присъстват медиумът, магьосникът и главата на ордена, Оберхамер. И Конрад Бирхов е там, ала адептът още не е въведен. В центъра стоят инженери с карабини, подредени върху пентаграма, където адептът ще умре и ще се прероди с по-висша степен. Докато чакат, магьосникът ръси слама върху тъмния дървен под.

Оберхамер, солиден мъж на около 60 години, изглежда неприятно предпазлив и от време на време хвърля погледи към задния двор, където ще започне друга церемония: група младежи от колежа Кайзер Вилхелм се подготвят за фехтовка.

— Когато ние самите стояхме там, не си бях представял, че животът ще се промени толкова много — казва Оберхамер на Адриан. — Гордеехме се с белезите си и се чувствахме безсмъртни.

Това не е обстоятелство, в което Адриан може да се вживее, ала Оберхамер изглежда очаква реакция. Адриан не може да измисли какво да отвърне и е на път да се изнерви, когато в разговора се намесва глас:

— Вече сме... почти. Новият човек не е идея. Факт е.

Първото, което Адриан долавя у новодошлия, е миризма на кисело. След това — че чертите му са сродни с особения образ от срещата в Ростал. Косата е огромна и снежнобяла, като на попмузикант, лицето е осеяно с пигментни петна и пълно с линии, където не би трябвало да има. Адриан никога и не е възприемал нечие присъствие толкова тежко като на новодошлия. Ръстът му не е кой знае колко значителен, ала изпълва цялата стая. Няма място за никого. Сякаш изсмуква за себе си всичкия въздух, а другите са принудени да се борят за кислорода. Влияе дори на Оберхамер. Пулсът видимо

думка по врата и слепоочията му, очите са изцъкдени. Адриан се сковава, когато забелязва треперещите крака на церемониалмайстора.

— Адептът трябва да пристигне всеки момент, несторе — заеква Оберхамер.

Несторът не дава вид да е чул нещо, но изведнъж изсъсква:

— Кой...

Тръгва да се разхожда из помещението, после застава в средата с разкрасени крака и ръце на гърба, вперил поглед в очите на Адриан, и продължава изречението си:

— ... е това?

Адриан не може да отговори. Сякаш нещо в него се променя и забравя самоличността си. Исква му се да каже „Волфганг Шолц“, ала нещо го възпира. Бори се с отговора със зейнала уста и от гърлото му се процежда някакъв неясен грак. В последната секунда Конрад се притича на помощ.

— Волфганг Шолц наскоро се премести в Нюрнберг. Той е адепт втора степен и има пълното право да присъства на встъпването в длъжност.

— Аха. Но... И това ли бил? Та моето решение... Не?

— Ами, да — задъхва се Конрад. Изглежда така, сякаш всеки момент ще падне на колене пред чудовището.

— Кажете ми, господин Бирхов... Откъде да знаем, че Волфганг Шолц е този, за когото се представя?

Отговорът последва светкавично.

— Познавам Волфганг от десет години.

— И това ви е достатъчно?

Несторът отива съвсем близо до Адриан и отново улавя погледа му. Ужасните очи, сиви, с матови зеници, излъчват едва ли не телепатична интуиция. Мъжът е сляп и все пак вижда. Кръвта на Адриан напуска лицето му и зъбите започват да тракат.

— Млади момко, ако ви предложат глоуб от ясновидци, ще го приемете ли?

— Никога — надава рев Адриан.

— Не, не. Един истински ясновидец не се оставя да бъде хванат от крадци на души. Много е обезсърчаващо, че толкова трудно се намират.

В същия миг въвеждат адепта. Вратите се заключват отвътре и всички се впускат да заемат местата си. Несигурни и объркани, Адриан и Оберхамер се сблъскват, туткат се и продължават неуверено към столовете си. Вече седнал, Оберхамер позвънява с корабен звънец и разтръбява:

— Церемонията може да започне.

Ритуалът се извършва сковано и несигурно, цялото внимание е насочено към нестора. От адепта се лее пот. По средата несторът започва да кашля и да се дави шумно. Изправя се и се отделя в един ъгъл. Адриан не смее да погледне натам, ала чува плисъците по пода. На връщане към стола си несторът го заобикаля и му прошепва пътьом:

— Почти успяхте да ме метнете, младежо... Но вие сте Волфганг Шолц.

Когато церемонията приключва, несторът е напуснал помещението. Никой не е забелязал това, както и появата му, а вратите все още са заключени. Отвътре. Всички се споглеждат леко потресени, като свидетели на пътно произшествие. Енергията на Адриан е изпита, сякаш е участвал в маратон, и доколкото вижда, другите се чувстват по същия начин. Доста се насочват немощно към тоалетната, за да се освежат и Адриан ги следва. Едва там забелязва кръвта, капеща от носа му по умивалника. Тъкмо вижда и Конрад Бирхов да повръща, и му причернява, принуждава се да седне на пода.

По-късно този ден Адриан ще се срещне с „експерта“, Райнхард идва да го вземе. Тъкмо се кани да се качи в колата, когато Райнхард го моли да седне на задната седалка. Излизат в предградията и спират на дъното на анонимен подземен паркинг. Докато чакат „експерта“, преговарят плановете и обменят последните сведения. Прекъсва ги елегантен, сребрист дорниер, който пристига до мерцедеса. Слиза висок и слаб господин. Сяда до Адриан и предизвиква миг на уплаха. Адриан го е срещал и преди. Ала както и последния път, той е приятен и приветлив, та нервите му бързо се успокояват.

— Добър ден отново, Шолц — поздравява Вернстрьом.

„Експертът“ е донесъл папка с няколкостотин снимки. Някои от тях са единични портрети, други — изрезки, трети са военни паради

или нещо подобно, с очертани около лицата кръгове. Вернстрьом подбира няколко и му ги подава. На едната се вижда Оберхамер по бански на обществен плаж.

— Старейшината Оберхамер — отбелязва Адриан. — Днес присъстваше. Доста се уплаших от него, ала е нищо в сравнение с нестора.

Вернстрьом кимва.

— Да. Аз сам направих снимката в Ница или Марсилия — обяснява и му подава размазана фотография на офицер и жена в изкуствено кожено палто на излизане от спортен автомобил пред хотел „Франкфуртер Хоф“.

Адриан разпознава жената, филмова актриса е, но не си спомня нито името, нито ролите ѝ. Подемат филмова дискуссия и постигат съгласие, че трябва да е Юлия Нипков. Вернстрьом просто я обожава, ала Адриан смята, че е самомнителна и надценявана. Следват двайсетина снимки, на които изобщо не разпознава никого.

— Ето го. Появи се малко преди началото на церемонията. Всички се страхуваха от него. Дори Оберхамер му се кланяше. Кой е той?

— Прилича на петдесетгодишен, ала е бил на 159, когато е правена. Преди три години.

— 162 години...?

— Да, понеже е роден през 1939. Нарича се Аугуст Кауч, ала поначало се е казвал Лотус Кеслер. Преживял е бомбардировките над Хирошима и първото кацане на Луната. Един от бегълците от групата на Боргцинер.

— Вътрешният кръг, започнал всичко това... Мислех, че са се барикадирали в стария бункер на НАТО близо до Бон.

— И да, и не. Малцина са запознати с външния им вид, пък и постоянно го сменят, за да останат инкогнито.

Прелистват остатъка от купчината, ала Адриан не може да идентифицира други.

— Какво прави Кеслер в Нюрнберг? — пита той и връща снимките.

— Не знам. И аз съм изненадан.

Адриан поклаща глава.

— Благодаря ви, Шолц. Работата ви означава повече, отколкото предполагате.

Вернстрьом прибира снимките и отваря вратата.

— Изглежда вече никой не е онзи, за когото се представя — констатира Адриан. — А вие?

— Главно Марк Вернстрьом, но не винаги. На колко години съм според вас?

— Четирийсет и няколко.

„Експертът“ се усмихва тайнствено с очи на слизане от колата, но си тръгва без да отговори.

* * *

Берингер се съвзе в болнично легло. Лежеше гол под шарена завивка и се огледа объркано, ала не си спомняше как бе попаднал там. Мястото не изглеждаше особено хигиенично, за да е в болница, и миришеше на царевица и печени картофи. Дрехите, които бе открил в къщата, бяха грижливо сгънати на един стол, но екипировката за противоналягане и принадлежностите ѝ бяха прострени върху масичка на колелца. И пистолетът беше там. Независимо кой му бе помогнал, не му бе отнел нищо.

Постройката беше от дърво с боядисани в бяло кепенци, а полята навън бяха пресечени от мрежа напоителни канали. Ако не беше самото съоръжение, всичко, което бе видял досега, свидетелстваше за аграрна култура. Чужденец, пристигнал на Земята, сигурно щеше да забележи нещо подобно.

— Е, пациентът ни най-сетне се е събудил.

Особеният старинен диалект, принадлежеше на слаба, висока два метра жена. Косата ѝ беше бяла и ниско подстригана, с боядисана емблема на червения кръст, пасваща на червилото ѝ. Носеше само къси панталони и сандали, ала не изглеждаше ни най-малко свенлива. Берингер я наблюдаваше мълчаливо — тя отвори някакъв шкаф и му извади чисти завивки. Тя самата пък си навлече плетено поло, едва покриващо зърната на гърдите ѝ.

— Пиритена инфекция — продължи жената. — Смуцава синапсите. Времето и пространството губят значение.

— Сега определено съм добре.

Жената седна на ръба на леглото и поклати глава.

— Това е хронично заболяване, повечето от нас го имаме — от замърсената питейна вода. Тъкмо решиш, че си оздравял, и пак се завръща. Единственото, което можеш да направиш, е да се храниш здравословно и да избягваш стреса.

Берингер се вгледа в жената. Конструкцията ѝ беше необичайно хилава, но хармонична. При други обстоятелства щеше да завърти главата на всеки мъж.

— Къде съм?

— В Шамаим. Конят на Синдал дотърча тук, беше увиснал на врата му. Аз съм Джоан Калисто — асистент на доктор Пикард. Ти обаче не си тукашен. Кой си?

— Джон Берингер. Идвам от Клаудленд, Колорадо... Земята.

Джоан стана от леглото и се поразходи наоколо с ръце на кръста, дългите ѝ пръсти обхващаха почти цялата ѝ талия.

— Помислих си го. Наблюдавахме серия светлинни отблясъци и допуснахме, че са неутронни бомби. Толкова ли е тежко положението у дома...?

Берингер затвори очи и отпусна глава на възглавницата.

— Затова дойдохме. Нуждаем се от помощта ви.

Джоан изпъна устни, което ѝ придаде замислен вид по някакъв детински начин.

— Мисля си, че сега се налага да си починеш. Аз ще намеря хората, с които трябва да говориш. Приеми го хладнокръвно — неприятно е, но се научаваш да живееш с това.

Два часа по-късно откъм антрето прозвуча ужасяваща неразбираема реч. Берингер не проумяваше нищичко, ала долови отделни думи на различни езици, включително нещо, което сметна за жаргон. Тъй като бе смятал Джоан Калисто за висока, доста се изненада, когато свитата влезе в стаята. В сравнение с другите тя беше дребничка и пухкава. Нито един от тях не беше по-нисък от два метра. По-скоро бяха по два и половина, всичките с дълги, тънки крайници, гладки и откровени лица, и бяха бледи. Приличаха на огромни скелети в шорти и сандали с естествени цветове. Сети се за вегетацията, която

бе видял по време на похода си, и предположи, че това бе резултатът от растежа на по-ниска гравитация. Бяха толкова смехотворна картинка, че едва се сдържа да не се изсмее гръмко. Усети, че и другите се чувстваха така, понеже само се спогледаха и се подсмихнаха неохотно. Джоан Калисто първа наруши мълчанието, започвайки да представя компанията скелети.

— Джон Берингер — представи се той и им подаде ръка, след като обясниха кой е. Опитваше се да не смачка деликатните им длани.

— Водачът ни, Ралф Полман, началникът ми, доктор Пикард и равинът ни, Давид Хирш.

Над групата отново се спусна тишина.

— Виждам, че добре сте се справили — опита се Берингер.

— Въпрос на възприятие.

Отговори му Полман:

— Джоан каза, че сте дошъл за помощ...

Берингер се надигна в леглото, за да обясни, и се уви в одеялото. Малко странно се чувстваше без дрехи, но на останалите очевидно не им правеше впечатление.

— След кризата със слънчевите петна всичко отиде по дяволите. Наводнения заличаваха държавите една след друга, обработваемите земи биваха унищожени от солта или отмивани към морето от мощни бури, индустрията се парализира. Оцелелите страни се сдобиха с неимоверни проблеми с бежанци и неконтролируеми атомни електроцентрали, много места останаха без реална държавна власт. Изминаха няколко десетилетия, докато ситуацията се стабилизира достатъчно, за да започне възстановяването. Междувременно два милиарда души измряха от глад и болести, или в битките между самозвани водачи.

Берингер направи пауза. Намерението му не беше да засяга темата толкова скоро. Сега обаче бе започнал, а те го слушаха внимателно.

— Група братя по ложа, домогнали се до властта в Централна Европа, се възползва от хаоса, за да се разрасне на изток, където окупира черноморския нефт и богатите на залежи райони в Урал. Когато се утвърдиха там, разпространението започна под формата на истински инвазии. Германия, както я наричат, днес се простира от Малага до Мурманск, от Рейкявик до Владивосток — огромна,

репресивна държава. Разтребват след атомната ера и същевременно пречистват наследствената маса. Чрез избягалите сме си съставили представа за положението в лагерите им за затворници. Хората систематично биват редуцирани от индивиди до номера, от номера до материал, от материал до измет. Има примери как свършват като храна за другите затворници. Хора с малформации, душевноболни и други нежелани се скъсват от работа и се самоизяждат.

— Звучи като Втората световна война — отбеляза равинът, червенобуз образ на расти с еврейско кепе, навярно на възрастта на Берингер.

— Не съвсем. Отначало експанзията беше мирна. Много народи копнееха за цивилизовани условия и беше съвсем естествено да се присъединят. Едва по-късно запристигаха сведения за концентрационни лагери и те са по-лоши от предишните. По-добре организирани са и по-рационално от *Унищожение чрез работа...* Исках да кажа именно, че свободните нации с голямо закъснение успяха да съберат отбрана и се въоръжиха за нова голяма война. Само че в рамките на две изтощителни години бяхме избутани обратно в Южна и Централна Америка, Китай и Япония, докато Австралия все още беше неутрална. След прекратяване на военните действия с преговори за договор за ненападение настана пауза, ала предприемат ли инвазия, няма да можем да устоим. Такова беше положението, когато тръгнахме.

Полман кимна.

— Но не си дошъл просто за да ни видиш и да разкажеш как е у дома?

— Не. Представяхме си, че сте стигнали до прозрения и развили технологии, които да ни бъдат от полза. Бихме искали да обменим знания.

За миг настъпи гробна тишина.

— Разбирам.

Компанията започна да си бърбори смесения си марсиански език, като от време на време поглеждаха Берингер, който не разбираше бъкел. Накрая Полман каза:

— Макар да вярваме на думата ти, имаме проблем. Не сме единодушни по въпроса.

— Как...?

— От една страна формата ни на управление е доста неформална — нали сме съвсем малко, едва 3300 души, при това не ни липсва нищо — затова лесно можем да се споразумеем да застанем на нечия страна. От друга страна редица конкретни физически условия не ни позволяват да споделяме знания просто така.

Берингер приличаше на огромна питанка.

— Пикард иска да каже, че винаги можеш да питаш Йерусалим, но нямаме възможност да съхраняваме големи количества информация, понеже цялото ни познание е събрано в Ковчежето.

— Ковчежето...?

— По-добре да научиш цялата история — прецени Полман. — Но защо стоим тук? Нека излезем да се освежим.

— Почакайте — спря ги Берингер смутено. — Възможно ли е да имате дрехи мой размер?

Малко след това седнаха на няколко пейки в тревата пред малката къща за болни. Джоан Калисто им раздаде чаши и наля нещо домашно, което Берингер не можа да идентифицира. Беше му намерила и дрехи. На практика бяха момчешки, но не особено различни от тези на останалите, та Берингер се чувстваше отлично. При оградата си играеха групичка деца. Едното беше силно момче, което се покатери на градинската порта и започна да я люлее с гръмки трясъци, докато с пронизителен глас крещеше въпроси, които Берингер не разбираше.

— Защо си толкова дребен? Защо ходиш в детски дрехи?

Намеси се друго дете:

— Баща ти има възпаление на задника!

Което накара трето дете, едно малко момиченце, да се разплаче и да завика:

— Аз защо не получавам нищо? И аз пък искам спаление на задика.

Накрая Джоан Калисто се принуди да ги разпъди. Излезе на пътеката, хвана най-гласовитите за ръцете и ги повлече нанякъде.

— Хайде, деца, прибирайте се.

— Неее.

Чуваха се още няколко минути след като си бяха тръгнали.

— Историята е доста дълга — започна Полман. — Направо не знам откъде да започна... През първите трескави години целта беше единствено да оцелеем. След това бавно напреднахме с нова, самовъзпроизвеждаща се технология за роботи, фантастично сечиво. Справя се с почти всички задачи — минно дело, производство, монтаж. Един от резултатите е съоръжението, в което се намираме. Тогавашният ни водач, Самуел Шварц... Не знам дали от претоварването или имаше нещо в кръвта, ала с годините разви нездрав фанатизъм. Обсеби го идеята, че Бог щял да дойде, когато водите започнат да извира в пустинята. На базата на тази представа започна да изготвя чертежи и технически описания на идеалното общество, както и план, който да направи долината обитаема — красива и конкретна визия за един нов Израел, Йерусалим в пустинята на Марс. Знаеше и как да си спечели привърженици. Описвайки подробностите според староеврейската космология, той предложи на земното мнозинство цел, по-висша от простото оцеляване. Други се присъединиха и дори бяха обърнати във вярата, след като видяха, че работеше. Старата поговорка, че първият е пионер, а следовникът — покварен, може и да е вярна, ала безумната логистика на Шварц осигури спасението ни... А после ни притисна в ъгъла.

Полман направи изкуствена пауза, при което Джоан Калисто се върна и седна на тревата. Берингер не беше единственият, на когото му бе трудно да свали очи от нея. Беше млада. Може би само на двацет.

— Централната галерия на съоръжението е разположена на възвишение и тотално се различава от останалата част. Там е Йерусалим, а в центъра му — Ковчезето на спомените, където се събира знанието ни и се приютяват личностите на жителите, когато починат. Те ще се преродят в тела на клонинги, за да видят как пустинята разцъфва, когато Хашалиах се върне.

— Извинявай, но не разбирам съвсем. Ковчезето на спомените. Тела на клонинги... Кой е Хашалиах?

— Хашалиах бе ядрото на дългосрочния проект, около който ни обедини Шварц. Едновременно със строежа на първите галерии изпратихме космически кораб зад Юпитер, за да улавя комети и да ги носи на Марс. Идеята е кометният лед да образува базата на нова атмосфера, за да можем някой ден да се движим под открито небе. Само че пропуснахме факта, че Марс бе по средата на ледников

период, когато се появиха слънчевите петна. Вечната замръзналост се топи — морето се образува наново и ще удави Шамаим. Ниско разположените вътрешни галерии вече са наводнени и са изолирали Йерусалим. Освен това Ковчежето се охранява срещу нарушители от хитроумни защитни механизми — войска от роботи, държащи под око и нашите дейности — намесват се жестоко, ако правилата не се спазват.

Берингер си спомни за изгорелия чифлик.

— Като например?

— Производство и притежание на оръжие и определени материали. Неналожителна бременност. Омърсяване на метаструктурата. Имаме право на своя собствена вяра, но независимо от убежденията си, всички сме подчинени на законите на Шамаим. Не ме разбирай погрешно, Берингер — тези повели някога бяха необходими и не желаем да ги променяме. И все пак, умувайки впоследствие, става ясно, че това е бил начинът на Шварц да укрепи властта си. Едва ли се дължи на религиозно усмотрение фактът, че настоя Ковчежето да бъде конструирано така, че никой жив да няма достъп до него.

— А мъртвите?

— Тях ги погребваме. По-рано ги отнасяхме до брега на Цинобър. Старите и болните сами отиваха там, а когато издъхнеха, Йерусалим ги отнасяше в Ковчежето. Ала мъртвите не могат да направят нищо. Можем само да се надяваме Хашалиах да се появи преди Шамаим да загине.

— Пленници сте на собствената си мечта?

— Точно така.

XI

След срещата с Вернстрьом Адриан е свободен през остатъка от деня. Би трябвало да напазарува или да накара да оправят входната врата, почти проядена от нанографитите, ала се е излегал на дивана с книга и се наслаждава на възможността просто да се отпусне и да не предприема нищо разумно. Показалецът е изпаднал и той разлиства напред и назад, понеже е забравил докъде е стигнал. Точно когато намира мястото, зазвучава църковна камбана, която не е забелязал досега. Вдига очи от книгата и вижда как снежинките падат под отровно зелените улични лампи.

Нещо не е наред, мисли си. По това време на годината не вали сняг. Не е възможно да е сняг.

После косата му се изправя, понеже забелязва ръка на страничната облегалка на стола при етажерката. Друга ръка виси в мрака с произведение на Жан-Пол Туле. Някой седи на стола. Адриан не може да го различи, понеже въпросният е скрит в сянката с лице зад томчето. Благоговеен глас започва да чете. Адриан знае книгата, но не разпознава цитата:

„Няма път през улиците. Заключените стени никога не те затварят в себе си. Винаги други. Винаги никога.“

Нашественикът прави изкуствена пауза и Адриан тъкмо се кани да каже нещо, когато за втори или трети път в живота му се случва нещо странно — посред съня осъзнава, че сънува. Решава да се включи в играта и се заслушва в гласа от съня.

— Тъй искрено ми се иска да благодаря на снега. И двамата дължим благодарност на този сняг... Но чуй — бие камбана. Тя ще каже, когато му дойде времето, но не сега. Двама непознати те подминават — третият иска да те просвети. Ала най-напред има време за една история. Сам съм я писал, нарекох я Предисловие, понеже е само началото на едно по-голямо произведение за това да си жив дълго след като вече би трябвало да си мъртъв. Сега ще я чуеш.

Ръката оставя книгата на перваза и с това разкрива ужасяващо лице — алтерегото на Адриан — или на Волфганг — с бяла коса и нарушена пигментация на лицето. Усмивва се набързо, след което две ръце наместват чифт очила на мястото им и отново вдигат книгата.

— *Предисловие*, както казах: Траулерът за херинга намира Берингер върху гумена лодка в морето край Ставангер. Въпреки сезона, той е с хипотермия от водата, проникнала в екипа му. Тъй като не е казал нищо и проявил безразличие към спасителите си и самото спасение, рибарите решили, че си е ударил главата. Капитанът го увил в одеяла и го оставил да седи в контролната кабина. През последвалите дни погледът му ловко избягвал небето, където очите му не намирали покой. Наблюдавал как купестите облаци трепкали в неспокойните морски води, чувал скърцането на въжетата, изпразването на мрежите в трюмовете, рязкото гмуркане на чайките в разкъсаните вълни. Ала никой не забелязал, че Берингер щял да се пръсне от страх и щастие.

Корабът достигнал едно пристанище във вечер, когато сънливи фериботи въртели витла в копринено-матово море, а екипажът стоял в очакване с буксирните котвени въжета в ръце. Смъдящите им от солта погледи висели с копнеж над релинга, насочени към фара сред фиордите.

Капитанът отнесъл Берингер в кръчмата, откъдето щяла да го вземе кола. Хапнали и пийнали без да продумат в тъмната стая. Гостите забелязали необичайния екип на пейката, но капитанът им обяснил, че Берингер бил водолаз от заседнала подводница. Толкова време след космическата ера никому не хрумвало, че се е върнал у дома от изгубения космос със страдание, непонятно на медицината.

Паметните нишки на Хендрикс били намерени в Дюселдорф, в найлоново пликче в кутия с бушони в хотел Екселсиор. Други обекти от космическото пътешествие били загънати във вестници в куфар, оставен зад канализационна тръба. Не е известно как са се озовали там. Разсилният, изпратен да разчисти мазето, не разбрал значението на откритията и първата му мисъл била да ги хвърли в контейнера за боклук. Ако куфарът не бе събудил интереса му, щеше вече да е изгубен.

Нишките прекарвали още година и половина на рафт в кухнята на разсилния, докато куфарът и съдържанието му били приютени в килер.

Едва когато негов познат попитал за инструмента, започнали да гадаят какво ли може да представлява.

По доста обиколни пътища нишките достигнали Берлинския технологичен институт, където млад кибоанализатор трябвало да възстанови записите. Ученият, симпатизант на съпротивителното движение, заподозрял нещо и взел мерки. Информирал разсилния, че имало леко непоправими щети, ала в действителност копираше съдържанието преди да претопа оригиналите с високо напрежение.

По-късно куфарът изчезнал по време на взлом у разсилния. В престарелите вестници имало парчета червен реголит, бронирана гума, титаниев капак, няколко керамични набивки, чифт очила за четене, сигнални ракети с неизвестен производител, античен пистолет 38-ми калибър и портретни снимки на еврейка, сама и заедно с родителите ѝ.

Хендрикс, този екстракт от човешки личности, обединени от изкуствен интелект, поначало бил едно по-висше, да не кажем особено непонятно същество. Ала дефектният му вариант, спасен чрез нишките, бил редуциран до несвързан, плах гласец. Предал неясни откъслечи от едно необмислено космическо пътешествие пред ядрото на съпротивата, след което бил унищожен. Ето как тайната, че Хендрикс все още бе някъде там, на път да се прикачи към хасидския колектор на комети в бездната зад Юпитер, си останала добре запазена.

Непознатият оставя книгата и се усмихва потайно.

— Какво мислиш за моето *Предисловие*? Е, няма значение — сам можеш да разкажеш остатъка. По-важното е, че все още не съм сигурен дали не си свил два-три глоуба. Може би несъзнателно... А може би разполагаш с таланта без да го знаеш. Наясно си колко слабо се познаваш.

— Какво искаш от мен? Какво правиш тук?

— Би трябвало да те накажа за този въпрос — въпреки всичко, това е *моят* апартамент и *моята* работа. Ала като си попитал, пропускаш една подробност: ти не си Адриан Клайн, а Волфганг Шолц със спомените на Клайн. Метнаха те, за да се докопаш до Кеслер. При това не го направихме ние, а вие. Вие избихте тринайсет милиона и петстотин хиляди души по лагерите и прехвърлихте вината на нашата почитаема държава. Случи се, когато пренаписвахте историята през 60-те. Сега го правите отново без да го знаете. Ала

забравихте имунизираните, нас, които помним. Берингер го знае несъзнателно, защото някои от нас достигнаха Марс много преди това. *Кеслер* трябваше да погълне безчет ясновидци, преди да се свърже с тях. За съжаление старият му приятел, доктор Стърн, допусна грешка. Остана недоволен, когато Берингер се появи непоканен, и му стори нещо. Не че това имаше особено значение, понеже реформаторът вече бе минал оттам. Ако питаш мен, задръжте си Берингер. Хендрикс е друго нещо — той носи ключа към бъдещето, ала не ми се удава да го разгадая. Спомни си да се обадиш, когато го намерите в хотела.

Образът се изправя и излиза на зелената светлина, отива към Адриан. Очилата са изчезнали преди да стигне до него.

— Е, часът настъпи. Време е. Но преди да си отида, имам нещо за теб. Обещай ми да се отнасяш грижливо с него.

Лицето се приближава съвсем плътно. Мъртвите, сини снежни кристали на зениците се свиват. Не само, че стават по-малки. Изчезват при изговора на думите:

— ЕНЗИМ ОТ МЛЕЧНА КИСЕЛИНА.

Ужасен, Адриан скача от дивана и се втурва в антрето. То обаче не е каквото го помни. Превърнато е в тясна тъмна стаичка с боядисана в зелено врата. Пробва я предпазливо и влиза в помещение, същото като предишното. Така продължава. Не може да напредне, независимо какво прави. Хванат е в стая, която се разгръща в себе си.

Накрая се събужда, понеже книгата се затваря върху палеца му. Отново скача от дивана. Столът в ъгъла е празен, небето е синьо и голо над покривите.

* * *

Цялото лято премина на Шамаим. Когато пристъпите му се успокоиха, приютиха го в малка къщичка, останала свободна. Беше в групичка от около четирийсет и няколко дървени постройки, сред които лекарската къща и плевня, използвана за събрания. Това бе най-близкото до град на Шамаим. Остатъкът от населението бе пръснато из външните галерии. Почти нямаше и пътища. Всичкият транспорт в Шамаим се извършваше пеша, на кон или с каруца. Йерусалим

предоставяше други превозни средства единствено при спешни случаи.

Берингер се чувстваше добре сред колонистите, допаднаше му и мекият климат. Равин Хирш май беше леко наперен, но Ралф Полман се оказа приятен тип, майстор на чая и разговорите, който канеше Берингер на излети и го представяше на приятелите си. Така Берингер бързо разбра, че далеч не всички жители бяха евреи. Имаше и християни, будисти, практикуващи Као Дай, и отделни атеисти. Още не беше срещнал мюсюлмани, ала му разказаха, че живеели настрана в северната част. В пакт с религията, те развили изобретателен календар, за да могат винаги да се молят по посока на Мека. Независимо от убежденията, всички работеха задружно надлъж и нашир, с удоволствие обсъждаха вярата си и участваха в различните празници — взаимна толерантност, подобна на Хайфа-бахай. И все пак най-много привърженици имаше шамаимизмът. Полман го обясни като духовна сплав, умножена по водородна сплав, плюс завладяването на галактиката. Естествознанието разложило атома, както и духа, докато Шварц не ги обединил в шамаимизма. Това било течение, където нямало противоречие между религия и наука. Това бил свят, чиито циклотрони били катедрали, а компютърните езици — григориански напеви. Берингер намери всичко това за доста очарователно и реши, че на Вайнбергер би му допаднало.

За него обаче Шварц си оставаше мистерия. Не успяваше съвсем да проумее амбивалентните изказвания за предишния водач, едновременно представящи го като светец и непоправимо ненадежден: *Възможно е Шварц да е грешал, ала идеята му във всеки случай е плодородна.*

За Берингер обаче бяха възникнали два сериозни проблема. Най-напред не можеше да се свърже с Хендрикс. Бе намерил обратния път до изгореното стопанство на Синдал, но оттам и навън, към периферията на Шамаим, имаше стотици проходи към Техом. Там пък бе обикалял доста в състояние на бълнуване. Броят на входовете, които би могъл да използва, достигаше няколко хиляди. При това беше наистина невероятно Хендрикс още да го чака.

Вторият проблем — да копира и отнесе у дома знанието на Йерусалим — бе съвсем малко по-сложен. Самото достигане до Ковчежето на спомените бе непосилна задача. Дори и да успееше,

никой не бе в състояние да му помогне с компютърните системи, което отчасти се дължеше на факта, че Йерусалим се грижеше добре за жителите си. С малки изключения всяка работа бе изпълнявана и доставяна. Обитателите можеха да обслужват и да се ориентират из комплекса или пък Йерусалим можеше да ги научи на това, ала никога не им се налагаше сами да поправят или да изграждат технически съоръжения, затова бяха съвършено невежи в тази сфера. Като изключим земеделието и личните им занимания, съществуването изглеждаше като дълъг, мирен шабат. Не знаеха нищо за вътрешните компютърни системи на Йерусалим, а той самият мълчеше като гроб.

Полман вече бе посъветвал Берингер да не се опитва да се домогне до Ковчежето. Една вечер случайно се натъкна на доктор Пикард в сградата за събрания. Разделиха си бутилка от странната местна сливовица и се хванаха да обсъждат проблема. Джоан Калисто също присъстваше и направи възражение.

— Спомни си за пиритената инфекция. Сега може и да се чувстваш здрав, но пристъпите идват и си отиват.

— Между последните минаваха седмици.

Джоан го изглежда скептично.

— Не съм дошъл на Марс, за да си живуркам охолно — продължи той на марсиански, — и няма да си тръгна оттук без да съм опитал всичко. Трябва да има начин да достигна Ковчежето.

— Напразно е, Берингер — повтори Пикард. — Шлюзовете са наводнени, а Техом е изолиран от вътрешната страна при централното плато. Със същия успех можеш да се скиташ из Негеб.

Берингер му изпрати снизходителен, едва ли не уморен поглед и се изсмя сухо.

— И това ще се наложи да направя, ако искам да намеря Хендрикс... А шлюзовете не се ли охраняват?

— Не. Понеже никой не е в състояние да плува толкова дълго под вода.

— Забравяш за скафандъра ми. Моля единствено някой да ми покаже пътя. Не става дума нито за започването на свещена война, нито за щурмуване на Ковчежето.

Възмутен, задето Берингер отказваше да се примири с фактите, Пикард все пак осъзнаваше, че ситуацията бе нетърпима и трябваше да се действа, независимо колко отчаян можеше да изглежда опитът.

— Не отричам, че е възможно — призна той. — Ала няма да излезеш оттам. Поне не в този живот.

Полман, който седеше на съседната маса, бе по-дочул разговора им. При последния коментар той се извърна към групичката. Изгледа Берингер и каза:

— Ако държиш да отидеш на всяка цена, позволи ми да те придружа.

— Окей... Ще ми трябва някои неща. Восък, алуминиев прах, калиев перманганат, захар... Здрав кабел, най-добре от карбон или стомана. Ще направя списък.

Следващия предиобед стегнаха багажа. Предстоеше им поход на осемдесет километра по стария маршрут, който белязаните от смъртта изминаваха към морето. По-рано пътешествието щеше да им отнеме близо седмица, ала малкият изкуствен океан, обграждащ Ковчежето, се бе покачил с няколко метра и щяха да достигнат брега още на втория ден. След това Берингер щеше сам да прекоси наводнената територия, обаче не се знаеше какво го очаква сред морето. И други бяха опитвали преди него, но никога не се завръщаха. Навярно бяха завършили дните си в Геена — говореше се, че това е яма под Ковчежето, за която не се знаеше нищо, освен че бе предназначена за грешниците.

Потеглиха след кратък обяд. Фафнер носеше багажа им и едно малко кану, което Пикард им бе осигурил. През първата част от пътешествието следваха системата от пътеки, ала още след няколкото начални галерии всякакви следи от хора изчезнаха. Маршрутът минаваше между високи, обрасли с гори хълмове. Стволовете на дърветата и скалите бяха тапицирани с дебел, червеникавокафяв слой мъх, а дългите, покрити с трева разстояния, които изминаваха между гористите местности, се стелеха жълти и прогизнали под гъстата мъгла. Само веднъж мярнаха машина, обикаляща спокойно из мъглата. Полман обясни, че тези работи надзиравали популациите, контролирали зоните табу и преследвали грешниците. Гледката накара Берингер да потръпне, чувстваше се като екзотично животно, което държаха в парк.

Бяха изминали повече от половината път, когато наоколо взе да се здрачава. Решиха да спрат похода за деня край едно езерце. Докато

Берингер разпъваше палатката, Полман затърси дърва за огрев. Клонките бяха мокри и не се разпалваха, а когато най-сетне се получи, запращяха и задимяха мощно. Доста време им трябваше да се укротят и приготвянето на храната се забави. Не беше кашер, ала и Полман не бе православен. След като се нахраниха, останаха край огъня, осветяващ полусфера от мъглата, Фафнер си стоеше самичка край пенлив поток, бликащ по малки стъпалца и изчезващ в мрака на морето. Едва долавяха силуета ѝ, а всичко останало извън купола светлина се сливаше в сиви сенки.

— Да имаме китара — съжали Полман. — Щяхме да изпеем някоя лагерна песен.

Имаше една определена, която Хендрикс бе изпълнил безброй пъти по време на пътешествието им, и която сериозно дразнеше Берингер, докато не се научи да я цени. Вайнбергер веднъж бе попитал Хендрикс дали нямаше желание за партия шах, ала тези неща не го интересуваха. За него шахът чисто и просто представляваше математически абстрактни маневри. Той беше по бийта и електрическата китара и се възползва от възможността да прогърми кораба с музикална въздушна бомбардировка. Беше творение на онзи виртуоз от XX век, чието име бе наследил Хендрикс. Берингер не разполагаше с необходимите познания по история, ала Хендрикс настояваше, че направо виждал как бойните самолети пускали напалм над виетнамските села, долавял националното лицемерие по време на една допотопна война и конфликта на композитора като черен музикант. Асоциациите на Хендрикс бяха неизчерпаеми, но нямаше съмнение, че ставаше дума за нещо действително.

— Лагерна песен — обади се Берингер. — Да видим няма ли да се получи и без китара.

*Well, She's walking through the clouds
with a circus mind,
that's running wild.
Butterflies and zebras and moonbeams
and fairy tales,
that's all she ever thinks about'...*

Riding the wind.

*When I'm sad, she comes to me
with a thousand smiles,
she gives to me free.
It's alright she says.
it's alright,
take anything you want for me,
anything.*

Fly on, little wing.

Сутринта, когато Берингер изпълзя от палатката, мъглата вече се вдигаше. Масите ѝ се кълбяха бавно нагоре и се наслаяваха като облаци под купола, докато претопляше кафето от миналата вечер на последните въглени от огъня. Докато пиеше, отчупи парче от восъчните топчета, които бе направил вечерта преди да потеглят, и го метна в жаравата. Още не бе имал възможност да ги изпробва, но развиха задушлив горещ дим, както и трябваше. След това седна до извора, за да се освежи и да измие съдовете и приборите, Фафнер не се виждаше. Бяха забравили да я завържат, ала тя беше предана и винаги оставаше наблизо. Щеше да си се появи самичка. Когато се върна в лагера, Полман още не беше станал. Берингер мушна глава в палатката с думите:

— Ето, кафе. Добре ли спа?

— Горел-долу, все пак човек спи най-добре в собственото си легло. На какво, по дяволите, мирише?

Полман явно беше кисел рано сутрин, но замъгленият му поглед и ядовитите му изблици само размиваха Берингер. Той седна да закуси, докато чакаше Полман да се облече и да сгъне палатката. Както си седеше, Фафнер се домъкна и го побутна по врата с муцуна, нетърпелива да потегля на път. Берингер се замисли за стопанството на Пол Синдал, където я бе намерил.

— Какво всъщност се случи със семейство Синдал? Къде са сбъркали?

— Нелегитимно дете — отвърна Полман, докато навличаше грубия си пуловер. — Пол се възпротиви, когато го отстраняваха. Не сме го виждали оттогава... Жена му избяга на север при някаква сестра.

Денят беше беден на събития — просто крачеха през прогизналата трева, като си бърбореха и умело избягваха да повдигат темата за Ковчежето. Рано привечер стигнаха до брега, разделил геодезията на две. Широк пояс от тръстика се простираше в полумрака. Оттам оставаше единствено тихото море през останалата част от пътя до Ковчежето. Полман щеше да чака с Фафнер. Ако Берингер не се върнеше до седмица, щяха да поемат към дома. Бе се оказало невъзможно да си набавят бинокъл за нощно виждане, ала Берингер бе твърдо решен да отплава в мрака. Тъкмо бяха разтоварили и пуснали кануто по водата, Полман се обади:

— Следвай птиците, докато намериш галерията им. След това право напред към залеза.

Берингер помахаше вяло и се обърна назад на два пъти, докато плаваше през мъглата между тръстиковите стъбла. След като се сбoguваха, се чуваха само плясъците на греблото и далечни, печални писъци на ято птици, кацнали върху една скала.

С приближаването на утрото Берингер достигна птичия остров. Бе изминал дълга редица галерии, покрити изцяло от наситените с ръжда води. През първите шлюзове бе влачил кануто. В последния водата бе достатъчно дълбока, за да плава по нея. Сега бе на път към стръмен скалист остров, обкръжен от грамадни ята чайки в центъра на галерията. Докато приближаваше забеляза, че пиритените нишки бяха намерили добра почва по скалите. Трябва да бяха навлезли в Шамаим преди много дълго време, навярно още преди водата да си проправи път през дъното.

Берингер бе изтощен и реши да си почине два часа. Приблужи кануто до скалата и се излегна в него, ала чайките не го оставиха да заспи — тревожеха се за гнездата си. Докато лежеше там, няколко от малките летящи работи, които бе забелязал в деня на влизането си в Шамаим, прелетяха ниско над водната повърхност. Идваха поединично или на групички по трима. Така и не бе попитал за тях и реши, че бяха

поредният вид работи, надзираващи популациите. Не проявяваха интерес нито към него, нито към птиците.

След час почивка Берингер се предаде на крясъците и пак пое по морето. Следобеда стигна доста навътре в долината. Водата се бе издигнала чак до таваните на шлюзовете, та се налагаше да се сниши, за да премине. В последния шлюз вече бе невъзможно да се плава. Берингер завърза кануто за една напоителна дюза, намести шлема и се потопи във водата. Докато плуваше през наводнения шлюз, светлините на шлема му осветяваха наситената с желязо вода, но успяваше да вижда едва на няколко метра пред себе си. Несигурен дали е поел в правилната посока, той излезе през една звездовидна врата.

Известно време продължи между натрупванията по дъното на геодезията, но постепенно загуби ориентация и се остави да изплува нагоре. Над водната повърхност го очакваше изненада. Нямаше съмнение, че бе намерил правилната галерия. Беше доста по-обширна от останалите, навярно десет километра в диаметър. В центъра ѝ лениво се носеха гъсти облаци мъгла, обкръжаващи Ковчежето, чийто връх се подаваше отгоре — далечна, чудновата цитадела. Там вътрешно не помръдваше, ала не можеше да знае със сигурност дали не го наблюдаваха и побърза да се гмурне.

Постепенно дъното взе да се издига и Берингер ту лазеше, ту плуваше нагоре по склона, ставащ все по-стръмен, докато накрая не увисна пред отвесна скала, осеяна с охлювчета и актинии. Веднага щом видя това, осъзна, че мястото беше крайно нетипично за Марс, понеже скалата бе нагъната безброй пъти, а после пресована нагоре от земните недра. Нямаше следи от защитни системи, но бе възможно да се активират чак когато някой се опиташе да се измъкне. Берингер тръгна да плува около скалата в търсене на вход. Не успя да намери такъв, обаче откри пищно орнаментирано стълбище, водещо нагоре през цепнатина в стената.

След няколко минути стъпи на земята и видя Ковчежето, което се издигаше на главозамайваща височина, съвсем черно на фона на звездите и нощното сияние. За миг остана поразен от гледката, която не будеше по-малко страхопочитание, когато се загледаше над морето, където стълбовете мъгла се въртяха в хипнотизиращ танц. Никога не се бе смятал за вярващ — а и да бе такъв, той принадлежеше на една скромна вяра, която не изискваше паметници, а само присъствие. Ала

въпреки собственото си, по-светско убеждение, разбираше неохотата на местните относно намерението му. Това бе място, което се посещаваше единствено по спешни религиозни поводи и беше пределно ясно, че никой човек не го бе правил години наред. Орнаментите по скалата и широките стъпала, някога полирани и гладки, бяха покрити с пясък и бъкаха от изоставени гнезда. В лаймската трева личаха изсъхнали пера и разпадащи се птичи скелети, затворени в галерията и умрели от глад. И така, той започна да се изкачва. Отначало беше стръмно. После стълбището се наклони към извивка, водеща по мост и навътре през портал към вътрешността на Ковчезето — доста подобно на език, проточен от абстрактна маска. По пътя намери машина, паднала строшена на моста. Сред останките откри няколко паметни нишки, свързани с импровизиран интерфейс. Бяха принадлежали на Хендрикс.

XII

Слънчевите лъчи се провират между пръчките на тесния, поставен нависоко прозорец, ала не могат да осветят потискащата болнична стая. Вместо това стените са окъпани в ярката светлина на луминесцентните лампи, а атмосферата е подобаващо натрапчива и неприятна. И все пак има капка надежда — горната част на леглото е повдигната и Берингер може сам да пие от чашата. Това е колосален напредък, макар да не му е останала много мускулатура и да е принуден да използва и двете ръце. На посещение са четирима души. Освен Адриан и професор Кирхенщад, там са и един специалист по разпитите заедно с друг представител на военните. Последните двама са в цивилни дрехи. По една или друга причина Кирхенщад се държи настрана. Придърпал е стола си чак до вратата, седнал е със скръстени ръце и е предоставил на Адриан задачата да контактува с Берингер.

— Още не си спомняш нищо? — опитва се Адриан на развален английски. — Ами нещо приятно? Опитай се да се сетиш за нещо приятно.

Мъжът в леглото затваря очи. Изглежда дехидратиран и вял, но сякаш се съсредоточава.

— Не мисля... чакайте! — Усмивка озарява бледото лице на затворника. — Фафнер.

— Фафнер...? Кой е Фафнер?

Думите излизат бавно, отначало колебливи, но все по-сигурни.

— Не кой, а какво, Фафнер е кон. Спокойна и доверчива, когато я опознаеш. Също и игрива. Бе способна изведнъж да хукне, да затърчи.

— Откъде познаваш Фафнер?

Берингер отново замлъква и се оглежда тревожно.

— Тъкмо се сетих за нещо друго.

— Да.

— О. Просто... Нищо. Не се съобразих.

— Берингер! — опитва Адриан и задържа мъглявия поглед на пациента.

— Водата... — продължава да бърбори Берингер, — беше във водата — и свежда поглед в чашата си, докато специалистът по разпити не отива до него, за да я вземе от ръцете му.

— Така ще се отпуснеш.

И Кирхенщад, и Адриан понечват да се възпротивят, но едва успяват да отворят уста.

— Да, добре — оттук поемаме ние... Знаем кой си. Д. Е. Берингер — името беше написано на екипа ти.

По очите на Берингер заиграва неспокоен израз, докато разпитващият продължава с нетърпелив глас.

— Ранг, ескадрила? Каква беше мисията ти?

Разпитът отнема близо час. За утеха на Адриан успяват така да изтощят Берингер, че накрая отново изпада в подобно на безсъзнание състояние без да успее да издаде нещо. Във всеки случай за никого, освен Адриан. Той е обърнал внимание на едно странно изказване, което другите очевидно са пропуснали: „Беше във водата“ — не ставаше дума за падане на самолет в Атлантика. Изведнъж Адриан разбира какво се е опитвал да сподели пациентът — болестта му се дължи на интоксикация.

Докато Адриан се качва на автобуса, Ингрид Бартолди тъкмо привършва с окачването на гравюра със суха игла на Ранер с помощта на Цирл. Говорят си за последната художествена придобивка на Виктор и Ингрид казва:

— Очарователно е, колко ясно само прозират чертите на Колбек у Хохланде, макар никога да не е вземал глоуб.

Да, мисли си Цирл и й е ясно колко Ингрид прилича на баща си, с пневматични мебели от Томас Даустин, плакати на Алексис Винтиус в титаниеви рамки и приумици за обзавеждане, като например мебелите никога да не стоят до стените. Семейната колекция от произведения на изкуството е впечатляваща, ала не съдържа нищо противоречиво и се забелязват няколко типични придобивки на архитект, при вида на които всеки истински познавач би сбърчил нос. Дреболии, но тъкмо те разкриват как изкуството се приравнява с джакузита и с това се редуцира до архитектурен аксесоар — материалистично-естетическа нагласа, която Виктор Бартолди успешно е превърнал в свое препитание. Не изкуството сближава Ингрид и Цирл.

— Трябвало е да накарате някой експерт да оцени дали инсталацията на Хохланде е отпреди или след екстракцията му — отбелязва Цирл.

— Защо? Не е ли оригинална при всички случаи?

— От юридическа гледна точка, да, ала е от голямо значение за цената дали производението е оригинално. Трудно е да различиш посредствените поколения от един Бонд.

Ингрид не се чувства в свои води по време на тази дискусия и изпитва облекчение, когато приятелката ѝ сменя темата.

— Онзи Волфганг, новият ти приятел... Що за птица е всъщност?

На Ингрид ѝ се налага да се замисли.

— Трудно е да се каже. Като паднал от небето е. Няма семейство, почти никакви познати. Татко му направи проверка за сигурност и се оказа, че семейството му е загинало наскоро в катастрофа с влак. Жена, две деца и баба. Никога не говори за това, но му личи. Защо питаш?

— Защото на няколко пъти е посещавал мама. Попитах за повода, но тя се държа резервирано и ми каза да не очаквам много. Имаш ли представа какво е искала да каже? Дали е възможно...?

— Не, Цирл. Не можеш да питаш за такива неща.

Ала Ингрид, разбира се, не може да се сдържи и само след миг споделя мисълта си.

— Струва ми се, че се отнася до позицията му в Нетесхайм.

Тъкмо е довършила изречението и се кани да налее кафе, когато Адриан се намъква в стаята с уморения маниер на идващ отвън човек, който тъкмо се кани да си отдъхне, когато надушва атмосферата.

— Здравсти. Нямахте ли да работиш?

— Вече приключих. През останалата част от деня съм на разположение... Не, благодаря, не ми наливай кафе — вече пих, та чак треперя. А вие? Нека отгатна: оригиналността на глоуб-произведенията?

Цирл кимва, а Ингрид се усмихва.

— Та ти си невролог — отбелязва Цирл. — Смяташ ли, че даден човек на изкуството може да продължи творчеството си чрез друг?

Адриан се е надявал да поостане насаме с Ингрид и е малко изненадан от присъствието на Цирл. Обикаляйки по килима, той се

опитва едновременно да отговори на въпроса ѝ и да си намери стол с подходяща за якето му облегалка.

— Освен паметта могат да се прехвърлят и определени наклонности и таланти, но не и съзнанието. Може да се каже, че приемникът е посредник, чиито хрумвания и избори се доближават до онези, които би направил донорът. Ала всичките тези приказки за имена и оригиналност за мен са чисто и просто спекулации на търговците.

Накрая Ингрид грабва якето му и го бутва на дивана до Цирл. Докато окача якето на закачалката Даустин, останала скрита зад вратата, и пристъпва назад, за да провери дали гравюрите висят както трябва, другите продължават по темата.

— Ингрид казва, че ти самият никога не си взимал глоуб, макар да имаш достъп до него.

— Не съм, дори през студентските години. Налудничавата идея. Да вземеш едно хапче само защото не си в състояние да се окопитиш и да се развиваш. Умствена леност. Освен това не е безопасно. Производството на глоуб е невероятно сложен процес, а качеството на черния пазар е съвършено долнопробно, човек рискува да получи раздвоение на личността.

Цирл се поусмихва, ала не ѝ се удава.

— Да не смееш да четеш Джойс — отвръща, — от страх от крадците на мозъци, навъртащи се около библиотеката.

— Ех, сега преувеличаваш... Вярно е, че определени личности от културните среди живеят под непрестанна охрана, но това не се дължи единствено на пазара на глоуб. Той съвсем не е толкова разпространен и ефективен, колкото се твърди. Обзалагам се, че близо половината от превъплътените симулират, защото спадат към онази част от населението, която разполага с повече или по-малко имунитет. Просто са се вживели тотално в своите кумири и се изявяват като ги копират.

— Да не искаш да кажеш, че превъплътените произведения може да са плагиатствани...? — обажда се Ингрид.

— Та това е очевидно. Невежеството кара хората да се хващат на най-налудничавите истории — например че работещите в медиите трябва да взимат глоуб, за да запазят работата си. Най-напред обаче действието му е ограничено, ако веществото се приеме от други, а не

от този, за когото е произведено. Също така изобщо не е възможно да се произведат такива големи количества специфичен глоуб. Поне не преди да се синтетизира. Със същия успех може да се твърди, че го изливат в питейната вода, за да ни превърнат в поданици на вярата Германия.

Последното изречение дойде съвсем спонтанно. Адриан онемява, а момичетата се втрещават в него също в неведение какво да кажат. Тази мисъл обаче разбужда нещо в него. Изведнъж мислите му забушуват, ала това не се дължи на многото изпито кафе. Сякаш мозъчните му процеси са включили на скорост, за чието съществуване не е знаел, за да разкрият една още неосъзната идея. Образуват се модели, а от тях се зареждат думи. *Но как карат хората да го взимат, мисли си той, втрещил поглед пред себе си. Черният пазар е твърде малък. Иначе в храните — една от основните съставки е ензимът от млечна киселина!*

* * *

На път през залите Берингер навлезе в район, ечащ от пронизителен пищящ тон като от милион антични електроннолъчеви тръби, и където всичко се състоеше от зеленикаво-лъскав метал. Не си бе представял вътрешността на Ковчежето, просто очакваше да бъде великолепа. Ала чувствената орнаменталност, която го бе завладяла, докато изкачваше външните стъпала, беше просто кулиси. Целта не бе някой да изживява залите или хардуера, съхраняващ личностите. Поне не със собствените си очи. Когато най-сетне ги намери, остана изненадан от суровата и зловеща гледка. Осветлението беше слабо, както в Техом, а подът бе покрит с дебел слой нефт и прах със следи от машините, които се грижеха за Ковчежето. Всичко беше омазано като в занемарена леярна.

Берингер се промъкна предпазливо през гора от съдове, подобни на каски за велосипедисти, всеки с по един вертикален стабилизатор, насочен косо надолу в пода и чифт диоди, стърчащи на мястото на очите. Някои светеха, други бяха угаснали, а един-единствен примигваше. Може би помещаваше някой рефаим — грешник, влачещ живота си сянка в някое виртуално издание на Шеол или Геена.

Нападението дойде без предупреждение. От тавана се стрелна черна, скелетоподобна стоманена щипка. Берингер не успя да я забележи, но се обърна по друга причина и я избегна. Долови свистенето, видя я да се извърта и се хвърли на пода. После всичко се случи светкавично. Подовете и стените се отваряха, където най-малко очакваше, и все повече ръце се стрелкаха, за да отстранят чуждото тяло. Берингер се претърколи под контейнерите. Не бе очаквал предпазната система да бъде толкова коварна, ала стратегията все пак не бе по-лоша от тази на снайперистите. Докато ръцете щипеха наоколо в търсене на Берингер, в гората плъзнаха черни като сажди, големи колкото локомотив пресечени конуси, придружени от някакво бръмчене. Корпусите им отвсякъде бяха покрити с къси цеви. Някои от тях излъчваха зелени отблясъци, други съскаха от невидими струи газ. Берингер тресна визъора пред очите си. Това нещо му бе познато, подготвен беше. Възможно най-тихо завърза единия край на кабела за най-близкия стабилизатор. После измъкна от джоба си шепа восъчни топчета и ги нахвърля едно по едно между контейнерите. Още преди да паднат на земята, те биваха запалени от лазерните изстрели на черните конуси и само след няколко секунди цялата зала се изпълни с гъст, черно-кафяв пушек. Ечеше от сблъсъците на машините. Берингер хукна да бяга на зигзаг между контейнерите и залягаше, щом мернеше очертанията на щипка или робот. Почти бе стигнал външния край на гората от съдове и се канеше да завърже и другия край на кабела, когато контейнерите започнаха да се издигат от пода и да летят към по-сигурно място. Един-единствен пое в друга посока. Берингер реши да го последва по-надълбоко към центъра на Ковчежето. Междувременно мятеше восъчни топчета към лазерните отблясъци, които продължаваха да фучат през пушека, оставяйки огнени дири. Спря едва когато се удари в стената. Объркан от сблъсъка, той тръгна опипом, намери отвора и едва успя да се провре преди звездата да се затвори. Дори докато тичаше далеч напред по коридора, чуваше зад себе си ужасяваща дандания — тежки метални конструкции, които се лутаха наоколо и се оплитаха едни други.

Съдът, който Берингер следваше, сам вървеше по предварително програмиран маршрут през тъмни тръбовидни коридори, които се разделяха равномерно или сменяха посоката си с резки чупки, също нагоре и надолу. След него се задаваха още черни конуси със същия

дизайн, ала малко по-малки от вече срещнатите. На два пъти покрай шлема му се стрелна лазер, но конусите не изглеждаха особено нахъсани да стрелят, докато се държеше толкова близо до контейнера. За щастие той не бързаше — Берингер лесно следваше темпото му. Въпросът беше само колко дълго, веднъж да се препънеше и край.

Преследването продължи едва няколко минути. Берингер вече изчерпваше запаса си от пушечни бомби, когато достигнаха тежка бронирана врата. Конусите още ги преследваха настървено с дяволските си изстрели, но спряха веднага щом вратата се отвори. Все пак останаха на стража на няколко метра разстояние, затова Берингер предпочете да се придържа към контейнера и да прекрачи прага.

Дълго след това съдът отново бе закрепен, този път за плинт наред пода на малкото убежище. Изтощен от тичането, Берингер също бе легнал върху плинта и обмисляше ситуацията. В помещението нямаше нищо друго, освен регулатора на въздушен канал високо на стената. Щеше да се принуди да остави шлема и бронята си, ала начинанието не бе невъзможно.

Заставайки върху бронята, Берингер успя да промуши горната част на тялото си във въздушния канал и с големи усилия се намърда целия. Близо час се провираше през тесни канали, покрити с прах и дребни насекоми, и непрестанно заплашващи да го приклепят на някой ъгъл или да образуват други съдбовни препятствия. Когато най-сетне достигна втори регулатор, след петдесет метра провиране, беше прогизнал от пот, очите и устата му бяха пълни с прах, а лактите — ожулени. В помещението отвъд канала цареше непрогледен мрак, а нямаше никакъв начин да си светне. Ако изпълезеше оттам и следващото помещение се окажеше същото, оставаше в плен. Освен това не знаеше колко бе разстоянието до долу. Все пак можеше да проучи. С цената на огромно усилие успя да измъкне едно восъчно топче и го пусна в мрака. Веднага чу тупване, което не можеше да се дължи на метален под като онзи в убежището. Тъй като не последва реакция, той отмести регулатора и изпълзя от канала. Подът се усещаше мек като килим. Берингер застана до стената и опита да привикне с мрака. Само дето нямаше никакъв източник на светлина, а не му допаднаше и злокобната тишина. Най-сетне се изправи предпазливо и се запромъква, следвайки с пръсти стената — единствената му опора. По този начин, с ръце, той бавно изследваше

местонахождението си и чак когато опозна странната обстановка осъзна какво представляваше. Беше навлязъл в зона табу.

XIII

Времето настига Адриан в един петъчен следобед. Докато Райнхард се грижи за подстъпите, хората на Вернстрьом чакат в готовност на близкото гробище. Може би точно в този момент седят на последния ред в параклиса. Въоръжени представители на съпротивата се държат по-близо до болницата и се грижат всички входове да са под контрол. Ако вече са в болницата, стараят се да се сливат със средата и общуват с дискретни жестове. Може би има няколко във фойето, навярно патрулират из коридорите, Адриан не знае.

Час и половина до акцията. Адриан е оставил инвалидна количка в тоалетната за пациенти точно до скенера и в този момент се отправя към строго охраняваното отделение, за да приготви Берингер. Подава картата си на дежурния пазач.

— Ти ли си поръчал скенера?

— Да.

— Отложен е. Някакъв Аугуст Кауч ще дойде да нагледа пациента.

Адриан не може да повярва на ушите си. Изведнъж чува звъна на камбаната в параклиса — мрачен предвестник на предстоящо нещастие. Не подозира, че това е стартовият сигнал на диверсионна маневра. Редица бомбени взривове из Нюрнберг трябва да уредят и на полицията, и на Нетесхайм едно-две усиления денонощия.

— Аха. Кога?

— В деветнайсет часа.

— Защо не съм бил информиран?

— Нарездането дойде едва днес... Какъв е проблемът?

Проблемът на Адриан е, че мозъкът му е вцепенен. В последно време е преживял най-изумителните хрумвания — без съмнение заради онзи глоуб Волфганг — и точно в този момент му липсва оправдание, за да може все пак да изпрати Берингер на скенер. Идеите обаче не идват по поръчка.

— Ако не го направим сега, ще се вреди най-рано идната седмица, а при неговото състояние... Та Кауч ще трябва да почака само няколко минути.

— Не мисля, че можем да го допуснем.

Адриан се вглежда тревожно в часовника в стаичката на пазачите.

— Слушай. Ако все още е свободен, ще се сменим с друг пациент и ще се върнем навреме.

Пазачът поклаща глава.

— По дяволите, човече, обади се долу. След седмица може би ще бъде твърде късно.

Реакция не следва, но Адриан остава на мястото си, докато секундите текат, а него го игнорират. За негово облекчение пазачът най-сетне се предава и се обръща към уредбата за разговори. След кратка размяна на реплики решетката се приплъзва и пазачът отмята надменно глава — знак, че резервацията все още не е отменена, ала Адриан не бива да се мисли за кой знае какъв. Последва го само един служител, но и в Берингер не е останал много живот. Лежи отпуснат на леглото и дори не се събужда, докато го извеждат от клетката. На слизане с асансьора се чуди дали да не повали пазача, но се отказва от тази идея. Макар да не е особено вероятно, някой може да ги очаква в мазето. Трябва да се справи с охранителя в стаята за сканиране, ала се налага да се погрижи и за сестра Флис. В килера само един чака за скенера. Лекарят е седнал на ръба на леглото, кръстосал крака, той маха лениво с бяла дървена обувка, докато разлиства вестника на пациента. Не изглежда особено зает.

— Сега ли ще влизаш? — пита Адриан обнадеждено. — Какво ще кажеш да се разменим? Пациентът ми трябва да се върне в стаята до час.

— След час няма да имам време. Трябва да резервираш нов час.

Идеите на Адриан се изчерпват.

— Окей — опитва се. — Ще уредя и двамата, но и ти ще ми дължиш услуга.

Предложението се приема с усмивка и колегата бърза да си тръгне. Адриан обаче се страхува — колко ли дълго ще му върви? След няколко минути скенерът се освобождава и избутват количката до апарата, докато той все още се опитва да измисли някаква задача за

сестра Флис. Нищо не му идва наум и започва да се отчайва. Накрая импровизира с наистина лошо извинение.

— Ох, сестра, страшно ми се допи кафе. Ще бъдете ли така добра да ми донесете една чаша?

Флис остава на мястото си с наклонена глава и ръце на кръста. Не е свикнала на подобно отношение и отговаря колебливо:

— Има кафе в онзи термос там. — И след малко: — Впрочем, то не е съвсем прясно... Е, така или иначе щях да ходя за гумени ръкавици.

В следващия миг тръгва и Адриан се чувства по-уверен, след като Флис вече не му пречи. Разбира се, пазачът трябва да стои плътно до Берингер, но това всъщност само улеснява ситуацията дотолкова, че Адриан няма избор. Докато охранителят най-неподозиращо помага, навивайки ръкавите на Берингер, Адриан пълни спринцовка със солидна доза морфин.

— Та той е само един зеленчук — отбелязва пазачът. — Изобщо нуждае ли се от упойка?

— Кой е казал, че *него* ще упоявам?

Когато мъжът се обръща, Адриан му бие инжекцията. Онзи трепва и ококорва очи. Адриан бързо успява да го хване за ръцете и се борят, за да не докопа пистолета си. Накрая се отпуска и се свлича на пода. Адриан го издърпва зад вратата и бърза да докара инвалидната количка. Исква да изчезне преди Флис да се появи. Забавната, приятна Флис. Тя няма нищо общо с тази бъркотия и той наистина не ѝ желае злото.

Връща се при скенера и прошепва:

— Берингер! Помогни ми, де... Трябва да те преместим в количката.

Астронавтът се изправя на лакти с усилие и Адриан успява да го прихване под мишниците. Удава му се да го намести в количката и покрива краката му с одеяло. Изтиква го в коридора, затваря вратата след себе си и повиква асансьор. Връща се на етаж с васи и изважда стола заднешком, за да може да се ориентира. Във фоайето има много хора. Първото, което вижда, е сестра Флис с термос и кутия гумени ръкавици. Тя го съзира. По лицето ѝ се изписва учудване, но сякаш разбира всичко. По-надолу по коридора Адриан забелязва главния лекар, Кирхенщад, който се задава заедно с Аугуст Кауч и

придружителите му. На визитация са — дълго и непоносимо турне под интензивния надзор на нестора. Адриан е сигурен, че играта е загубена, когато Флис внезапно се обръща и започва да жестикулира и да прави знаци, за да привлече вниманието на Кирхенщад. В същия миг се чува проточен гръм, прозорците се раздрънчават и всички затърсват подслон. Насред цялото объркване Адриан бърза към задния изход и излиза през въртящата се врата на лъсналия от дъжда заден двор. Ръцете му треперят толкова силно, че едва успява да пхне картата си в процепа, за да отвори вратата. Портиерът говори по телефона, почти не обръща внимание на думите му:

— След малко се връщаме.

Бавно, за да не привлича вниманието, той се запътва наляво по тротоара и достига ъгъла, ала колата още не е пристигнала. Излезли са с цял час по-рано, но не могат просто да стоят там и да чакат на дъжда, който боде лицето и мокри през престилката. Не смее да се прибере у дома, за да даде сигнал на Райнхард и продължава напред без да знае накъде. За щастие на улицата има много хора, макар времето да е лошо, и бързо се скриват в гъмжилото. Насочват се към центъра, където вечният огън на орлите пуши под облачната покривка. Движението е натоварено и се отразява в мокрия асфалт. Пред едно заведение за бързо хранене Йошиноя, чиито избледнели снимки на ястия наподобяват картинки на бактерии, Адриан съзира телефонна кабинка и решава да се обади на Ингрид.

На екрана се появяват дружелюбните черти на телефонния секретар.

— Ингрид Бартолди...?

— В момента не е тук. Ще оставите ли съобщение?

Адриан прекъсва разговора. Кани се да продължи, когато вижда бял мерцедес да спира на едно кръстовище. Забързва. Хората се извърщат и го зяпат, както е зафучал с количката, та Берингер за малко да изпадне. Стига до вратите на мерцедеса. От страничното стъкло го поглежда объркано пълно лице на средна възраст. Райнхард седи на шофьорската седалка и се прави, че не ги забелязва, ала извърща глава за миг, когато завива. Адриан забързва напред, стига до ъгъла и вижда мерцедеса нагоре по улицата. И точно преди да завие отново, фаровете примигват. Адриан хуква към другия ъгъл и следва мерцедеса в пустата уличка. Изведнъж колата спира рязко и само след секунди

тръгва назад със скърцащи гуми. Райнхард кара назад, като същевременно гледа през задното стъкло и се цели с пистолет. Спира отново, точно пред количката. Господинът на задната седалка се накланя бавно към вратата с поглед, прикован към тротоара. От челото му се стича струйка кръв и капе по палтото. Мъртъв е.

Райнхард слиза от колата, блед като платно. Отваря задната врата, хваща краката на Берингер и вика:

— Бързо, бързо.

Качват го на задната седалка. Докато Райнхард търчи към мястото си, Адриан се промъква на съседното. Колата потегля и в същия миг Адриан забелязва късия пистолет със заглушител между бедрата си. Остава го в жабката.

— Ако някой ни е видял... — прошепва Райнхард.

Не си казват кой знае колко повече по време на пътуването. Седят мълчаливи, без да си обръщат внимание, докато Райнхард шофира през локвите. По едно време ги настига брониран танк с виещи сирени. Без да пуска мигач, Райнхард се дръпва настрана, за да се изплъзне по страничните улички, ала танкът ги задминава без да намали скоростта.

— Тръгнали са към двореца — успокоява Райнхард, неспособен да прикрие собственото си притеснение.

Адриан седи като вцепенен, докато мерцедесът минава през откритите площи на пристанището, прекосява мостовете в периферията на града и най-сетне достига индустриалната зона. Райнхард се шляе известно време, за да се увери, че не ги преследват, и свива в двора на фирма за превоз на стоки. Врата на гараж се отваря автоматично и той вкарва мерцедеса. Адриан слиза от колата и хвърля бегъл поглед към задната седалка, където Берингер лежи с глава в скута на мъртвеца.

— Търговски посредник — сумти Райнхард и тропа ядосано около колата с вдигнати ръце, сякаш не знае какво да прави. — Ще го издирват и ще стигнат до мен. Дори не знам дали е бил симпатизант.

— И все пак го застреля...

Райнхард вдига скован пръст към Адриан, угълчетата на устата му потрепват.

— Трябваше да ни предупредиш. Вместо това обикаляш из града, излагайки на опасност активите ни. Какво, по дяволите, си

намислил?

Адриан се мръщи ядовито, ала съзира Берингер, който се опитва да приседне на вратата.

— Мислиш ли, че съм имал избор? — срязва го той. Райнхард спира. Сякаш идва на себе си.

— Забрави го... Райнхард Боймлер и търговският му посредник са изчезнали безследно. Новият невролог в Нетесхайм — също. Заедно с пациент. Полицията ще предположи, че има връзка, ала дотогава ще сме офейкали. Пътят за бягство започва тук.

— Какво? Това ли е всичко?

— Да. Няма друго.

На пристана зад фирмата е завързан шлеп, а отгоре му има барака, пълна с въжета и спасителни жилетки, но снабдена и с масичка и два фотьойла. Докато Адриан крепи объркано Берингер в мрака, Райнхард изнамира газова лампа в някакъв шкаф с чекмеджета. Не я запалва, а я окача отвън. Недалеч от тях действието му е регистрирано чрез бинокъл за нощно виждане. Изпраща се шифър, поставящ началото на цяла серия от събития.

След четвърт час трупът и мерцедесът са елиминирани. Колата е натоварена на камион, който се скрива по посока извън града. Райнхард гледа меланхолично изчезващите фарове.

— Хубава количка беше — отбелязва. — Впрочем, сети ли се за пистолета?

— Не.

Райнхард свива рамене ядосано. После навива килима настрана и отваря капак на пода. Берингер, приседнал на шкафа, гледа през прозореца, взира се в небето със спокойно изражение, сякаш нищо на този свят не може да му навреди. Помагат му да влезе в кабината и го настаняват на възглавница от порест каучук, след което Райнхард затваря капака и светва електрическа лампа. Докато разгъва спалните чували, обяснява:

— Тази нощ шлепът ще отплава за Бремен, където ще останем едно денонощие, докато чакаме малко оборудване и ново преместване. Оттам поемаме с кораб през Северно море към Исландия. Някъде по пътя ще ни събере подводница. Въпроси?

Адриан се вслушва за миг в клокоченето на водата по корпуса и не може да се отърве от чувството, че е занемарил задълженията си към наранените.

— Не можах да се сбогувам с Ингрид — прошепва той. — Не съобщих и... на бащата на Ана.

— Коя е Ана?

* * *

Най-накрая намери ключ за осветлението.

Частните покои на Самуел Шварц бяха предвидени за продължителен престой, навярно няколко месеца. Многобройните салони бяха обзаведени без вкус: тапети с мотиви, червен плюш, пресъхнали басейни със златни рибки и богата колекция картини. Повечето от тях изобразяваха мечтата му за бъдещия Марс — райски проспект, чиито златисточервени поля и хармонично представено население не се отличаваха особено от онези в рекламните писания на Свидетелите на Йехова. Други бяха портрети — негови и на семейството му. На един от тях, снимка, закачена самостоятелно в странично крило, той бе изобразен в архаична поза. Композицията без съмнение бе диктувана от него самия, ала фотографът бе уловил и капризния поглед на неизбилата лудост на лидера. Цялостното впечатление бе като от тираничен и слабохарактерен Месия, чиито противоречия точно изразяваха примирителната му представа за бъдещето. Самото обзавеждане също до голяма степен показваше как бе живял живота си. Тук Шварц бе реформирал духа, докато чуждите нужди се отричаха. Слабо подозирал за гласа на мизерстващите, като тайни кроежи сред подчинените си. Разкривали се въображаеми опити за преврат, навярно и планове за атентати. Нещата се потулвали, а отговорните били дискретно елиминирани. Но сега всичко бе запечатано от времето.

В една малка стаичка се чуваше едва доловимо жужене от апарат, непознат на Берингер — сиво-черна, висока колкото човешки бой плоскост с характерната синя звезда на височината на главата. Берингер прокара ръка по повърхността ѝ и почувства електрическо потрепване. Предположи, че беше компютърна централа, понеже бе

свързана със стар неврален конектор Хюлет Пакард — навярно онзи, с който Шварц бе програмирал Йерусалим, преди сам да се вмъкне в системата. Макар конекторът да не бе използван години наред, той можеше да се превърне в ключа към успеха на мисията. Теоретично бе възможно да свърже паметните нишки и Йерусалим със себе си като посредник. Ако конекторът още функционираше и ако имаше време.

Съдът с дезинфекциращи средства беше празен, затова Берингер импровизира с бутилка от бара. Наля вътре водка, сам отпи от нея и се намести на един кухненски стол. Накрая сложи шлема на главата си, скачи апарата и усети как иглите пронизаха кожата му. Болката обаче премина бързо, като същевременно стаята бе заменена от необятна триизмерна структура, възстановяваща понятието икона в докомпютърното му значение — стотици хиляди шарени, полупрозрачни иконни кутии една в друга и свързани надлъж и нашир. Бързо успя да се ориентира в движенията си, ала архитектурата му бе чужда, съставена по симетрично-нумерологична система, която не успяваше да разгадае, а командният език бе иврит.

Берингер се гмуркаше в иконите наслуки. Не разбираше нищо от съдържанието на повечето. Единици от тях бяха тъмни и се усещаха леденостудени или огнени, само да ги приближеше. Някои обаче го възнаграждаваха. В една икона намери планове на напълно развития Шамаим, царство на въздуха и светлината, с чудни фонтани и носещи се във въздуха дворци. Друга икона съдържаше карта на Марс, чиито безбройни обекти бяха маркирани с цветни звездички. Някои се движеха, други — не. Съвсем случайно Берингер откри, че като докосваше маркировките, се появяваха далечни снимки. Например хромово жълта звезда показва превозвач на руда на път към мините далеч в долината. Друга извади образа на Ралф Полман, все още чакащ на брега на Цинобър, а звездата му беше лазурно синя. И контейнерът, когото бе последвал до салоните, си имаше звезда — единствената бяла със син кант. Трябва да беше Самуел Шварц. Берингер се зачуди за кратко дали Шварц бе просто планово евакуиран, или имаше вероятност да го връщаха в съзнание при особени поводи. Дали да не изстреля един куршум в челото на съда? И Берингер си имаше звезда. Черна като екипа му. Не я натисна.

След като се опитва да напредне няколко минути, неспособен да разбере защитните механизми, той превключи на външно аудио и

видео, стана от стола и включи импровизирания интерфейс на Хендрикс в портовете. Берингер бе направил всичко по силите си. Сега беше ред на Хендрикс.

— Хендрикс...?

— Берингер. Търся те месеци наред. Какво правиш тук? Изключен ли съм бил? Какво се случи?

— Не знам. Намерих няколко от нишките ти извън Йерусалим и ни свързах в системата. Въпросът е можеш ли да я проумееш.

— Отчасти. Какво търсиш?

— Трябва да прекъснем защитните механизми. Иначе сме загубени.

Изчака няколко секунди и гласът на Хендрикс прозвуча отново:

— Съжалявам, друже, защитата е децентрализирана и автономна система. Не реагира на командите ми.

— Тогава трябва да установиш връзка с космически кораб на име Хашалиах, някъде между Юпитер и Сатурн. Управляван е от биотен интелект, не особено различен от теб самия. Той може да промени заповедите на Ковчежето.

— Добре, но ще отнеме часове с времевата разлика до външната слънчева система.

— Нямаме избор. Обясни, че е възникнала аварийна ситуация. Ковчежето е заплашено от наводнение и трябва да се премести на по-сигурно място, в нови геодезии, които ще бъдат построени по-високо в долината.

Берингер бе поел към бара за още напитки, когато се сети за действителната им цел и поръча:

— Ако имаш достъп до базите данни, можеш ли същевременно да потърсиш и знанието, за което сме дошли?

Хендрикс звучеше развеселен, когато отговори:

— Вече бях започнал... И не намирам никакви дреболии. А ти?

Берингер изкоментира това с усмивчица, докато бършеше праха на една чаша, зает да разглежда питиетата. Съдържанието на повечето бутилки беше мътно или мухлясало, ала някои изглеждаха по-слабо засегнати. Вадеше тапите една по една и душеше течностите преди да ги опита на вкус. Повечето алкохол се бе изпарил, ала все още бе останало нещо годно за пиене, а той си нямаше друга работа. Половин час по-късно бе сериозно напреднал със стогодишна марка уиски и си

спомняше с носталгия за обиколките си из града с Радемакер, когато Хендрикс го разсея:

— Опитвах се да се свържа с Демиург, но не успях. Затова пък прихванах телеметрията на Хашалиах и изпратих посланието. Ще се повтаря от само себе си, докато се потвърди приемането. Сега остава само да чакаме.

— А копирането на информацията?

— Ще се принудя да изтрия себе си, за да освободя място за остатъка. Искаш ли междуременно да пробваш нещо забавно? Имам линия към телескопите на Йерусалим и мога да те свържа директно.

Берингер се върна на стола и превключи на вътрешно аудио и видео. Не беше подготвен за гледката, сменила мистериозните иконни кутии. Тъй като изображението не се ограничаваше от физиката на зениците и ретината му, само в един превъзходен фокус можеше да обхване стотици милиарди звезди, вкупом или поотделно — ад от колидиращи гигантски слънца и експлодиращи мъглявини, струпани около центъра на галактиката. Център, който подобно на Ковчезето на спомените щеше да се принуди да преустанови съпротивата си и да се срине във всепоглъщаща пълна сянка. Берингер цял живот бе живял вътре, а сега откриваше света навън. Най-сетне виждаше по-ясно, в по-голяма перспектива и по-обхватно, а небето се отваряше към далечни прастари светове. Мащабите на вселената не приличаха на нищо, което някога би могъл да си представи.

— Земята на позиция ли е? — запита с копнеж.

В отговор Хендрикс насочи телескопа към ясна звезда точно над хоризонта и започна да приближава образа. Към него се насочи земната синева. Отначало изглеждаше недокосната, сякаш човешките опустошения я бяха подминали. После се появиха блестящите метрополиси на Запада. Делтата на Палестина, с гигантските ѝ езера, създадени от атомни бомби, се показва на границата със зората, а по на юг — пустият пояс на Екватора. Облачен слой покриваше Берлин. Гледката събуди копнежа му по Цирл. Тя винаги присъстваше в мислите му — как се чувстваше, какво правеше, дали ѝ липсваше. Най-вече си мечтаеше да се срещнат отново.

— Фокусирай върху Хамбург, ако обичаш. Максимално увеличение и пробвай дали не можеш да компенсираш атмосферата.

Телескопът увеличи образа на града, докато Берингер направо не увисна над къщите. Всичко трептеше като под вода, ала беше толкова близо, чувстваше се така, сякаш можеше да го докосне. Хората се редяха на опашка пред киното на улица Валентин. Огромни плакати на входа — нов филм с Юлия Нипков. Студенти на масички в кафенета. Един се облегна назад с безшумна усмивка. Берингер също бе седял там заедно с Радемакер две години по-рано. Велосипедист премина по паважа, дърпан от кучето си. Сенките им падаха дълги, начупваха се по паветата.

— Панорамирай — намери меден покрив в Кирхе ам Линден!

Започна ново движение и той се понесе над площади, през паркове. Градските кули отминаваха плътно покрай него. Градинка на къща. Движението спря при улука, приплъзна се на два метра и спря при комина. Там. Гледка, с която не можеше да се мери дори съкровищницата на космоса. Чувстваше се така, сякаш тясна жилетка изведнъж се бе разтворила, освобождавайки гърдите му. Прозорчето на покрива. Чаша чай на нощното шкафче. Обувките й.

XIV

Цирл поглежда към небето през черни, полюшващи се дъбове. Марс е нависоко — червена точка, замъглена като през сълзи. Дълго е чакала — вече денонощие.

Рано сутринта преди два дни, хора от службите за сигурност бяха отишли при Виктор Бартолди, за да питат за господин Боймлер и търговския им партньор. Виктор бе напълно объркан от изчезването им, но, както обикновено, прие положението със самообладание. Въпреки дългогодишното си сътрудничество с Райнхард, Виктор никога не го бе подозирал и не можеше да помогне на разследването.

Ингрид разбра за случая едва вечерта, докато вечеряше с родителите си, и Виктор не можеше да скрие разочарованието си от по-младия си колега. И все пак изглеждаше по-засегнат от евентуалното участие на Райнхард в бомбения атентат на едното крило на двореца Германия, чийто строеж сами бяха ръководили, отколкото го бе грижа за четиринайсетте убити и безчетните ранени. Между него и съпругата му възникна лек скандал, при което Ингрид намери сгоден случай да напусне масата. Малко след това се обади на Цирл.

След разказа на Ингрид, Цирл взе колата и пое направо към Ханя, която се опита да ѝ обясни положението без да споменава за Берингер. Ханя Вайнбергер разбираше, че службите за сигурност рано или късно щяха да узнаят за връзката на Ингрид с Волфганг. Ето защо изпрати дъщеря си в горската хижа, а тя самата щеше да предупреди Ингрид и да премахне всякакви компрометиращи материали от безопасната си къща. После щяха да се присъединят към Цирл.

Ханя и Ингрид обаче не са се появили според уговорката. Ако не дойдат и тази нощ, Цирл трябва да обмисли дали да не прекоси границата сама. Толкова дълго е чакала в неведение. Чакала, копняла, взираше се в червеното кълбо. Там, над покрива. Там, над клоните. Вятърът фучи през гората.

Докато Цирл се лута обезсърчено из Европа, Берингер се подобрява. Заедно с други бежанци той е настанен в бетонен блок в покрайнините на Богота. Съществуването им не се различава особено от това в другите бежански лагери. Обитателите им прекарват там седмици или месеци. Успяват да се сприятелят и се оплитат в ирационални полемки, когато си лазят по нервите. За повечето обаче дните са дълги и спокойни, докато разкъсаните им съдби очакват изселване за нов живот в Южна или Централна Америка. Занимават се с незначителни неща по стаите си или висят из кухните, под гирлянди от чесън и бутилки от лико, където играят шах или си четат писма. Понякога, когато изселват цяло семейство, следват трогателни сцени на сбогуване.

И Адриан живее там. Под предлог, че се грижи за астронавта, той в пълно тайнство работи по казеиногенен проект, който ще бъде представен на командирите на отбраната. По време на работата си е открил модел на симптоми, отговарящи на тези при Берингер, описани у по-раншните пионери на Марс, влезли в контакт с извънземните форми на живот пирит. Остарелите космическо-медицински книги потвърждават предположението за заболяване от хронично натравяне и засилват вярата на Адриан, че Берингер е бил на Марс. За съжаление няма доказателство, пък и Берингер не може да оздравее, ала страданието му може да бъде овладяно.

В един от добрите си дни, когато може да върви и говори, Берингер разговаря с Адриан целия следобед. И двамата са облекчени от благоприятния обрат в болестта му. Обаче Вернстрьом, който също е дошъл в малката стаичка на астронавта, изглежда раздразнителен, заинтересован единствено от изясняването на редица въпроси.

— Нишките бяха с мен в гумената лодка — обяснява Берингер. — Но беше наполовина издута, а рибарите не са подозирали, че в нея е имало нещо ценно. Не я изтеглиха, та трябва да е била отнесена някъде на сушата.

Това звучи направо като увъртане, ала на Вернстрьом изглежда никак не му влияе.

— Как си обясняваш появата си по това време? — пита той, като същевременно кръстосва крака и се обляга на ниския си фотьойл. — Не съвпада с никакъв стартов прозорец.

Адриан, който все още е загрижен за пациента си и смята, че трябва да избягва стреса, отговаря вместо Берингер:

— Стартовите прозорци са оптимални, но винаги има изход. Хендрикс попитал Берингер дали се е сдобил с децата, които е искал. После са поели по дългия път към дома — отскок през Венера. Изчисленията сочели трийсет процента вероятност за изригвания на минаване покрай Слънцето. И е трябвало да избират или това, или да чакат още една година.

— Ще ви бъда благодарен, ако оставите Берингер да отговаря сам... Берингер, това е далеч от рисковете, които сте бил упълномощен да поемате...

— Упълномощен! — Берингер изкривява лице в усмивка. Първата от месеци насам. — Ако се съобразявахме с подобни дреболии, доникъде нямаше да стигнем.

— Хендрикс е бил *програмиран* да спазва плана на мисията и йерархията на целите.

— Да, и йерархията си беше изпълнена, доколкото бе възможно. Планът на мисията излезе от сила, след като стартовият прозорец не бе спазен.

— Но как е могъл да го изпусне?

— Не ми харесва начинът, по който говориш за Хендрикс. Да не мислиш, че е безволев автомат?

— Отклоняваш се от въпроса.

— Хендрикс имаше право да спази времето за връщане, когато не се появих. Ала без екипаж той отговаряше само за прибирането на данните и не важаха никакви времеви рамки. В подобна ситуация всяко решение бе негово суверенно право и това беше истински късмет, понеже той бе най-компетентният от нас. Намери най-сигурния, най-лоялния и най-обогатяващия изход.

Вернстрьом свива юмруци и прави гневна гримаса, понеже Адриан отново се намесва в обяснението.

— Да предприеме основно сканиране на съоръженията, докато чака Берингер или следващия стартов прозорец.

— Не само — добавя Берингер. — Хендрикс никога не пилее време. Знаеше, че до следващата експедиция щяха да изминат десетилетия, може би столетия. С Литъл Уинг той посещаваше места, които дори не бяха упоменати в йерархията. Заснетото от него показва

феномени, за които не сме подозирали, че съществуват на Марс, нито на друго място във вселената.

Вместо да продължи разпита, Вернстрьом става и нарежда на Адриан да напусне помещението. Едва е излязъл и вратата се затваря с трясък. Адриан сядна на перваза в антрето, откъдето ясно може да слуша шумния разговор откъм стаята — въпроси, задавани безцеремонно и изискващи бързи, стегнати отговори. Разпитът се примесва с музика от жилищния блок отсреща, където датчаните си правят грил-парти на балкона. Адриан отваря прозореца и се вглежда в компанията. На силната светлина над правоъгълниците на апартаментите се извива пушек и надушва виното и месото от прасе сукалче. Той самият е бил поканен, ала щом „експертът“ съобщава за пристигането си, няма извинение. Когато Вернстрьом малко по-късно излиза, Адриан очаква да бъде порицан. Вместо това той сядна до него със замислена физиономия.

— Ти звучеше толкова сигурен — казва му тихо. — Берингер нашият човек ли е?

— Убедителен е, но откъде бих могъл да знам? Откъде да знам, че не сте ме метнали и наистина съм Волфганг Шолц, оборудван със спомените на Адриан Клайн?

— Та това е смешно... Каква би била целта?

— Да се домогнете до братята Врил.

Вернстрьом онемява и изведнъж добива мрачен вид по начин, който Адриан не е виждал досега, макар отдавна да е разбрал, че „експертът“ не е приятел с никого.

— Това е минало — продължава Адриан. — Вече не можем да бъдем сигурни в нищо.

— Вярно е. Аз самият съм живял дълги години с тази неизвестност. Откакто... Но каква е алтернативата, Волфганг? Замисли се.

Въпреки изненадата, че Вернстрьом за пръв и единствен път за малко да разкрие нещо за себе си, Адриан не може да се съгласи с него и отвърща:

— Аз не мога да си позволя подобно доверие.

— Добре де, спри, нека се заемем с проблемите един по един. Би ли попитал Берингер дали ще се съгласи на тест с детектор на лъжата?

Странични впечатления не бива да смущават теста, и тъй като е ред на Адриан да готви, те се местят един блок по-далеч от грил-партито, в обща кухня на осмия етаж. Помещението е слабо осветено, щорите са спуснати. Съдовете от предишната вечер още не са измити и мирише на шоколад и люти чушки. Адриан виси на кухненската маса с черпак и тиган с претоплени остатъци. Това е местно право, което е започнало да му допада, ала проклина свинщината — вечния проблем в лагера.

Вернстрьом е донесъл списък с няколкостотин препращащи въпроса, изготвен от екип експерти. Той седи срещу Берингер, който е завързан за кухненски стол и снабден с измервателни инструменти. Измерват се гласови модели, сърдечен ритъм, мозъчна дейност, потене, тремор от напрежение и рефлексите на зениците. И най-малкото колебание, и най-слабата несигурност ще бъдат разкрити, ала както и повечето хора, Адриан знае, че детекторите на лъжата не са надеждни. Човек може да бъде трениран да прикрива стреса, а с това и лъжата.

Вернстрьом обаче си има свои собствени методи и уговорка с Адриан. Експертите ще хванат Берингер в лъжа. Ще се съсредоточат върху колебания при „случайни“ коментари, които човъркат чувствата на Берингер. Ако не реагира, нещо не е наред. За Вернстрьом обаче не е интересно дали обясненията съвпадат, дали пациентът проявява несигурност или направо лъже, а дали мъжът на стола е лейтенант Берингер. В качеството си на онзи, на когото той има доверие, задачата на Адриан е да улови истината, но не и преди да приключи тестът. Единствени Вернстрьом и Адриан знаят, че тестът е лъжа.

Вернстрьом сяда на стола. Сесията може да започне. Начало, задава въпросите с неравномерно темпо — ту бързо, ту бавно един след друг.

— Ти ли си лейтенант Д. Е. Берингер?

Никакво колебание.

— Да.

— Посещавал ли си планетата Марс?

Иглата потрепва в очакваните допустими рамки.

— Да.

— Какъв беше партидният номер на ракетите Озирис по време на битката за Богота?

Същото слабо колебание.

— PNF52... 42... Отдавна беше. Опасявам се, че съм забравил.

— Разбира се. Би било неразумно да се очаква друго.

Въпросите се редят, а Адриан започва да мие съдовете, слушайки с половин ухо. Няма миялна машина, а топлата вода е на привършване, затова се налага да стопли в тенджерата за супа. Парата прави кухнята гореща и влажна, но чиниите постепенно намаляват и тестът също клони към своя край. Измервателните инструменти не са регистрирали нищо съществено. Две привидни противоречия са били разяснени. Берингер или казва истината, или е добре обучен заместник. Изглежда спокоен, уверен в ситуацията. Време е да се използва доверието. Импулсивно Вернстрьом задава въпрос, който не е включен в списъка.

— Защо се записва? Защо замина?

— За да може войната да свърши. Не, въпросът е труден. На времето вярвах, че трябва да оставя някаква следа в този свят, за да могат хората да видят, че съм бил тук. Днес... Просто ми се струва, че решението беше правилно.

Отговорът кара Вернстрьом да се усмихне. Тази позиция му е позната, но я е загърбил много отдавна.

— Не е ли било неразумно? Цирл нямаше да те обича по-малко, ако бе останал тук.

Иглата трепва. Берингер свежда очи.

— Съжаляваш ли, че не се отказа? — продължава Вернстрьом.

— Вече не. Експедицията не беше нахалост... Ще приключим ли скоро? Липсва ми Цирл.

— Скоро — отвръща Вернстрьом и кимва, но не споменава, че тя се намира на друг континент.

Берингер още не е осъзнал, че е в Южна Америка. Вернстрьом отива до прозореца и завърта щорите, навлиза светлина. Зад запотените прозорци се слоят купести облаци, сиви и натежали като бетона на градското туловище, понесли се от запад. Светлината се процежда през тях надолу към града. Тъй като Вернстрьом е обърнат с гръб към масата, той не вижда колко стрес е измерен, ала всичко се записва за по-късно изследване. Берингер извърща глава, за да зърне гледката.

— Не съм виждал истински облаци от... Като... айсберги в небето са.

Почти не са останали въпроси, на Вернстрьом не му липсват никакви отговори. Импровизира.

— Какво те впечатли най-много на Марс?

Иглата трепва, успокоява се, пак трепва.

— Много неща. Червените води, наситени с ръжда. Еврейските звезди върху лазурносините въздушни шлюзове.

Адриан, метнал парцал на рамо, облегнат лениво и самодоволно на вратата към столовата, вече е спрял да слуша и се чуди дали да не измие пода. Решава да се въздържи и вместо това се оглежда за продукти. Зехтинът си стои на полицата заедно с половин кошница яйца, паница пресни люти чушлета и кофи с брашно, захар и сол. Под тавана на столовата са накачени агнешки наденици, а намира и кутия мляко на прах, щайга зелени домати и чувал лук на пода. Липсва всичко останало. Какво да сготви? Вернстрьом също се чувства сигурен. Този мъж е честен. Нищо от последните многобройни отговори и коментари не намеква, че симулира. Ала може и сам да не знае, че е заместник. Вернстрьом се изкушава да прескочи остатъка от въпросите, но решава да довърши заради групата експерти.

— Само няколко последни подробности. Как успя да се върнеш на Литъл Уинг? Как се прибра у дома?

Индикаторът за стрес светва. Иглата прескача критичната стойност.

От Ханя Адриан разполага със сведения за Берингер, неосъзнати дори от самия Берингер, но предпочита да използва нещо съвсем тривиално, което се предполага, че всички знаят, освен ако не са отсъствали през последните две години. Изчаква правилния момент. Удава му се вечерта, когато Радемакер идва с пиците и отвлича вниманието. Двамата астронавти се прегръщат.

Пиците не струват, но се компенсират от гледката от терасата на покрива. Полумесецът грее бледо над планините, виното е в изобилие, а компанията — приятна. Радемакер е в особено добро настроение заради срещата с приятеля си. Дълго слушат разказите на астронавта за далечния Шамаим, безтегловния им живот и ужасяващ кодекс, за едва ли не свръхестественото тяло на Джоан Калисто.

— Знаех, че си се върнал, Джон — казва Радемакер късно вечерта. — Винаги си се справял.

— Направо като във филма с Юлия Нипков и онзи Стефан... — отбелязва Адриан и поглежда Берингер. — Как се казваше?

— Аз откъде да знам...? — ухилва се Берингер. — Абе, ей! Все още ли ми нямаш доверие, след всичко, което сме преживели?

Берингер тупва Адриан по гърба.

— Ха-ха, ти *наистина* си Берингер.

— Да. Да, аз съм Берингер и съм у дома — възкликва лейтенантът и се втурва да подскача от чиста радост. — Тук съм.

Единствен Вернстрьом остава неповлиян от въодушевлението и изпраща на Адриан унил поглед. И двамата знаят, че трикът е можел да разкрие и един фалшив астронавт. Сега само времето може да покаже дали казва истината.

* * *

Ралф Полман все още беше в лагера, когато му се случи нещо невероятно, направо чудно. Тъкмо чешеше Фафнер, когато спря посред движението — бе забелязал кануто. Едва успяваше да осъзнае гледката. От кануто слезе някакъв образ и го изтегли на сушата през тръстиката. Дълго след това Полман разказваше за благословения поглед и стоическото спокойствие на астронавта, когато се довлече до лагерния огън и седна. Самият Берингер се чувстваше просто уморен и всъщност по-изненадан, отколкото облекчен от завършека на експедицията. Не можеше да гледа на себе си като на възкръснал.

На следващия ден, на път за дома, Берингер още не бе разказал какво се бе случило в Ковчежето. И все пак Полман не се съмняваше, че станалото бе необичайно. На базата на едносричните отговори на нетърпеливите му въпроси, Полман се убеди, че събитието имаше религиозен характер, ала не му се удаваше да изкопчи от астронавта какво бе видял. Друго обстоятелство, подчертаващо тази мисъл, възникна, когато Полман коментира, че никой не се завръщаше по пътя, който следваха, и така се заговориха за религия. След директния въпрос дали вярваше в Бог, Берингер се пребори с дълго и мъчително обяснение.

— Амиии, това не е тема, която имам обичая да обсъждам — започна той. — Но, как да го формулирам, има една точка, по която съм размишлявал... Защо някои са експерти по прехвърляне на вината, държат се така, сякаш са в пълното си право да вредят, докато други сами се корят за обстоятелства, в които нямат участие? Жените неволно са ме навели на това прозрение, понеже умеят да ме поставят в дилема: ако им изменя, съм злодей. Ако пък сам остана измамен, съм глупак. Започна се веднъж, когато бях изоставен в период, в който се нуждаех от друго човешко същество. Обстоятелствата особено се утежняваха от факта, че тя не ми вярваше и постоянно ми го заявяваше, всъщност май се е страхувала и не е имала представа какво да прави с мен. Това съвсем ме срази. Ала ситуацията проявява тенденцията към обрат. По-късно се окопитих, изправих се на крака и изведнъж, след около две години, тя застана на входната ми врата. Съжалила, искаше да се върна при нея. На този етап аз вече не се нуждаех от нея — на практика май никога не съм. Реших, че точно тогава сигурно е била малко самотна, но беше естествено отново да ме зареже. Смятах я за разглезено момиченце, привличащо безброй мъже, винаги готови да се грижат за красавица, които тя щеше да изостави веднага щом ѝ направеха проблем или предизвикаха неодобрението ѝ. Освен това чувствах гордостта си накърнена, така че затръшнах вратата в лицето ѝ без да я оставя да се изкаже. Това отвърщане със същото ми достави известно краткотрайно удовлетворение. Ала няколко месеца по-късно узнах, че направо се прибрала у дома и отнела живота си.

Полман се чудеше на многобройните усмивчици на Берингер по време на разказа, докато той самият не съзря Фафнер, която бе изтичала пред тях и търчеше сред полята с детелини, в пълно неведение в какво приключение бе участвала.

— Не знам дали е била по-слаба от мен, нито какво е довело до самоубийството, но ми хрумна, че това ме ядосваше. Твърде възможно бе да не се е обърнала към мен, защото ме е обичала, но грехът ѝ — нека просто го наречем така — не оправдаваше нито моето отблъскване, нито факта, че самият аз постъпих неетично. Осъзнах, че имах дял във вината. Трябваше да прозира отчаянието ѝ и да загърбя суетата си. Аз обаче не си мръднах пръста, когато едно малко действие

от моя страна можеше да предотврати нещастieto. Това ми даде урок за цял живот. Душевен белег.

— И приближи ли те до Бог?

— Доведе до разплата с детската ми вяра. Когато човек наранява другите, не трябва ли да носи бремето си или отново да поеме отговорност? Човек наистина ли е толкова малък, че се нуждае от Бог, за да се въздигне? Не мисля. Мисля си само, че животът може да бъде и по-тежък, отколкото бихме желали да знаем. Тежък като кръста Христов на път към Голгота. Но ако Бог е у всеки един от нас, всички ние трябва да извървим този път... Ако Бог е...

Известно време вървяха без да си кажат повече. Миниатюрни паячета се носеха над полята на тънките си нишки и кацаха най-безгрижно върху лицата на спътниците и лъскавата кожа на Фафнер.

— Добре разбирам какво искаш да кажеш, макар това да не отговаря на въпроса ми — обади се Полман. — Тук значението на копието в хълбока съвпада с това на болезнената стрела на Амур в сърцето.

— Млъквай! Нищо не разбираш — подигра се Берингер, ала веднага след това си спомни думите на Гаутама Буда: *И как малко по малко се усеща като липса; като стрела в плътта гнети неудържимо.*

И ето как Ралф Полман не знаеше нищо за благоприятното развитие, щом съзряха пътеките. Когато най-накрая го предаде в сградата за събрания, така и не бе го узнал от Берингер, а от шест от звездоподобните тела, които от време на време фучаха из полята. Червени като охра, каквито си бяха без камуфлаж, те се появиха изневиделица наред пътя и предадоха лаконично послание:

„Хашалиах благодари на госта от Земята. Съобщението е прието и истинността му — потвърдена, комплексът ще бъде преустроен. Предай поздравите ни на жителите на Шамаим.“

Полман гледа след звездите дълго след като изчезнаха. Появата им го бе стъписала тотално и трепереше от страх, което зарази и Фафнер и тя зацвили тревожно. Полман винаги се изнервяше от присъствието им и никога не беше чувал да се обръщат към някого.

Берингер изглеждаше съвършено безразличен и си крачеше най-невъзмутимо, ала вътрешно кипеше.

Давид Хирш вече бе отишъл в сградата за събрания и накара да повикат доктор Пикард. Дотърча с Джоан Калисто по петите и наредиха малка масичка в единия ъгъл, където другите вече се бяха разположили. Завърналите се се радваха на силно внимание. Придърпваха се столове и малката компания в крайна сметка се оказа съвсем затворена в кръг от любопитни. Докато Полман масажираше уморените си крака и разказваше за експедицията, Берингер почти не се обаждаше, най-много да обелеше някое „да“, „не“ или „ами“. Всички виждаха, че малкият землянин бе променен. Като умрял и възкресен, ала в различен, навъсен и затворен вариант. Обсъждаха дали случилото се беше истина, макар доктор Пикард най-строго да отричаше, че това е възможно. Берингер бе съсипан от гняв, но само към себе си и безразсъдните си мисии, включително похода към Ковчежето. Бе имал минимален шанс да се възроди в тяло на клонинг, някога в бъдещето, ала на практика не бе разчитал, че ще оцелее. Защо трябваше да изминава такъв дълъг път, за да прозре очевидното? Сега го интересуваше само едно, но изглеждаше невъзможно някога да се завърне у дома. С ясното съзнание, че стартовият прозорец бе пресрочен, а Хендрикс си бе отишъл, той изведнъж се обади:

— Тръгвам си.

Безчет очи се втренчиха в астронавта.

— Забрави, Берингер — скастри го Пикард. — Или си решил да вървиш пеш?

— Трябва да се възползвам от възможността. Иначе пътешествието ми не е имало смисъл и се налага да го вярвам.

Джоан се канеше да каже, че животът в Шамаим не беше най-ужасната участ, ала на Берингер му личеше, че бе твърдо решен. Вместо нея Полман скочи и каза нещо, към което се връщаше все още, десетилетия по-късно и се съмняваше, че представляваше парадокс:

— Ако искаш да излезеш в Негеб, върви! Обаче не очаквай подкрепа. Дори от мен. *Sola fide*^[1] не се отнася до земния живот.

[1] Християнска доктрина, опрощаване на греховете само чрез вярата. — Б.пр. ↑

XV

Небето е топла, бяло-жълтеникава светлосянка над алеята, където Адриан съпровожда Берингер. Скоро ще се разделят и навярно никога повече няма да се срещнат. Адриан ще остави лейтенанта в имението на Радемакер и ще остане за през уикенда заедно с Ингрид. Както вървят, се наслаждават на каменните огради и пеканите. Берингер изглежда по-здрав, подстриган и в нов костюм. Бузите му все още са хлътнали, но е понадал и пуши цигара — първата от пет години — и се закашля.

Адриан е потънал в мислите си. Преди по-малко от година Адриан Клайн бе на крачка от смъртта в концентрационен лагер. Сега подготвя първата сериозна атака срещу царството на злото. Случва се в строго секретна лаборатория някъде в Централна Америка, където уж се работи с катализатори за наторяване. В действителност там Адриан ще ръководи разработването на методи за масово производство на синтетичен глоуб. Идеята е едно съчетание от обмислени гледни точки и спомени от лагерите да събуди антипатия срещу похищенията на Германия и да постави началото на вътрешния ѝ разпад. Ала както толкова други хуманисти преди него той е угрижен заради възможностите за злоупотреба и не намира етическите аспекти за предвидими. Това включва директна намеса в мислите на отделния човек, в позициите и волята му и може да изкриви понятия като свобода и индивид. Напротив, началниците му пък посочват, че няма да бъдат жертвани човешки животи, напомнят и за германската пропаганда и фалшифициране на историята. Ако германците вече не разполагат с подобно психиатрично средство за водене на война, въпросът е само кой ще бъде първи. Двата последни аргумента са прилагани и за няколко други проекта, но за тях Адриан не знае нищо. Мислите му са прекъснати от ведрия глас на Берингер.

— Ама че партита. Какво стана с шведа, дето падна от терасата?

— Исландец. Беше исландец... Оживя, но лявата му страна е парализирана.

— Странно, след толкова прекеждия — сериозно лекомислие.

— И това са ваши думи... Единственият човек, видял Венера отблизо.

Подминават кактусова горичка, повехнала и почти загинала между постройките на инките. Стените още си стоят след столетия земетресения, войни и грабежи, а единични кактуси са разцъфнали, макар да са покрити с белези и дупки от куршуми.

— Изглежда знаете всичко за мен — обажда се изведнъж Берингер. — Но аз не знам нищо за вас. Кой сте всъщност, Волфганг Шолц?

Адриан се колебае, покашля се.

— Познавате настоящата ми самоличност — отвръща най-сетне. — Предишната е тайна. Казвах се Адриан Клайн... А вие — какво е истинското ви име?

Спират и се вглеждат един в друг.

— Истинските и единствените ми имена — отвръща лейтенантът, втренчил укорителен поглед в очите на Адриан, — са Джон Елиас Берингер.

Дори след като се е посъвзел, около астронавта се носи аура, сякаш е бил разкъсан на две и съчленяван отново безчет пъти. Това напомня на Адриан за новите му преживявания и колко малко трябва, за да подкопаеш нечие доверие: мимолетен поглед. Изплъзване на езика. Недоразбран жест.

— Трябва да призная нещо — споделя той — Дълго време се съмнявах дали наистина сте Берингер или някой заместник, който да разнищи съпротивителното движение. С афазията избягнахте всички въпроси за тренировъчните условия, управлението на космическия кораб и т.н. Справихте се и с компрометиращите ситуации при срещите със семейството и приятелите.

— Разбирам... А откъде да знам, че това не е организирано от върховната власт, за да ме накара да говоря?

Адриан извързва поглед към стърнищата с последни остатъци от съмнение и знае, че времето ще потвърди правото на лейтенанта. Продължават разходката си в последната лятна жега, поели към есенен празник у стар другар. Още не знаят, но там Берингер ще види отново любимата си Цирл.

* * *

Навярно Хендрикс бе оставил съобщение накъде бе поел или как Берингер можеше да се свърже с Демиург. Обаче подземните съоръжения на Техом се простираха далеч отвъд Шамаим и разполагаха с безброй входове. Знаеше със сигурност единствено, че бе влязъл през врата, обърната на запад. Логично бе да провери всичките, ала влезеше ли във всеки отделен тунел и преминеше ли през всеки един шлюз, задачата ставаше непосилна. Вместо това реши да ги разучи отвън в ограничен район. От околните хребети можеше да установи местонахождението им по излъчената топлина и да ги инспектира с бинокъл. По този начин щеше да изключи повечето без да ги посещава.

Тракторът, предоставен му от Йерусалим, бе триместен и предвиден за малки обиколки с продължителност 48 часа, но тъй като шофираше сам, провизиите стигнаха за шест дни. Обикновено на излетите си следваше вкаменените речни корита, които смяташе, че разпознава. Това далеч не бе сигурно, но беше по-добре от нищо. По принцип поемаше призори, караше до към следобеда, а после се качваше на някой хребет, откъдето можеше да добие обща представа за сложните местности. Вечер, когато станеше студено, а в долината паднеше лека мъгла, намираще целите с топлинните инструменти. Следващият предиобед премина в инспекция с бинокъл преди да поеме към дома. По пътя посети входовете, чиито околности му се струваха познати, или пък не можеше да ги изключи. Отбелязваше всички входове на карта, а когато започна да се образува модел, ставаше по-лесно да посочи останалите. По този начин отметна няколкокостотин входа без да намери правилния.

Един ден, в близост до мястото, където смяташе, че за първи път бе влязъл в Техом, едно дефиле се разклоняваше в система от тераси с ясни следи от гуми. Сред тях най-сетне разпозна отпечатъците от Литъл Уинг. Следва ги през остатъка от деня, просто за да открие, че свършваха рязко при широка цепнатина, където Литъл Уинг все още бе летял. Така и не успя да стигне по-близо до намирането на входа.

На последната си обиколка стигна по-далеч от обичайното. Беше навлязъл в хаос от стръмни, ниски планини с тесни проходи. На едно

място стената се беше срутила и образувала конус надолу по скалата над широк ръб. Горе навярно имаше плато, подходящо за наблюдение. Берингер начена мъчното изкачване навътре и навън между медночервени блокове реголит с всевъзможни размери. Половината ден бе минал, докато достигне мястото, откъдето се бе сринал материалът. Там, към върха, наклонът се увеличаваше и ставаше по-трудно да предпазва трактора от подхлъзвания, ала искаше да стигне колкото се може по-нагоре и продължи още около два часа. Изведнъж достигна ръба на платото и веднага прозря колко съвършено грешно бе преценил пропорциите. Трябва да бе дошъл от дефилетата в периферията на някогашно море в процес на възстановяване, формацията представляваше просто един малък хребет, издатина на ръба на далеч по-мощно плато. Зад върха на планината се нижеха пясъчни плитчини една зад друга. Стената на долината стърчеше право нагоре над хоризонта им, далечна и златиста на ранната вечерна светлина. Малко над нея забеляза самотна звезда — Фобос, заобикаляща небето с видима бързина.

— Хендрикс — кресна в микрофона, но се сети, че никой нямаше да го прихване.

Не беше правил нещо подобно на останалите излети и се зачуди на реакцията си, ала след четвърт час почивка, в която и хапна, той включи автоматичния сигнал за повикване, извади бинокъла и се зае да претърсва долината за входове и следи от Литъл Уинг. От тази височина се виждаха няколко от входовете, които иначе не би могъл да разгледа. Дори беше възможно да види част от най-южната страна на Шамаим. Издатината бе на цял ден пътуване от комплекса, а включваше и мъчно, небезопасно изкачване, което не му се искаше да повтаря. Налагаше се да се възползва от случая в максималната възможна степен сега, когато беше дошъл, и само още едно малко изкачване би му спестило много прекеждия. Ако продължеше няколко километра нагоре по скалите, щеше да има възможност да поспи няколко часа и да използва половината нощ и следващия предиобед за издирване, като все още можеше да се завърне в Шамаим с добра граница на безопасност.

Малко след това запали трактора отново и пое нагоре по пясъчните вълни, гъсти и равномерни като замръзнал океан. Тъкмо бе преминал първата дюна, когато тракторът навлезе в езеро от прах и

предницата потъна наполовина. Включи на задна скорост, ала не помогна. След няколко опита тракторът се беше самозаровил неспасяемо. Освен това бе потънал още повече и започнал да се накланя настрана.

За да излезе, Берингер трябваше да премине през люка на покрива на въздушния шлюз, който очевидно бе предвиден за подобни ситуации. Откачи една лопатка от покрива и се захвана за работа. Отказа се само след няколко загребвания. Пясъкът беше толкова фин, че се свличаше по-бързо, отколкото успяваше да го рине. Не го улесняваше и фактът, че сам бе затънал до колене. Можеше да му отнеме няколко часа, но не разполагаше с толкова. Берингер си запроправя път към брега на прашното езеро и стигна до обикновен, тежък пясък. Едва тогава осъзна колко сериозна бе ситуацията. Макар тракторът да разполагаше и с макари, и с кабели, с които да се издърпа, наоколо нямаше никаква здрава скала. Машината вече се накланяше сериозно и докато гледаше, ветромерът на кабината бе погълнат от праха. Нямаше какво да се прави. Зачака, докато пясъкът се сипеше през отворения люк и тракторът изчезна в бълбукащ облак прах. Тогава пое пеша без да мисли за цел.

Повече от час следва праисторическата брегова линия, по която дотогава не бе стъпвал човешки крак, ала накрая просто се плъсна в прахта. Беше изтощен и в състояние само да легне да спи, но смъртта не му изглеждаше лека. Вече не го въодушевяваше мисълта за пистолета, който все още бе в джоба му. В далечината слънцето залязваше над клисурата. Релефът в дъното на долината с капкообразните си острови и пясъчни плитчини, виещи се като змии по пясъка, хвърляше дълги ясни сенки. Рязкото спадане на температурата със спускането на мрака вече бе кондензирило водната пара, замразявайки я на лед. Берингер легна на пясъка и се загледа нагоре в задаващото се звездно гъмжило.

Някога бе кроил планове за смъртта си и отдавна бе отминал денят, в който се бе опитвал да убеди сам себе си, че беше независим от други хора. Беше се научил да живее в самота, ала никога не си бе представял да умре сам сред пустинята. И въпреки това не можеше да се накани да се помоли, затова си спомни най-хубавите неща от двата свята: на гърба на Фафнер в див галоп по полята. Друг скок, с парашут, по време на пролетна маневра, понесен от вятъра като тичинка.

Времето преди войната му бе мъгляво, като разсеяна болка. Същата болка изпита и когато си припомни изражението на Цирл първия път, когато я погледна в очите. Това му вдъхваше увереност, че бе желан от същество, което обичаше, докато собствената му вяра в този човек се бе оформила твърде късно. Изведнъж от очите му бликнаха сълзи и замрежиха погледа му, затова затвори клепачи. Когато ги отвори отново, над него бе надвиснала сянка. Посред слънчевия диск висеше нещо. *Облак? Или...* Миг след това слънцето достигна хоризонта, оставяйки долината черна. Светлината се приплъзна по далечни хребети, ала обектът все още беше на небето. Златна диадема на последните лъчи и от време на време по-силен отблясък. Берингер бе напълно погълнат от размисли какво ли можеше да бъде, когато вниманието му бе привлечено от трета, различна светлина. Мониторът на скафандъра му показваше, че имаше връзка с друго радио.

— Хендрикс...?

— Прихванах сигнала на трактора и го проследих преди около два часа. Реших, че не може да си стигнал далеч пеша.

— Да, но...

— Добре че си се качил чак тук. Моят FLIR и някои други инструменти не работят, та не можех да те видя долу в бъркотията. Как е?

Берингер се надигна и се взря в небесните брилянти, където позициониращият мигач на Литъл Уинг се приближаваше към блещукащото дъно на долината.

— Лежах си тук и се чудех кое ще ме довърши по-напред — въздушната недостатъчност или студът.

— Задушаване. Телеметрията показва кислород за двацет минути, на косъм ще стигна. Мълчи си и пести въздуха. Имаш нужда от всяка глътка.

Берингер замълча, но скоро след това най-изненадващо избухна. Случи се, когато стиховете изникнаха в съзнанието му. Не знаеше откъде. Оттогава четеше английски мистици, консултираше се със свещеници и равини и търсеше сред останките на Ватиканската библиотека. Не намери нито самите стихове, нито дори препратка към тях, но никога не ги забрави, сякаш бяха възникнали само и единствено за него:

*Трепка майката Земя,
ясна, синя планета
издига се на небосвода.
Няма нищо между леда и огъня;
ръсим пепел и коленичим в пуста катедрала.
Няма ли ликуване,
нищо ли няма да замре от мъка?
И мълком дойде царството Ти,
като ми даде да се прибера
у дома по небето.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.